

ÚJ SZŐLŐSKERT

a Kecskeméti Református Egyházközség hírmondója

02

2022

Főszerkesztő	Bán Magdolna
Szerkesztőbizottság	A Kecskeméti Református Egyházközség Könyvtárának és Levéltárának munkatársai
Munkatársak	Csöszné Pető Krisztina, Fodorné Dr. Ablonczy Margit, Szenes Mártonné Durucz Anna, T. Kabai Virág, Varga Miklósné, Zilahi Kálmán
Olvasószerkesztő	Kormányosné Makai Eszter
Szerkesztőség	KECSKEMÉTI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG KÖNYVTÁRA ÉS LEVÉLTÁRA 6000 Kecskemét, Szabadság tér 7. Telefon és fax: 76/500-388 • E-mail: konyvtar@krek.hu • Honlap: www.krekbib.hu
Tervező	Kiss Ákos
Fotó	Bán Magdolna, Juhász Katalin, Magyar Péter, Noszlopy Miklós, Pálóczy Károly, Papp Attila, Sipos Mónika, Tódor Norbert
Kiadó	KECSKEMÉTI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG 6000 Kecskemét, Szabadság tér 7. Telefon és fax: 76/500-389 • E-mail: hivatal@krek.hu • Honlap: www.krek.hu
Felelős kiadó	Varga Nándor
Nyomda	PRINT 2000 NYOMDA Nyomda címe: 6000 Kecskemét, Nyomda u. 8. • Telefon: 76/501-240 Fax: 76/501-249 • E-mail: office@print2000.hu Honlap: www.print2000.hu
Címlap	Keresztelő a református templomban (fotó: Papp Attila Gyula)
Hátlap	Terepgyakorlat (fotó: Juhász Katalin)

ÚJ SZŐLŐSKERT

a Kecskeméti Református Egyházközség hírmondója

X. évf. 2022. 2. szám

Készült 550 példányban

Főszerkesztői gondolatok

SZERZŐ BÁN MAGDOLNA

Bevallom, én alig vártam, hogy elérkezzünk június végéhez. Ugyanis olyan érzése volt az embernek, mintha mindenki a járvány miatt elvesztegetett időt szeretne volna bepótolni a tavasz folyamán: a tennivalókból, programokból minél többet be akart szorítani egy napba, egy hétbe. Nemcsak szűkebb házunk táján, de városunkban, egyházunkban is egymást érték a rendezvények és a jelenléttel járó kötelezettségek. Így szinte üdítően nyugalmas volt a tanév utolsó napjaiban az internátusban leltározunk, miközben még egy-egy maturandus a szóbeli érettségijére, mások pedig a kiköltözésre készültek.

Mi, technikai dolgozók ezt a csendesebb nyári időszakot kedveljük a leginkább: a főnökeink szabadságon, és az év más időszakaira jellemző nyüzsgés, zaklatottság helyett viszonylagos nyugalom költözik a ház keleti, északkeleti falai közé.

Gyülekezeti életünk azonban a nyáron sem volt teljesen háborítatlan, hiszen csaknem minden hétre jutott egy-egy tábor, kirándulás vagy zenei, kulturális esemény. Azt lehetne gondolni, hogy a nyári szünetre az épület teljesen elcsendesedett, elnéptelenedett, pedig dehogy!

Az iskolaudvaron reggelente áthaladva gyakran botlottunk egy-egy fiatalba, aki éppen az úszótábor résztvevőjeként sportos, játékos bemelegítést végzett. Sőt, az Újkollégium szinte minden zezugát mesteremberek szállták meg, akik vagy nyílászárókat cseréltek, festettek, vagy szereltek valamit.

De mindez a tevés-vevés, jövés-menés az esztendő többi szakaszához képest maga volt az idill!

Na, ez szakadt most meg augusztus végén, szeptember közeledtével. Ismét felgyorsult körülöttünk minden. Már mindenki a tanévkezdesre koncentrált; az utolsó szépítő simításokat végzik a tantermeken, megérkeztek az új tankönyvek, visszajöttek a pedagógusok, akikre a tanévnyitó előtt értekezletek, megbeszélések, egyeztetések garmadája várt.

Közben nyugtalanítóan ott motoszkál mindannyiunkban, hogy vajon mikor lesz vége az orosz-ukrán háborúnak, hogyan alakulnak az energia-, üzemanyag-, élelmiszerárak? Visszatér-e a járvány, lesz-e karantén, lesz-e online oktatás?

De mielőtt ezekre a kérdésekre megérkezne a válasz, legalább az emlékek szárnyán, repülünk vissza a békésebb nyárba!

Az újság őszi számának összeállításánál ezt a nyári, nyugalmasabb, meghittebb békességet igyekeztünk visszaadni egy-egy beszámolóval. Ebben a lapszámban található írások a gyülekezetünket érintő, május és augusztus vége közötti fontosabb történésekről szólnak. Arra gondoltunk, milyen jó lesz a ránk váró nehézségek, szorongások közepette feleleveníteni, elolvasni a sikerekről, évfordulókról, találkozásokról, ismerkedésekről, bemutatkozásokról szóló tudósításokat. Olvassák szeretettel, jószívvel ajánljuk azokat!

„Uram, ments meg minket, elveszünk! De ő így szól hozzájuk: „Mit féltek, ti kicsinyhitűek?” Mt 8,226.

Bosszúságba csomagolt áldás, avagy eső augusztus 20-án...

„Boldogok, akik házadban laknak, szüntelenül dicsérhetnek téged! Boldog az az ember, akinek te vagy ereje, aki a te utaidra gondol. Ha a Siralom völgyén mennek is át, források völgyévé teszik azt, az őszi eső is elárasztja áldásával. Újult erővel haladnak, és megjelennek Istennél a Sionon.” (Zsolt 84,5-8)

Nem a *Szőlőskert* főszerkesztője kért fel túl későn a kezdő áhítat megírására, én nem jutottam oda. Ott volt ugyan a hathetes óvodai szünet, de készültem a gyülekezeti táborra. A halogatás igazi oka azonban az, hogy nem „találtam” az évkezdő üzenetet. Talán még nem is akartam annyira megtalálni. Jó volt még a nyárban lenni. Ám az áhítat megírásának határideje egyre közeledett, s ez egyre nyugtalanabbá tett.

Így aztán augusztus 20-án nem tudtam volna megmondani, mi ébresztett fel kora hajnalban: a lapzártá okozta szorongató érzés vagy az eső kopogása... Az az eső, amire olyan régóta várunk. Amiért már az óvodás korú gyermekeink is imádkoztak. Az az eső, ami másfél nap alatt életre keltette a kerteket, melyeket mi hiába locsoltunk heteken át naponta kétszer, s amik ennek ellenére éppen csak vegetáltak. ... Az az eső, amit minden napra vártunk, csak augusztus 20-ra nem... Hiszen aznapra nemzeti ünnepet, fesztivált, kirakodó-

vásárokat terveztünk – mindenféle kárpótlást az elhalasztott tűzijáték helyett.

Bosszúságba csomagolt áldás... Bosszúság, mert Isten ismét megmutatta, hogy nem feltétlen a mindent eltervező és irányítani igyekvő gyermekei menetrendjéhez igazodik. Bosszúság, mert arra kényszerít bennünket, hogy ne csak a szavak szintjén fogalmazzuk meg azt, hogy mi a fontosabb nekünk: az élet és az áldás vagy a „fesztiválozás”. Bosszúság, mert arra ösztönöz, hogy más szemével is lássunk. Például Isten teremtett világa szemével, ami ujjongva örül az életet adó esőnek.

Áldás, mert az Úr ismét azt adta hozzá a munkánkhoz, az életünkhöz, amit mi nem tudunk: a lényeket. Áldás, mert aki akarja, megláthatja az államalapítás ünnepén jött esőben Isten kegyelmes üzenetét: nem mond le rólunk. Nem mond le arról, hogy szeretetének, gondviselésének a jeleit adja népünknek is.

Boldog az az ember, akinek te vagy ereje, aki a te utaidra gondol. Ha a Siralom völgyén mennek is át, források völgyévé teszik azt, az őszi eső is elárasztja áldásával.

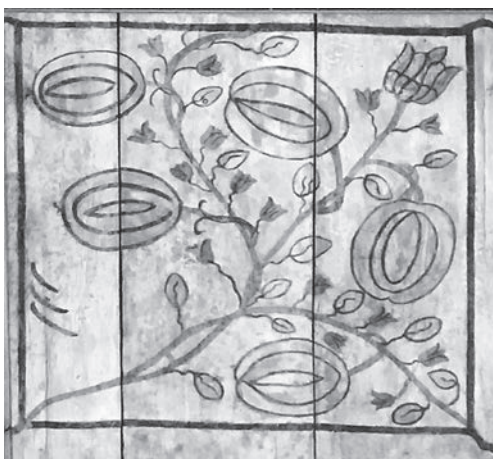
Igazából lehetetlenre hív bennünket a zsoltár. Arra, hogy tanuljunk az Úr útjaira gondolni. Azokra az utakra, amik nem a mi útjaink. Melyek annyival magasabbak a mi útjainknál, mint az ég a földnél.

Melyek nem ritkán derékszögben keresztezik, sőt olykor átvágják a mi jól eltervezett utainkat.

De hát nem ez az egész zárandokutunk célja? Megtanulni Vele az Ő útján járni. Megtanulni ünnepegni jószágát akkor is, ha tervei, áldása látszólag akadályt és bosszúságot jelent a számunkra. „Erőről erőre, segítségről segítségre” menve eljutni Hozzá. Naponta, és végül is.

„Ennél az asztalnál – Jézus Isten ígérete szerint – nem lesz többé se ellenség, se barát, se vér szerinti rokonság, se szülő, se feleség. Mindenki mindenkije lesz mindenkinek, áthatva az Atya, a Fiú és a Szentlélek egyetemesen beteljesült ígéletétől. Ennél az asztalnál mindenkinek akad egy szék, s mindenki a maga eleve kijelölt, ezerszer áldott helyére kerül – annyi vita, helycsere és zűrzavar után.”

————— **Pilinszky János**

Felismerni és látni

Be kell csuknom a szememet, ha látni akarom, hogy Isten mit mutat nekem. Isten vakká tesz, amikor igéjét láttatni akarja velem (Zsoltárok könyve 119,18.).

Ez mindennapi imádságunk, melyet újra és újra kérnünk kell, amikor reggelente felnyitjuk, és mikor éjszaka lehunyjuk a szemünket, hogy Isten adja nekünk a szív megvilágosodott látását, mely akkor is lát, amikor a nappal természetes szemünket meg akarja téveszteni, és amikor az éjszaka gonosz álmodat vetít elénk; olyan megvilágosodott látást, amely mindenkor telve van Isten törvényének csodáival...

Akinek Isten megnyitotta a szemeit az ő igéjére, az egy csodavilágba tekint be. Ami eddig holtnak

tűnt nekem, az megtelik étellel; ami tele volt ellentmondásokkal, feloldódik egy magasabb egységben; a kemény követelmény kegyelmes parancssá válik. Az emberi szó közepette hallom Isten örök igéjét, az elmúlt történelemben felismerem a jelenvaló Istent és munkálkodását az én üdvösségemért. Az irgalmas biztatás Isten új követelményévé válik számomra, és az elviselhetetlen teher szelíd igává lesz. Isten törvényének nagy csodája Urunk, Jézus Krisztus kinyilatkoztatása. Általa lesz az ige étletté, ellentmondással teli egységgé, nyilvánvaló kimeríthetetlen mélységgé. Uram, nyisd meg szemeimet!

▪ **Dietrich Bonhoeffer:** *Jöjj velem! Elmélkedések minden napra*, Budapest, Harmat, 2020.

Az imától a válaszig tartó hosszú út

Nem Bill Irwin volt az első, aki végigjárta az Appalache hegység híres túraútvonalát. Nem ő volt az egyetlen, aki elindult a Springer hegytől, Georgia államból, hogy eljusson a Main állambeli Kathadin hegyig. Más kalandvágó lelkek is megtették már

a 3500 kilométert, elviselték a havat, a forróságot és az esőt, aludtak a földön, átkeltek a patakokon és vacogtak a hidegben. Bill Irwin nem elsőként hajtotta végre ezt a hőstettet. De abban a tekintetben az első volt, hogy mindezt vakon tette meg.

Ötvenéves volt, amikor 1990-ben elindult a túrára. Mint gyógyult alkoholista és elkötelezett keresztyén megtanulta és jelmondatává tette a 2Korintus 5,7-et: „Mert hitben járunk, nem látásban.” És ezt is tette. Nem használt se térképet, se GPS-t, se iránytűt. Csak ő volt, meg a német juhász-kutyája és a zord hegyi terep. Becslése szerint ötezerszer esett el, ami átszámítva napi húsz elesést jelent átlagosan a nyolc hónap alatt. Megküzdött a kóros leheléssel, elrepedt a bordája, és annyiszor lenyúzta a bőrt a kezéről és a térdéről, hogy már nem is számolta.

▪ **Max Lucado:** *Sosem vagy egyedül*, Budapest, KIA, 2021. 29-30. p.

De megcsinálta. A hosszú utat hitben járta, és nem látásban.

Te is ezt teszed. Talán nem az Appalache túra-útvonalain, hanem az élet próbáiban. Úton vagy, no nem Georgia és Maine között, hanem egy még meredekebb és hosszabb úton – az imától az imaválaszig tartó úton. Úton:

- a könnyörgés és az ünneplés között;
- a meghajtott térdek és a felemelt kezek között;
- a félelem könnyei és az öröm könnyei között; és
- a „Segíts, Uram” és a „Köszönöm, Uram” között.

Napkezdő kérdések és válaszok

Kihez szóljak? – Küldj hozzám embereket!
Hova nézzek? – Adj szép látványt élém!
Mit érzek? – Gazdagítsd érzéseimet!
Mikor hallgassak? – Teremts nekem csendeket!
Hogyan közlekedjek? – Tartsd frissen a figyelmemet!
Meddig maradjak? – Indíts tovább időben!
Minek örüljek? – Lazítsd feszességemet!
Miért szomorkodjak? – Tedd érzékennyé lelkiismeretemet!
Kivel érzek együtt? – Bátoríts elfogadásra!
Honnan lesz mindehhez megújuló erőm?
Lesz elegendő, ha időben megérkezem
a mai napon is, őszintén tehozzád!
Ámen

▪ *Visszhang. Imádságok, olvasmányok*, Budapest, Luther Kiadó, 2019. 106. p.

„Azt az embert, aki féli az Urat, oktatja ő, hogy melyik utat válassza.”

„Pál írja: És imádkozom azért, hogy a szeretet egyre inkább gazdagodjék bennetek ismerettel és igazi megértéssel..”

Zsolt 25,12. / Fil 1,9.

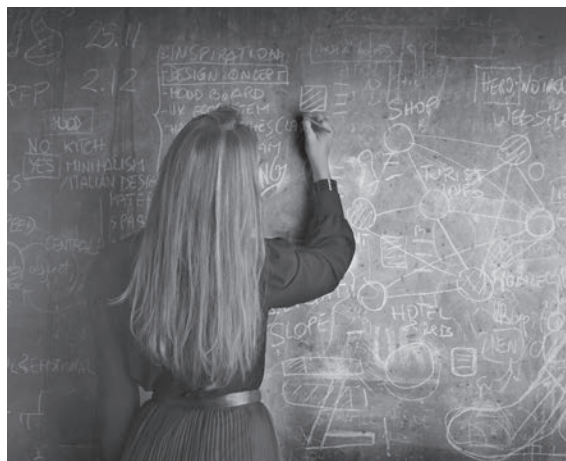
Augustinus egyházatya szerint jobb a helyes úton sántikálva haladni, mint szilárd léptekkel téves irányba tartani. Még ha belátjuk is e mondat igazát, hamar szembetaláljuk magunkat a következő kérdéssel: a sok kínáló lehetőség közül melyik hát a helyes út? Ebben a döntési helyzetben az embert számos hatás befolyásolhatja: érdekek és indulatok, divatos trendek, közhangulat vagy csábító szíréhangok.

Az új tanév kezdetén útravalóul kapott zsol-tárvers ezzel a kérdéssel Isten iskolájába irányít bennünket. Ha választ akarunk találni rá, kikapcsolva az egyéb hatásokat, figyeljünk bizalommal Isten útmutató igéjére. Hiszen *„azt az embert, aki féli az Urat, oktatja ő, hogy melyik utat válassza”*. És az apostoli ige még tovább segít: ahol a szeretet, Isten testté lett szeretete, a Krisztus költözik a szívbe, szóhoz jut, teret nyer, s a kormányrúd az ő kezébe kerül, ott születhetnek a legjobb döntések.

A dolgok igazi felismerésében és megértésében egyészen új perspektívát kínál a bennünket megragadó s bennünk egyre inkább gazdagodó szeretet. Becsöngettek hát. Ne restelljünk odatelepedni tanítványként Urunkhoz, kérve őt, legyen

a mi tanítónk, hogy a helyes úton haladva, jófelé vegyünk az irányt.

Jöjj, Uram, Krisztusom! Nem vendégnek, hanem maradj velem! Maradj velem, amikor döntéseket kell hoznom! Te mutasd nekem mindig a helyes irányt! Légy velem, amikor harcokban kell helytállnom, amikor kísértéseken, akadályokon vagy éppen saját nehézkedéseimen kell felülkerekednem! Tölts be szeretetteddel, hogy az szorítson ki minden olyan indulatot a szívemből, amely elválasztana tőled! Ámen

▪ *Örömmüzenet*, szerk. Galambos Ádám, Budapest, Luther Kiadó, 2020. 362-363. p.

Magyar hősök emlékünnepe

Tisztelt Emlékezők! Kedves Megjelentek!

Késői középkorunk egyik legkiválóbb költője, Zrínyi Miklós az alábbi sorokat jegyezte le:

*„Adassék tisztelet a katonaeszménynek,
A Hazáért megdicsőültek szelleme töltsön el
És a magyarok Istene segítsen meg minket!”*

Az évszázados Zrínyi-fohász nemcsak azt jelzi, hogy egy magyar hadvezér miként gondolt a katonaság eszményére, hanem azt is, hogy az utókornak, a mindenkori későbbi generációknak kötelességük és feladatuk a hazájukért vérükkel áldozó hősök tisztelete és ennek a tiszteletnek a folyamatos gondozása, ápolása és fenntartása.

Zrínyi gondolata szokatlan volt, hiszen az ő korában még csak a hadvezérekre, a marsallbotot tartó hírességekre vetült dicsfény, a közvitézekre, közkatonákra még távolról sem. A dicsőségsosztás egyenlőtlen volt, hiszen pátosz mind életük során, mind halálukat követően csakis a hadvezéreket illette, az ő neveiket örökítette meg a krónika. Az ismeretlen, sokszor ellenséges föld, a csatákat követően gyorsan kialakított, jelöletlen tömegsírok, gondozatlan sírhelyek lettek a bakák, a seregalkotó legénység tömegeinek végső nyughelyei.

Az addigi háborúktól eltérő méretű és mértékű első világháború kataklizmája láttán hazánkban 1915-ben vetődött fel elsőként a valódi szenvedések célpontjában álló katonák és a hősi halált halt civilek emlékének megörökítése. Az 1917. évi 8. törvénycikk kimondta: „Minden község (...) méltó emléken örökítse meg mindazoknak nevét, akik (...) a hazáért életüket áldozzák fel.”

Még tartott a háború, mikor az első emlékművek már elkészültek, hét évvel később, 1925-ben pedig törvénycikk született a magyar hősök emléknapjáról.

2001-ben az Országgyűlés újból törvényt alkotott róla. Azóta minden év májusának utolsó vasárnapján emlékezünk azokról, akik értünk, a jelen kor generációjáért és a bennünket követő nemzedékekért az emberileg lehető legnagyobb áldozatot hozták meg, és esküjükhöz híven életük árán is megpróbálták megvédeni hazánkat a történelem véres forgatagában. Nincs még egy ilyen magasztos és önzetlen hivatás a világon, hiszen a katona az életét másokért ajánlja fel: családjáért, nemzetéért, vállalt közösségéért.

A törvény a közösségeket, személyeket nem kötelezi az emlékezésre, amely helytelen is lenne. Hiszen az elesett hősök panteona mindegyikőnk lelkében jelen van, még ha nem is a mindennapokban. Bizonyos vagyok benne, hogy nincs olyan magyar település, amely a második világháborúban ne szembesült volna azzal a gyásszal és tragédiával, amit a közösség legalább egy tagjának elvesztése jelentett. Fiatalemberek be nem teljesült álmai veszttek el mindörökre, családok sokasága volt kénytelen nélkülözni az apai gondoskodást és szeretetet a háború könyörtelen következményeként.

Ahogy halottak napjakor saját szeretteink emlékére önszántunkból, lelki megnyugvástól vezérelve gyújtunk gyertyát, terjesszük ki úgy a gyertyaláng melegségét a hősök ünnepén azokra is, akikről nem küldhettek gyász híreket, akiket a mai napig ismeretlenül elhantolva, talán jeltelen sírban pihenve őriz a magyarok istene.

Úgy gondolom, hogy ezzel nem Istent sajátítom ki, hanem általa felelősségünket nevezem meg. Azt a felelősséget, amely itt, Kecskeméten gondos kezekben van, hiszen a református temetőben szervezett hősök emlékűnepe megemlékezések valódi és fontos közösségformáló emléknappá váltak.

Katonaként számomra megtisztelő a kecskeméti közösség hőseinkre irányuló megragadó figyelme. Talán nem véletlen, hogy a néplélek egyik megbízható lenyomatának számító népdalok egyik helyi öröksége, a 18. századból származó „*Kecskemét is kiállítja*” című dal is megörökíti már a katonának állt kecskeméti hadfiak édesanyáinak síró, kesergő könnyeit.

Tisztelt kecskeméti Emlékezők!

Sokak szerint egy nemzet erkölcsi fokmérője lehet, ahogyan halottaival bánik. A végtisztesség elvárható minimuma mellett fontosnak érezzük, hogy a róluk történő emlékezés is jelen legyen közéletünkben, ahogy évente legalább egyszer halottak napja alkalmából elhunyt szeretteinkre is többet gondolunk, úgy a magyar hősök emlékűnnepén hajtsuk meg fejünket azok előtt a sokszor névtelen hősök előtt, akinek nem adatott meg a családalapítás lehetősége, akik a tragikus hirtelenséggel véget érő életük során nem tapasztalhatták meg a gyermekáldás csodáját.

Legyünk mi, mindnyájan az ő leszármazottaik.

A költő Hangay Sándor szavait idézve:

*„Négy Világtájon sok síri hant.
Ne gondoljátok, nem haltak meg ők,
Csak egy kicsit pihennek alant...”*

Hölgyeim és Uraim! Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Az ünnepi beszéd elhangzott a Kecskeméti Református Temetőben 2022. május 29-én

Szubjektív emlékezés

MAGYAR HŐSÖK NAPJA A REFORMÁTUS TEMETŐBEN

*„Nem hal meg az, ki milliókra költi
Dús élte kincsét, ámbár napja múlt,”*

Arany János

Személyes beszámoló írására kaptam felkérést az *Új Szólóskert* főszerkesztőjétől, aki tudja, hogy családi érintettség miatt szoktam évről évre jelen lenni a magyar hősök napja ünnepi megemlékezésén.

Az érintettség pedig elsősorban nem amiatt van, hogy a református temetőben van a családi sírunk, ahol a felmenőim nyugszanak 1906 óta. Az érintettségem abból a tényből fakad, hogy van ezen a síron egy márványtábla, amelyet az 1942-ben érettségizett öregdiákok helyeztek el édesapám, az ő osztályfőnökük, dr. Vetéssy Géza református gimnáziumi tanár, cserkészparancsnok emlékére halálának 50. évfordulóján 1995-ben. a gimnázium újraindítása után. Az avatóbeszédet dr. Horváth Ferenc öregdiák mondta, aki 1942-ben érettségizett. Az áldást pedig Kovács Bálint egykori kecskeméti lelképásztor, a Kecskeméti Református Öregdiákok Egyesületének lelkészi elnöke adta.

Mi, a család is ennél az emléktáblával jelölt sírnál tudunk emlékezni a 36 évet élt apánkra, hiszen ő

maga több ezer km távolságban, egy orosz hadifogoly-temetőben, Ufalejben nyugszik.

A magyar hősök napja alkalmából évente itt, a családi sírnál tartott városi megemlékezésen örömmel látom minden alkalommal a cserkészeket, köztük a 121. Számú Dr. Vetéssy Géza Cserkészcsapat tagjait, és örömmel hallgatom a református gimnázium Jámbor Zsolt tanár úr vezette kamarakórusát.

Kövessük végig röviden a néhai református gimnáziumi magyartanár életének utolsó fél évét 1944 júniusától, a tanév lezárásától 1945 januárjáig, hősi halála napjáig.

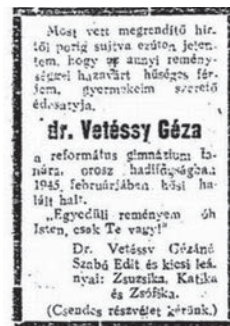
Édesapánk tartalékos főhadnagyként kapta meg harctéri behívóját 1944 nyarán. Harmadik gyermekével várandós Édesanyám, hároméves testvérem és én, kétévesen akkor dédnagyanyám katonatelepi szülőjében nyaraltunk. A parancs átvétele után Apánk kerékpárral ide érkezett meg elbúcsúzni. Félteve őrizzük a fényképet, ami ekkor készült, hátoldalán a szívszorító felirattal.

← Családi sír emléktáblával

↑ Búcsú Katonatelepen Vetéssy Gézától

↑ Gyászjelentés

↑ A 7. gyalogezred tisztjei

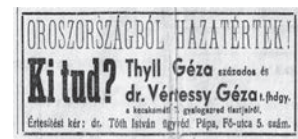
↑ Az utolsó tábori posta – levelezőlap

↓ Emléktábla-avatás a családi sírnál

↑ Hadifogoly-temető

↑ Újsághirdetés
← Katonatemető (Körösmező)
← Családi kép (1944)

A 7. gyalogezred zászlóaljait a Kárpátok láncain húzóódó Árpád-vonal mellé rendelték az ellenséges csapatok behatolása elleni védelemre. Idézek egy mondatot dr. Horváth Ferenc öregdiák emléktáblát avató beszédéből: *„Az utolsó hír, amit róla kaptunk a magyar rádióban hangzott el: a dr. Vetéssy Géza tartalékos főhadnagy vezette honvéd egység hősies ellenállást tanúsítva verte vissza a Kárpátok védelmében az ellenséges erők támadását.”* Október végéig tartott a hősies küzdelem. Ekkor az orosz csapatok áttörték a védelmi vonalat, és az egész magyar 7. gyalogezred fogságba esett, majd hadifogolytáborba került.

A frontról rendszeresen érkező tábori postai levelezőlapok elmaradása aggodalommal töltötte el a családot. Ez az aggodalom a következő közel két évben egyre fokozódott. 1947 nyaratól feléledt a remény: ismerősök, rokonok tértek haza a hadifogságból. Újsághirdetések segítségével a hozzátartozók tőlük próbáltak információt szerezni a még távollévőkről. A várva várt férj és apa helyett októberben egy levél érkezett Nagypánkhoz, amelyet egy hazatért fogolytárs írt. Ebből a levélből idézek néhány mondatot, *„Kötelességemnek tartom értesíteni Önt, mivel kedves barátom, dr. Vetéssy Géza halála előtt pár órával engem ezzel megbízott. Ugyanakkor átadta jegygyűrűjét is, hogyha alkalmam lesz rá, juttassam el rendeltetési helyére. (A gyűrű megérkezett.) Kedves veje 1945. január 29-én halt meg Ufalejben, kiütéses tífuszban. Sokat nem szenvedett, csendesen elaludt. A tábor melletti hadifogoly temetőben van eltemetve.”*

Ufalej (ma Verhnij Ufalej) nem találtuk meg a térképen, de a fogolytársak elmondásából tudtuk, hogy az Ural hegység lábánál fekszik. 2011-ben megnyílt az interneten egy hadifogoly-temetőt

kereső felület, és itt pontos információkhoz jutotunk arról, hogy Apánk valóban itt halt meg, és itt temették el. Egy orosz e-mail címet is megadtak az érdeklődők számára. Orosz szakos tanár testvérem ide írt, és rövid idő múltán választ is kapott Cseljabinszk megye tanácselnök helyettesétől, aki kérdéseinket az illetékes hatósághoz továbbította. Ő maga pedig személyesen felkereste Verhnij Ufalejben az egykori hadifogoly-temetőt. Jelenleg itt ma már magánházak és kertek állnak, de egy márvány síremlék jelzi az ide eltemetett magyar áldozatok nyughelyét. Amikor testvérem megköszönte orosz segítőknek a temetőről készített fényképet és emberséges közreműködését, ő csak ennyit válaszolt: *„Öröm volt Önöknek segíteni.”*

Testvéreimmel gondolkodtunk azon, hogy jó lenne felkeresni személyesen ezt az emlékhelyet, de korunk miatt a több ezer kilométeres útra már nem vállalkoztunk. Részt vettünk viszont a BKM Honismereti Egyesület kárpátaljai tanulmányútján, amelyet Székelyné Kőrösi Ilona szervezett és vezetett. A GULAG-emlékévében felkerestük az egykori munkatábor és harctér helyszíneit, az Árpád-vonal maradványait. Kőrösmezőn, a katonatemetőben a II. világháború áldozatainak emlékére emeltek egy nagy kőkeresztet, ahol alkalmunk volt az emlékezésre, egy kis koszorú elhelyezésére, és egy mécses meggyújtására.

Hát innen az én kötődésem a magyar hősök emléknapjához minden év májusának utolsó vasárnapján. A református temetőben a családi síron elhelyezett emléktáblánál és a világháborús hősök emlékművénél gondolunk a távoli hadifogoly-temetőben nyugvó Édesapánkra és a katonatemetőkben nyugvó minden áldozatra.

„Az igazak emléke legyen áldott!”

SZERZŐ MOLNÁRNÉ CSITÁRI KRISZTINA

Csapatépítés Hieronymus Bosch-sal és a Cantata profanaval

Június 8-án közösségteremtő céllal Budapestre kirándult a lelkeszi hivatal és a gyűjtemények munkatársi köre.

Első állomásunk a zsinati székház volt, ahol Bölcsföldi András, volt kecskeméti lelkipásztor egy rövid áhítattal fogadott bennünket. Majd a Magyar Zene Házába indultunk. Itt a *Hangdimenziók – Zenei utazások térben és időben* elnevezésű kiállítást élvezhettük nemcsak a fülünkkel, hanem szinte minden érzékszervünkkel. A kétórás program után

mindenki eldönthette, hogy a Városliget árnyas fái és nevezetességei között sétálgat, vagy tovább fokozza az élményeket a Szépművészeti Múzeumban Hieronymus Bosch németalföldi festő képei között barangolva. A napot a Vak Varjú étterem kulináris remekeivel zártuk. Fantasztikus élményekben volt részünk, szívből ajánljuk mindenkinek!

Végül álljon itt néhány gondolat a résztvevőktől kedvcsinálól:

SZABÓ ZSUZSA: „Utazások nélkül, legalábbis, ha az ember művész vagy tudós, csupán csekély értelmű teremtmények lennének.” – A Magyar Zene Házából hozott Mozart-idézet világított rá arra, hogy milyen fontos kimozdulni, látni, tapasztalatot szerezni, és ezeket az élményeket az életünkbe beépíteni. A Bosch-kiállítás pontosan ezt a kont-rasztot mutatta meg számomra.”

GÖRÖG ISTVÁNNÉ: „Gazdag lelki és testi táplálék-ban volt részünk. Még az eső is üdítően hatott ránk.”

MÁTYUS MARIANN ÉS OBERFRANKNÉ GYÓRFI EDIT: „A mai nap több érzékszervet is megérintett. A Magyar Zene Háza a hallásunkra hatott, a Bosch-kiállítás a szemnek nyújtott maradandó élményt, míg a Vak Varjú étterem fenséges fogásai kulináris élvezetek széles skálájával kényeztettek bennünket.”

ÚJSZÁSZINÉ FÖLDESI MÁRTA: „A Magyar Zene Házában az interaktív kiállítás során elénk táruló képi

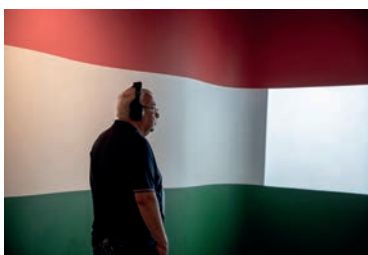
elemeket kiegészítő hangzások nemcsak szellemileg, hanem lelkileg is megnyitották a világot számunkra.”

VASS-EYSEN ÁKOS: „A Magyar Zene Házának egyik kiemelkedő eleme, hogy interaktívan is ki-próbálhatjuk, átélhetjük a zenélés sokféle fortélyát.”

VARGA NÁNDOR: „A Bosch-kiállítás koncepciója nagyon professzionális abból a szempontból, hogy a kortársak, művésztársak, korabeli irodalom, történelem keretébe lett elhelyezve a művész munkássága. Az a tükör, amit Bosch tart, a 21. századot tükrözi.”

FODORNÉ DR. ABLONCZY MARGIT: „A szerve-zés részeként kihúztuk egymás nevét a buszban egy-egy kedves kérdéssel fűszerezve. Pl.: Mi volt gyermekkorod legkedvesebb élménye? A kérdé-sekből jó beszélgetések születtek, köszönet érte. Amikor a fülhallgatómban megszólaltak az első harmóniák – Palestrina egyik műve –, azt éreztem, hogy annyira tiszta és megragadó, hogy nem is akarok más zenét hallgatni. Egyszerűen csodálatos volt! Bosch művészete az iniciálék ihletése alapján született, és maga is sokakat inspirált a jó és gonosz szívünkben való harcának szimbolikus és konkrét ábrázolásával. Művei ma is olyan erővel hatnak, hogy mindenki a saját szívének vizsgálatába kezd, ha a képeit láthatja.”

KUTI JÓZSEF: „A Bosch-kiállítás azért jó, mert az ember a két szemével láthatja, hogy az embe-riség az elmúlt 600 évben nem változott semmit. Nincs annál szebb dolog, mint amikor az ember a munkatársait fehér asztal mellett teli pohárral a kézben órákon át beszélgetni látja.”

SZERZŐ GÖRÖG ISTVÁN

Isten tenyerén!

Kétéves covidos kényszerszünetet követően hónapokig tartó szervezés – időpontválasztás, programösszeállítás, jelentkezés, szobabeosztás, utazás megoldása – után 2022. július 1-én a Kecskeméti Kékkereszt Csoport 42 fővel elindult Dömösre.

Olyan sokan jelentkeztek, hogy várólistás lett a program; Dömös pedig megtelt, sőt kicsinek bizonyult a kecskeméti megszállással szemben. Történt ugyanis, hogy a 24 éve alakult Kecskeméti Kékkereszt Csoport az éves programtól függetlenül egy szabad, hosszú hétvégére megkapta a dömösi rehabilitációs központot, hogy ott, családias, csendes hétvégét szervezzen a csoport tagjainak.

A szervezők Vargáné Dobos Jutka és Hodánics Tamás lelkész is csodálkozva álltak a helyzet előtt, hiszen 50 fölé emelkedett a jelentkezők létszáma. De Némethné Balogh Katalin elnök asszony is meglepődött, amikor tudomására jutott a nagy érdek-

lődés. Bár köztudottan a kecskeméti csoport évek óta egyike az ország legnépesebb csoportjainak. A főszervezőnk minden egyes szerdai csoportalkalmon elmondta az információkat, és a cipő egyre csak dagadt, dagadt, mert az érdeklődés nem várt méreteket öltött. Régen volt, hogy én számoljam a napokat, vágjam a centit, de most ezt csináltam, mert alig vártam, hogy indulhassak.

Az utazás a közösség kisbuszával és saját gépkocsikkal szervezeten történt. A szentendrei református templomnál kezdődött a programunk, ahol ismerősök vártak minket, hiszen a házigazdák Weiner-Legeza Luca, és Oszlacs Endre lelképásztorok Kecskeméten éltek és szolgáltak korábban. Weiner-Legeza Luca lelképásztor tartotta a nyitó áhítatot, és az elcsendesedés megkezdődött a gyönyörű szentendrei templom falai között: a lelkek megérkeztek, a program és a hétvége elindult.

Az áhítat után városnézés következett. A szentendrei ódon hangulatú girbegurba sikátorok, a kiállítások, fagyfaltozók és a Duna-part lassan megtelt sétáló kecskemétiakkal. Hála Istennek, Szentendre, ez a kis földi paradicsom, a miénk. A mi kis hazánk egyik gyöngyszeme! Merészebb társaink a Duna-parton kötöttek ki, ahol térdig a Dunában állva, hűsölve beszélgettek a tájról, a hitről és magukról. Az ebéd egy belvárosi étterem árnyékos teraszán, vidám hangulatban zajlott. De a kánikulát így is nehezen viseltük.

Délután érkeztünk Dömösre, elfoglaltuk a falut. Az addig csöndes nyugodt környezet hangyabollyá változott. A szálláshelyünkön átvettük a szobákat, kicsomagoltunk, megágyaztunk, lemostuk az út porát, és felfrissülve mentünk vacsorázni. Az első közös alkalom a dömösi falak között a vacsora volt. Megérkeztünk: erre készültünk, itt vagyunk, jól laktunk. Az esti áhítat az elmaradhatatlan közös énekléssel kezdődött, majd lelkileg is feltöltődünk. Ezt követően az ismerkedési esten játékos feladatokkal múlatta az időt a csapat. Hatalmas nevetések, tapsok, ovációk hallatszottak ki a nagyteremből: Dömös élt.

Csoporttársaim remekül érezték magukat, de én egy kis csendre vágytam, és lementem a Duna-partra. Naplemente volt. Leültem egy fatörzsre, és néztem a gyönyörű Dunát, az apró hullámokat, a hullámok születését és elmúlását. Néztem, hogyan játszik rajtuk a fény, a lemenő nap fénye, ezernyi színt varázsolva a folyóra. A szellő a falevelekkel játszadozott, a vízen hullámokat borzolt. Felettük szitakötők röpködtek, cikáztak. És ezt a panorámát körülölelték a hegyek, az erdők. Egyedül voltam, de mégsem. A teremtő Isten jelenlétét éreztem. Lelassult az idő, átvettem környezetem rezgését,

beleolvadtam abba, részévé váltam, és libabőrös lettem. Úgy éreztem megállt az idő, és nagyon jól éreztem magam: víz, szél, fény, árnyék, körülöttem az élet, aminek szerves része vagyok. Csodás érzés volt! Elmondani nem tudom, csak próbálom. Valószínűleg mindenki érzett már valami hasonlót. Mérhetetlen nyugalom szállt meg, alig bírtam kijönni a pillanatból, és visszatérni a valóságba. Igen ez Dömös, ide tölteni járok, itt lelki békét találok mindig. Már az Árpád-kori fejedelmek, királyok is tudtak a hely varázslatos hatásáról. Erről a rengeteg Árpád-kori emlék tanúskodik.

Az esti programok után nyugovóra tért a csapat, az ódon épület elcsendesedett. De csak pár órára, mert reggel 6-kor már indult is az élet. Ó, azok a dömösi reggelik, ebédek, vacsorák! Ott helyben készítik az asszonyok: finomak, magyarosak, kiadósak. Javaslom, senki ne Dömösön akarja elkezdni a diétáját.

Reggeli után vezetőink felvázolták a napi programot. Szombat volt, a fő napunk. Reggeli után közös éneklés, áhítat, majd csoportfoglalkozások voltak, műhelymunka ebédig. Ebéd után több lehetőségből választhattunk: pihenés, séta a környéken, kirándulás a Rám-szakadékba vagy hajókázás a Duna-kanyarban.

Az áhítat Dávid és Góliát küzdelmét elevenítette fel a résztvevők szemszögéből. Lelkészeink, Hodánics Tamás és Varga Nándor hozták testközelbe a két küzdő felet. Nagyon érdekes megközelítés volt. A műhelymunka során korhű levelet kellett írunk főszereplő, Dávid, Isai és Saul király szemszögéből. Majd dunai kavicsokra kellett felírunk azokat a dolgokat, amiket az életben a legfontosabbnak tartunk. Érdekes módon minden csapatnál az Isten, szeretet, hit, ima, hála, elfogadás

szavak kerültek a kövekre. Mindenki tevékenyen kivette a részét a munkából, csak úgy röpködtek az ötletek, gondolatok. A leveleket felolvastuk a közösség előtt, a kavicsokra írtakat kiértékeltek. Voltak, akik szeretetkavicsot készítettek: biztató szót, pozitív tulajdonságot írtak a kis kavicsra, és odacsúsztatták egy-egy társuk kezébe.

A délelőtti műhelymunka után finom ebéd következett, majd indultak a délutáni programok. A merészebbek, vakmerőbbek nekivágtak a Rám-szakadéknak, dacolva a hőséggel, emelkedőkkel, majd a Lukács-árkon keresztül tértek vissza Dömösre. Útjuk kb. négyórára sikeredett, de az arcukon a fáradság mellett a „megcsináltuk” büszke érzése látszott.

A csapat nagyobb része, majd harminc fő, hajókirándulásra indult Visegrádról. A kétórás út érintette Nagymarost, Dömöst, Zebegényt, bemutatva ezzel a Dunakanyar talán legszebb részeit: az erőtől duzzadó folyót, a hegyeket, várakat, erdőket; a vízi életet, strandokat, evezősöket, horgászokat. A kirándulások ismét lehetőséget adtak egymás jobb megismerésére, barátságok, kötődések kialakulására.

A programok után egy kis felfrissülés, vacsora, majd az esti áhítat következett. Akiben még volt erő, filmet nézett vagy a Dunától vett búcsút.

A hétköznapi nyűgjeit letéve, szerető, segítő közösség tagjaként, telve vidámsággal, lelki békével, közösen megélt Istenbe vetett hittel, a természet szépségeivel – igazi feltöltődés volt ez a nap is!

Harmadik nap reggel korán keltünk, csomagoltunk, takarítottunk, reggeliztünk, búcsút vettünk Dömöstől, majd elindultunk utolsó programunk helyszínére, Ócsára. Az ócsai műemlék templom országosan ismert látványosság, a XIII. században

épült román kori erődtemplom. Történelmi falai között megfordult a magyarság színe-java. Ünnepi alkalomban volt részünk, hiszen az istentisztelet keresztelővel kezdődött. Ez a vasárnapi istentisztelet méltó lezárása volt ennek a csodás hétvégi programnak. Utunkat közös fotózással és fagyfaltozással zártuk, ami már a búcsúzás, a hazautazás hangulatában zajlott, csendes beszélgetéssel telt.

Őszinte ölelések, köszönetek, hálás pillantások és puszik kíséretében, kicsit könnyes búcsút vettünk egymástól. Elindultunk, immár feltöltődve az otthon felé.

Mit is mondjak? Sokan egyedül jöttek, többen párban; volt, aki elhozta a családját is. Ismertük egymást, de itt ezekben a napokban mélyebb ismeretségek kötődtek. A közös programok, az együtt imádkozás, szervezés, alvás, túrázás, a rengeteg nevetés, a közös éneklések, bakik, az őszinte beszélgetések közelebb hozták egymáshoz a társakat.

A lelkek itt Dömösön összeértek, feltöltődtek hittel, szeretettel, mert Dömös már nem a cél volt, hanem maga az út. Köszönjük.

A búcsúzáskor megcsillanó könnycseppek, fátyolos tekintetek ezekről az érzésekről árulkodtak. Nekem a hideg futkosott a hátamon, és zavartan törölgettem az „izzadtságot” az arcomról. Annyi igazi ölelést, annyi jó szót kaptam, ami szokatlan a mai hétköznapi életben! De itt olyan igazi volt, olyan emberi, vagyis olyan DÖMÖSI!

Zárásként elmondhatjuk Nagy Bandó híres mondatát, kicsit testre szabva: Honnan vagy? Kecskeméti Kék Kereszt? Mi fél szavakból is megértjük egymást. Vagy tudod, mit? Mi szavak nélkül is megértjük egymást!

Köszönjük ezt a hétvégét, visszamegyünk!

Ez az a nap!

Kedves Testvérem!

Ebben a cikkben három részre tagolva szeretném megosztani veled az idei nyár egyik legnagyobb keresztyén eseményén tapasztaltakat, amin hivatalos fényképészként ott lehettem, bárhová bemehettem, és amelyhez több kecskeméti szál is kötődik.

AZ EZ AZ A NAP! RENDEZVÉNYRŐL

A magyarországi *Ez az a nap!* mozgalom elmúlt 20 esztendeje igazán eseménydús. Szervezői az évek során több tucat nagy rendezvényt szerveztek, ahol igyekeztek mindig Jézust helyezni a középpontba. A kétezres évek elején szabadtéri összejövetelekkel a Tabánban, a Margitszigeten, a Kisstadionban, a Népstadion kertben és a Hősök terén is várták az érdeklődőket. Voltak felvonulásaik Budapest utcáin, és néhány vidéki városban is tartottak roadshow-t, többek között Kecskeméten is. 2006-ban a berlini Olimpiai Stadionban megrendezett Global Gatheringre szerveztek autóbuszos csoportokat, majd a következő évek a Soul & Gospel Fesztiválokról szóltak.

A 2010-es években beköltöztek a Papp László Budapest Sportarénába, s ezzel párhuzamosan kisebb klubkoncerteket és karácsonyi alkalmakat is elkezdtek szervezni. Mindig igyekeztek olyan előadókat hívni, akik zeneileg magas színvonalat képviselnek. De a fellépők kiválasztásánál ennél is

sokkal fontosabb szempont volt, hogy szívük égjen Krisztusért. Azt szeretnék ugyanis, hogy rendezvényeik túlmutassanak egy világi bulin, s olyan összejövetelek lehessenek, ahol Teremtőnket imádjuk, dicsőítjük, és hirdetjük az örömmüzenetet azoknak, akik még nem találkoztak személyesen Jézussal.

NEM CSAK NÉZNI, LÁTNI IS

2022-ben a húszéves, jubileumi rendezvényre a nemzet stadionjában került sor július 23-án. A több mint harminc nemzetből több tízezren vettek részt rajta. Szabó Balázs gospel zenész barátom bátorítására írtam egy levelet az *Ez az a nap!* szervezőinek, amiben referenciamunkáimat megmutatva jelentkeztem fényképésznek erre a nagy napra. Azon Azonkívül, hogy válaszoltak, még fel is kértek erre a szép feladatra. Nagyon hálás vagyok érte.

A Puskás Aréna önmagában lélegzetelállító, monumentális épület, 2019-ben elnyerte a legszebb sportlétesítmény különdíját a Prix Versailles építészeti díjkiosztón. Itt, Közép-Európa egyik legnagyobb, legkorszerűbb élményarénájában tartották az idei *Ez az a nap!* rendezvényt.

Egy belső információ szerint, amikor építették az Arénát, Magyarország miniszterelnöke megígérte, hogy az első nagyszabású zenei rendezvény egy keresztyén rendezvény lesz, mégpedig az *Ez az a nap!* A covidjárvány miatt sajnos két évet kellett erre várni, és időközben a Red Hot Chili Peppers

világhírű zenekar megelőzött bennünket az arénabeli fellépésben.

Amikor sétáltam a 208 010 m² alapterületű aréna lelátóin, folyosóin, arra gondoltam, hogyan fog hatni, hogyan tud ekkora távolságon át összekapcsolni 45 000 embert Isten igéje, a zene és a szeretet? Hogy lesz itt közösség? Be kellett lássam, hogy a zenekarok, előadók jelenléte, szeretete, tüze, az élő Isten iránti imádásuk, de legfőképpen az ige könnyűszerrel áthidalta ezt a távolságot. Akármerre jártam, boldog, imádkozó, éneklő embert láttam. Nem volt szempont, hogy idős vagy fiatal, fiú vagy lány, hogy honnan jött, hogy mit képvisel. Egy dolog volt fókuszban: leborulni Isten előtt. 45.000 ember együtt borult le Isten előtt ezen a napon. Van még remény! – gondoltam.

László Viktor, az esemény főszervezője, megálmodója azt mondta színpadról, hogy Kárpátaljáról 1600 ember érkezett. Volt az érkezők között kárpátaljai ismerősöm, aki kis csapatával aznap hajnalban indult, és a 12 órás esemény után pedig vissza haza. Csak ezért a napért utaztak 12 órát, ami elképesztő.

A nagy meleget enyhe eső oldotta. Lehet túlzásnak érzi a kedves olvasó, valaki mégis azt mondta, hogy ez az eső Isten örömkönnye volt.

Testközelből láthattam Pintér Bélát, Mező Misit, Oláh Gergőt, Caramelt, Pajor Tamást és még Grammy-díjas zenészeket is. Bárkinek a szemébe néztem, visszamosolygott, köszönt, közvetlen volt. Amikor a színpad mögötti részben (backstage) sétáltam vagy az öltözőknél, sőt a VIP-ben is, mindenki teljesen emberi volt. Hétköznapi keresztények voltak, beképzeltség meg sztáralűrök nélkül. Senki nem szívott semmit, nem láttam egy

sörös üveget sem, imádkozó embereket, kacagó embereket viszont igen.

Amikor Pintér Béla és László Viktor együtt sétáltak a színpadnál, odamentem megkérdezni, hogy mikor lesz az a rész, amikor a telefonok fényeit felkapcsolatják a közönséggel. Azt válaszolták nem volt tervben, de most, hogy kérdezem, Béla meg fogja oldani. Így egy picit én is hozzátehettem a látványvilághoz.

Találkoztam a lelátón a kecskeméti pünkösdi felekezet lelkészével, Szerdi Szilárddal, a baptista Mike Sámuellel, kecskeméti ifisekkel, korábbi refiszes szolgálókkal is. 30 000 lépést, 20 km-t tettem meg aznap, és rengeteget fényképeztem.

JÉZUS BIBLIA

Mindenki, aki aznap a Puskásban volt, kaphatott ingyen egy Jézus Bibliát. De mitől is Jézus Biblia a Jézus Biblia?

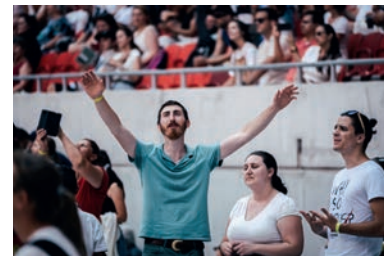
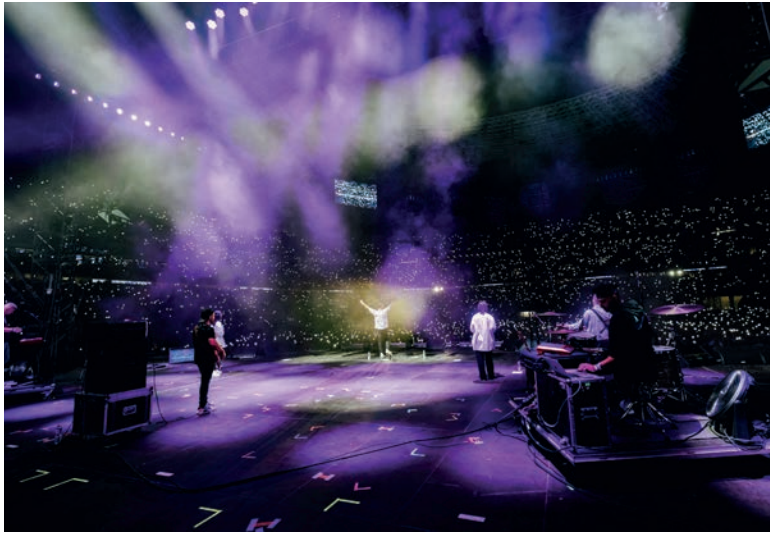
66 QR-kód, az egyes könyvek tartalmához illeszkedő, Jézust dicsőítő énekek linkjével.

66 bevezető cikk a bibliai könyvekhez, melyek rávilágítanak Jézus történetére.

7 lenyűgöző esszé a Szentírás fő narratívájáról Louie Giglio, Max Lucado, John Piper, Randy Alcorn és mások tollából, amelyek bemutatják Jézus valóságát, és arra ösztönöznek, hogy hűséggel kövessük őt, amikor részesévé válunk a történetnek.

Több mint 300 teljes oldalas cikk tárja fel Jézus jelenlétét mindvégig az egész Szentírásban. Közel 700 margójegyzet mutat rá Jézusra, a Biblia történetének főszereplőjére.

Az Ez az a nap! mozgalom és rendezvénysorozat. Célja, hogy évről évre összegyűjtse a keresztényeket és Istent keresőket egy nagyszabású dicsőítő rendezvényre.

Morzszedegetés, azaz áldások és sikermorzsák a cigánymisszióban

„Miután valamennyien ettek és jóllaktak, összeszedték a maradék darabokat, tizenkét tele kosárral.”

Mt 14,20.

Az elmúlt időszakban nagyon sok áldásban volt része azoknak, akik akár gyermekként, akár szülőként, akár munkatársként vagy önkéntes szolgálóként megfordultak a Hajnalcsillag Tanoda háza táján. Fontos, hogy ezeket az átélt örömeket ugyanúgy összegyűjtsük, mint az ötezer ember megvendégelése után tették a tanítványok. A sikermorzsák ugyanis segítenek, erősítenek mindannyiunkat; egyúttal reményt adnak a jövőre.

- Április 30-án mintegy százhuszan adtunk hálát teremtett világunkért a teremtésvédelmi családi nap keretében. Külön öröm volt számunkra, hogy a résztvevők testi-lelki táplálékát a gyülekezetünk missziói csoportja vállalta fel Pál Ferenc lelkipásztor vezetésével.
- Május 21-én kapcsolódtunk a *Szeretethíd* önkéntes hétvégéhez, amikor tanodásainkkal iges bátorító üzeneteket készítettünk, díszítettünk az ukrajnai háború menekültjeinek és az őket segítő kárpátaljai testvéreinknek.
- Május 28-án az Aranyhíd országos cigány vers- és prózamondó versenyen diákjaink arany minősítést szereztek.
- Május 29-én a kecskeméti református templomban cigánymissziós istentisztelet keretében tanodás keresztelőre is sor került, majd pedig az *Együtt – Egymásért* cigánymissziós munkatársképzés kecskeméti résztvevőire kértünk áldást. Gyermekeink lelkes énekléssel szolgáltak.
- Június 1-jén a református általános iskola ugorkötelezői tartottak egy fergeteges bemutatót a tanoda udvarán.
- Pünkösdkor két diákunk is konfirmált, amiért nagyon hálásak vagyunk.
- Júniusban Magyarország és egyben Európa első roma nemzetiségi, érettségit adó intézménye, a pécsi Gandhi Gimnázium és Kollégium bemutatkozásának adtunk helyet. Több diákunk is célul tűzte ki, hogy ott szeretne majd továbbtanulni.
- Júniusban bensőséges családi vacsora keretében köszöntöttük az általános iskolából ballagó

diákjainkat. Mind az öten középiskolában tanulnak tovább, tanulmányaikhoz Isten áldását kívánjuk!

- Június 20. és 23. között tartottuk az első napközi táborunkat, melynek központi témája a *nővények* voltak. Vezérigéje pedig: *„Növekedjetek a kegyelemben!”* Hálával tartozunk mindazoknak, akik önkéntes szolgálatukkal vagy finom ételadományukkal segítettek a tábor megvalósítását.
- A nyár folyamán három táborba is eljuthattak diákjaink: a balatonfenyvesi református Bárka tábor idén is felejthetetlen élményt nyújtott 30 tanodásunk számára.
- Augusztusban Farkaslyukon, a HEKS* által támogatott rap táborban és Bécsben, a Pressley Ridge Alapítvány által szervezett táborban vettek részt nagyobb diákjaink.
- Mindeközben természetesen a tanodában is zajlott a szüneti élet: projekthetek keretében csengettyűzni tanultunk, élménypedagógiai foglalkozásokat szerveztünk és a „Legyél te is teremtvédő!” elnevezésű levelezős csapatverseny feladatait készítettük el, amelynek eredménye: országos 3. helyezést értek el diákjaink.
- Augusztusban már a tanulásé volt a főszerep, hiszen a pótvizsgára felkészítésben segítettek mindazokat, akik hozzánk fordultak. Köszönet az önkénteseknek, akik támogatták a vizsgára készülöket, így egyiküknek sem kell évet ismételnie.
- Augusztus végén tartottuk a nyárbúcsúztató napközi táborunkat, amelynek főszereplői az *állatok* voltak. Vezérigéje pedig: *„Szeresd az*

Urát, a te Istenedet, és szeresd felebarátodat, mint magadat!”

- Az „Erő-Forrás 2022” országos felzárkózási konferenciának ebben az évben a kecskeméti református Újkollégium adott otthont, házigazdája pedig a református gyülekezetünk volt. A felzárkózási nap alkalmat teremtett a vezetők és munkatársak számára a közös eszmecserére, a tapasztalatok megosztására, a szakmai továbbképzésre és a szolgálat megerősítésére. Hajnalcsillag tanodásaink is bemutatkoztak az eseményen. Vendégeinktől többek között az alábbi visszajelzést kaptuk: *„Ma olyan jó volt reformátusnak lenni Kecskeméten! Még egyszer nagyon köszönjük a befogadást (inklúziót), a példaértékű házigazdaságot, a lélekemelő körülményeket!”*
- Augusztus 29-én újabb hálaünnepre került sor tanodánkban: A Vállalkozónők Egyesületének tagjai, mintegy 30 „körösztyanya” látogatott el hozzánk, hogy névre szóló tanszercsomaggal ajándékozzák meg diákjainkat, segítve ezzel a családokat a beiskolázásban.
- Augusztus 30-án pedig „Mentordélutánra” hívtuk mindazokat, akik önkéntes munkájukkal segítettek, segítik vagy segíteni fogják tanodánk szerteágazó szolgálatát. Nagy szükségünk van ugyanis minden szolgálóra, akit szíve indít, hisz nálunk hatványozottan is igaz, hogy *„az aratnivaló sok, de a munkás kevés.”*

* HEKS: Svájci Protestáns Egyházak Segélyszervezete

Kuti József lelkipásztort kérdéztük

Régóta dédelgettem magamban – csak vártam az alkalmas időre –, hogy interjúvégre kérjem parókus lelkészünket, Kuti Józsefet. A zsúfolt tanévben, a sok tárgyalás, megbeszélés, lelkészi szolgálatok mellett erre kevés esélyt láttam. Örülök, hogy most első szóra – talán szívesen is – kötélnek állt, és őszintén válaszolt kérdéseimre. Lassan 12 éve szolgál gyülekezetünkben, jelenleg az igazgatótanács elnöki, egyházmegyei tanácsosi, a misszió bizottság gondnoki tisztét tölti be.

Honnan vezetett az útja a lelkészi pályára?

Színes családba születtem. Apai vonalon a református vidéki értelmiségi hivatás volt a meghatározó. Dédapám preoráns (igehirdetést is végző) tanító, nagyapám lelkipásztor volt, egy

másik dédapám is olyan presbiter, aki – ha nem volt lelkész a gyülekezetben – a tanítás szolgálatát is vállalta. Anyai felmenőim a magyarországi nemzetiségekből jöttek: katolikus szlovákok és németek voltak, akik a szorgalomban, a hűségben és a mértékletességben mutattak példát.

Már gimnáziumban foglalkoztatott a lelkészi pálya, de pedagógus szüleim, akik kezdettől támogatták választásomat, azt javasolták, hogy kezdjek el egy másik képzést, s ha érettebb fejjel is kintartok a döntésem mellett, akkor menjek teológiára. Így kerültem először Sopronba az Erdészeti és Faipari Egyetemre, majd négyévi keresgélés-kanyargás után 1989-ben a Budapesti Református Teológiai Akadémiára. Jó volt ez így. Sok érdekes tapasztalattal érkeztem a teológiára, és rögtön otthon éreztem magam.

Élveztem a tanulást, a Ráday utcai kollégium világát, de a legációkat, a teológus- napokat, a Debrecenben és Kolozsváron töltött cserediákság időszakait is. Végül 1995-ben tettem le az első lelkészképesítő vizsgát.

Mi indította arra, hogy elfogadja a kecskeméti gyülekezet meghívását? Ideérkezésekor milyennek látta az akkori egyházközséget?

2010-ben 15 év lelkési szolgálat állt már mögöttem. Két évet Tatán, tizennégy évet pedig Szomódon szolgáltam. A lelkési pálya – ugyanúgy, mint minden emberi tevékenység – ciklusokból, rövidebb-hosszabb szakaszokból áll. Én akkor már évek óta éreztem, hogy át kell adnom a szomódi szolgálatot másnak, s valami új terület után kell nézmem. Városi gyülekezeti szolgálatot kerestem, amiben csapatmunka, összetettség és újdonság van. Ebben a helyzetben szólalt meg Varga Nándi telefonja. Elmondta, hogy a kecskeméti városi, gyülekezeti, összetett, csapatmunkát és sok újdonságot jelentő szolgálatra keresnek lelképásztort. Ez meglepett. Soha nem gondoltam, hogy elhagyom a Dunántúlt, ahol otthon éreztem magam, ahol nemcsak az egyházmegyémet, de a kerületet is viszonylag jól ismertem, s ahol számítottak is rám. A feltűnő egyezés azonban eltávolított saját kényelemigényemtől, és erőt adott a döntéshez. Nem ismertem a várost, az egyházmegyét, a kerületet, mégis eljöttem Kecskemétre.

2010 decemberében költöztünk. A gyülekezet olyan volt, amilyennek gondoltam: nagy, összetett, színes, intézményesült – de gyülekezet volt. Hamar átláttam, hogy ha minden paraméterében különbözik is a két gyülekezet – a szomódi

és a kecskeméti –, akkor is ugyanaz a világ. Szinte azonnal otthon éreztem magam. Elbűvölt a közösségek, az elhívott és felkészült szolgáltatások sokasága, gazdagsága. Varga Nándi biztos terepismerete mellett könnyű volt a betanulás.

Most milyennek látja a Kecskeméti Református Egyházközséget? Mi az erőssége és miben kell még fejlődnie?

Egy gyülekezet tíz év alatt nem változik sokat. A Kecskeméti Református Egyházközséget ma is nagy, színes és változatos közösségnek látom. Erőssége az a hálózatos szerkezet, amelynek kialakítása már több mint száz éve folyik. Először a külterületeken, de az utóbbi hetven évben benn a városban is. Ez ad lehetőséget arra, hogy szolgálatunkkal megcélozzuk, s amennyire lehet, átjárjuk az egész kecskeméti társadalmat. Ugyancsak erőssége a gyülekezetünknek a sokféle igehirdetői stílus, a sokszínű istentiszteleti közösség. S az a tény, hogy ezt a kecskeméti reformátusság türelemmel fogadja. Nem jellemző, hogy csak egyféle hangot, kegyességet, gondolkodásmódot fogadjon el a közösség; számontartással és megbecsüléssel fordul a különböző csoportjai felé. Harmadik erőssége Kecskemétnek, hogy ki tudott törni társadalmi korlátai közül. A régi gyülekezetek kísértése, hogy „benne maradnak a régiben”, behúzódnak a biztonságos társadalmi, polgári középrétegbe, és ezzel elveszítik a kapcsolatot a kortárs társadalom egyre szélesebb rétegeivel. Gyülekezetünk folyamatosan keresi és találja meg a tradicionálisan nem református, sőt nem is keresztyén rétegekkel való közösséget. Egy további erősség a gyülekezeti és az intézményes szolgálatok megfelelő aránya.

Nehéz feladat, de talán sikerült a diakóniai és a köznevelési területen kialakított intézményi világot megfelelő módon integrálni az egyházközségbe. Végül említsük meg azt is, hogy a Kecskeméti Református Egyházközség stabil, biztonságos és eredményes gazdálkodása kedvező anyagi feltételeket biztosít ahhoz, hogy a gyülekezet az Egyház Urától kapott feladatait teljesíteni tudja.

Amiben a kecskeméti reformátusságnak szerintem fejlődnie kell, az a megelégedettség és a hála. Persze megvan ez is, de úgy látom, hogy a kecskeméti kommunikációjában, életérzéseiben az arányosnál több a hiányérzet és az elégedetlenség. Harmincéves egyházi forgolódásom alatt sok olyan kis gyülekezettel találkoztam, amelyeknek nagyságrendekkel kevesebb lehetőség adatott, mint a kecskemétieknek, mégis nyugodtabbak, megelégedettebbek és – főleg – hálásabbak Isten felé. (Ki tudja, milyen történelmi gyökerei vannak ennek a szomorúságnak?) A kritikai attitűddel nincs baj, azt tudjuk jól, hogy ki mit csinál rosszul, de az „el ne feledkezzél, mennyi jót tett veled” (Zsolt 103.) érzése néha vérszegény.

A lelkeszi munkakörében melyik az a terület, amelyet a legjobban kedvel és legszívesebben végez?

Számomra a legfontosabb az igehirdetői szolgálat. Konkrétan is: az igehirdetésre való készülés, az istentiszteleti liturgia összeállítása és maga a prédikálás; de szélesebb értelemben is: a gyülekezet igei szolgálatainak szervezése, építése, az igei gondolkodás és az igei vezetés. Ezt tartom a gyülekezet (minden gyülekezet) legfontosabb és legegységesebb szolgálatának:

Isten igéjét hirdetni, képviselni, megjeleníteni a társadalomban. Ha ezt nem tesszük, semmit sem teszünk.

Melyik a kedvenc bibliai könyve, története vagy igéje, amely erőt ad a mindennapokban, vagy szívesen prédikál róla?

Igehirdetői munkám egyik visszatérő tapasztalata, hogy milyen jó a Szentírásból bármiről prédikálni. A korábban nem vagy csak kevésbé ismert részek milyen fontossá és érdekessé, a régóta ismert és ezerszer olvasott mondatok milyen újszerűvé és frissé válhatnak egy pillanat alatt. De hogy konkrétabb is legyenek: nagyon szeretek prédikálni Ábrahámról, Dávidról, Jézus példázatairól, a korintusi első levélről.

Néhány kedves igém minden magyarázat nélkül:

- „אֲבָרְכְךָ: Mindeddig megsegített bennünket az Úr!” (1Sám 7,12.)
- „Aki hisz, az nem fut.” (Ézs 28,16.)
- „Szeressétek ellenségeiteket, és imádkozzatok azokért, akik üldöznek titeket, hogy legyetek Mennyei Atyátoknak fiai, Aki felhossa napját gonoszokra és jókra, és esőt ad igazaknak és hamisaknak.” (Mt 5,44–45.)
- „Úgy tekintsen minket minden ember, mint Krisztus szolgálát és Isten titkainak sáfárait. Márpedig a sáfároktól elsősorban azt követelik, hogy mindegyikük hűségessé bizonyuljon.” (1Kor 4,1–2.)

Milyen tisztségeket tölt be akár a presbitériumon, akár az egyházmegyén belül? Ezek mennyi leköötöttséggel, feladattal járnak?

Az egyházközségben belül – ez kecskeméti specialitás – háromévenként váltjuk az elnöklelkeszi

és az igazgató tanács elnöki tisztséget. Ezenkívül fél éve a missziói bizottság gondnoka és a gyűjtésményi bizottság tagja lettem. A parókus lelkészi szolgálatokról később lesz szó. A missziói bizottsági munkáról való gondolkodás fő tevékenység, bizonyos értelemben a vezető lelkész egyik alapfeladata. Nagyon izgalmas egy ilyen nagy, összetett és új kihívásokkal rendelkező gyülekezet missziói munkáját átgondolni, szervezni, irányítani. A gyűjtésményi munkába csak most kapcsolódok be, de régóta gondolkodom erről is.

A téma is kedves – magam is gyűjtő vagyok –, de az is nagyon érdekel, hogy egy alapvetően missziói jellegű közösség milyen gyűjtésményi koncepciót – és ennek megfelelően –, milyen munkaterületeket alakíthat ki magának. Szeretném áttekinteni a gyülekezet gazdag, az egyházközségi nagyságrendet messze meghaladó gyűjtésményi munkáját, és segíteni egy új, átgondolt gyűjtésményi koncepció kialakítását.

Milyen nehézségei adódtak az eddigi szolgálati ideje alatt? Sikerült-e magában lezárnia teljesen a néhány éve történt negatív eseményeket? Hordoznak-e az Ön számára tanulságot az akkor történtek?

A sok érdekes kihívás közül hármat említek.

Az egyik a szolgálataim időbeli tervezése, az időmenedzsment. A vidéki parókiákon lassú hömpölygéssel teltek az évek. Mindenre volt idő, s amire nem, arra meg volt haladék. Itt meg kellett tanulnom a nagyon tudatos, fegyelmezett időbeli tervezést. S főleg azt, hogy ne mások osszák be az időmet, hanem a lehető legnagyobb mértékben én tartsam azt kézben.

A másik a lelkészi szolgálati közösség vezetése. A református egyházban nincs hagyománya a

lelkészek folyamatos, közös szolgálatvégzésének. Márkus Mihály, egykori princípálisom kedvenc megfogalmazásával élve: „Partizánok vagyunk, nem reguláris hadsereg.” De ez nemcsak hagyomány, hanem karizma kérdése is. Van, akinek van ajándéka, tehetsége a közös, összehangolt, folyamatos és arányos interkommunikációban végzett szolgálatra, és valakinek kevésbé. De hagyománytól és egyéniségtől függetlenül itt, Kecskeméten csak a csapatmunka működik, ebben kell megtalálni minden lelkésznek és nem-lelkésznek a helyét, szerepét.

A harmadik kihívás a kérdésben is megjelenített krízisek kezelése, az ahhoz szükséges tudás megszerzése volt. Minden emberi közösség életéhez hozzátartoznak a konfliktusok, sőt a válságos időszakok is. Szentírási ismereteink alapján bátran kijelenthetjük, hogy nem a békesség, a méltányosság és a szeretet a természetes (természetünkből adódó), hanem a békétlenség, a harag és a szeretetlenség. Csak az Isten megőrző kegyelme miatt van az, hogy életünkben vannak hosszabb-rövidebb derűs, nyugodt és eredményes korszakok.

Ma már ritkán jut eszembe a 2016-18 körüli fegyverropogás. De emlékszem, akkor minden erőre, tudásra – és legfőképpen Isten irgalmába vetett hitre – szüksége volt sokaknak, nekem is, hogy a korszakot átvészeljük. A legfontosabb, amit meg kellett – lehetett – tanulnunk, hogy a gyülekezetnek és annak szolgálainak döntéseiket csakis Isten ígéje szerint szabad meghozniuk. Azokban bármilyen nyomás és fenyegetés mellett ki kell tartaniuk, a küzdelmet, a harcot pedig rá kell bízniuk az Egyház Urára.

Több cikluson keresztül volt már elnöklelkész, jelenleg pedig az igazgatótanács elnöke. Melyik tisztséget könnyebb hordozni/végezni, illetve melyikben szeret inkább munkálkodni és miért? Jelenlegi munkakörét hogyan képzeljük el? Mi a feladatköre az igazgatótanács elnökének?

Számomra az elnöklelkéshi szolgálati kör a kedvesebb. Az egyértelműen lelkipásztori munka, amire elhívásom és képzettségem van, s amiben most már gyakorlattal is rendelkezem. Az igazgatótanács elnöki tisztség tulajdonképpen oktatási feladat lenne, bár – ismereteim szerint – Kecskeméten sohasem töltötte be azt pedagógiai végzettségű személy. Így az igazgatótanács elnöke leginkább a fenntartói érdekeket, elvárásokat és kereteket tudja meghatározni, illetve a köznevelési intézmények gyülekezeti integrációját hivatott képviselni. A mi megoldásunk erre a kérdésre két részből áll. Egyrészt olyan intézményi vezetőket keresünk, ajánlunk a presbitérium figyelmébe, akik egyaránt képviselni tudják a pedagógiai, oktatásvezetői és az egyházi szempontokat, s így a gyülekezet jószívvel rájuk bízhatja az intézmények irányítását. Másrészt nagyon szoros, szinte napi kapcsolatban vagyunk a fenntartott intézményekkel, s így ebben a szoros kommunikációban támogatni és ellenőrizni tudjuk az óvoda, az iskolák és az internátus működését.

Hogyan vagy miben képezi magát?

Igehirdetőként úgy látom magamat, mint az orgona szélládáját. Ahhoz, hogy biztos hangot adjon az orgona, egyenletes és megfelelő mennyiségű levegőnek kell lennie a szélládában. Ahhoz, hogy biztos hangon szóljon az igehirdetés,

egyenletes és megfelelő mennyiségű igei és általános impulzusra van szüksége a teológusnak. Ez egyrészt folyamatos igeolvasást és az ígérő váló gondolkodást jelent, másrészt pedig az élet figyelmes vizsgálatát. Én már régóta úgy nézem a világot, hogy egyszer mindenből prédikáció lesz. Vagy úgy, hogy már a találkozás pillanatában tudom, hogy az adott dolgot előbb vagy utóbb bele fogom venni egy igehirdetésbe. Vagy úgy, hogy készülésközben hirtelen beugrik egy valahol, valamikor látott kép, hallott mondat, mintha csak évek, évtizedek óta arra az igehirdetésre várt volna. Igyekszem az igei tartalmak mellett nagyon más területeket is bekapcsolni ebbe a folyamatba. Közel állnak hozzám Esterházy Péter szövegei, Nádasdy Ádám nyelvész előadásai, Kányádi, Kosztolányi, Karinthy versei – hogy csak a K-betűsöket említssem – vagy a színház és a filmművészet egyes jelenetei.

A töltekezésnek a másik forrása – az olvasáson túl – a szellemi diskurzus. Még most, ebben az időszúke helyzetben is igyekszem megtartani azokat a köreimet, amelyeken keresztül új impulzusokat, szempontokat kaphatok a mindennapi szolgálataimhoz.

Várnak-e nehézségek, változások 2022 második felében az oktatási intézményekre, illetve az egyházközösségre a világválság következményeként kialakult energia- és élelmiszerárak emelkedésével?

Elsőre úgy tűnik, hogy csak azok lesznek: nehézségek és változások. Két éve megtanultunk szinte vakon repülni; úgy tervezni szolgálatot, intézményi munkát, gazdálkodást, hogy nem tudtuk, az aktuális helyzetünk egy hónapig vagy egy évig lesz-e érvényes. Az elmúlt időszakban

ez hatványozódott: a járvány mellé háború, energiaválság és elszabaduló infláció kapcsolódott. Jóllehet a csapatunk eléggé „ütésálló”, de az előttünk álló jónéhány hónap bizony kemény lesz, sok nehéz és kockázatos döntéssel.

Másfelől ez az elhúzódó és elemeiben nagyon is összefüggő válság megmutathatja, hogy életünk és szolgálatunk mennyire függ – vagy független – a materiális értékektől. Mindezt feladatként is megfogalmazhatjuk: vajon mennyire tudjuk egy habzsoló, túlfogyasztó, önimádó és dekadens világban a klasszikus protestáns értékeket: az istenfélelmet, az igei fegyelmet, az alázatot, a mértéktartást, vagyis az askézist megjeleníteni. Mindig is ez volt a feladatunk. Lehet, hogy Isten úgy gondolta, hogyha a békében és a bőségben mindez nem ment elég meggyőzően, akkor „kedvezőbb feltételeket teremtettem” a gyakorlásra.

Mennyiben segíti, vagy nehezíti a családi életük alakítását, hogy mindketten lelkészek? Mennyi időt tudnak a gyerekekre fordítani?

A feleségemmel, Katával a szó szoros értelmében csak itt Kecskeméten, 2015-től vagyunk együtt lelkészek. Szomódon ő önkormányzati állásban dolgozott, utána pedig tíz évig a gyermekeinkkel volt otthon. Érdekes ez az együttállás. Néha túl sokat beszélgetünk gyülekezeti dolgokról, pedig jó lenne a családukat mentesíteni a szolgálati ügyektől. De én szeretek vele együtt dolgozni, úrvacsorát osztani, szeretem hallgatni, ahogyan prédikál, és sokszor támaszkodom az enyémnél sokkal biztosabb emberismeretére. Jóval többször fogadom el a véleményét, mint ahányszor egyetért velem...

A lányok – Berta, Emma és Lili – most kez-

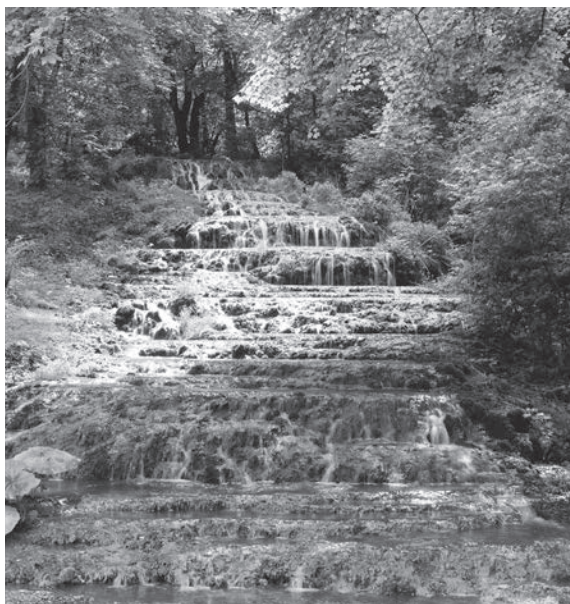
denek önálló sodni. Év közben keveset, nyáron és a szünetekben viszont sokat tudunk együtt lenni. Igyekszünk kihasználni azt a néhány évet, amikor még velünk nyaralnak.

Honnan jött az ihlet, hogy schwarzwaldi órákat és tatai kerámiákat kezdjen el gyűjteni? Van-e más szenvedélye?

A gyűjtőszendélyem negyven évvel ezelőtt kezdődött. 1982-ben nyitotta meg Pál Dani bácsi, a késő Kádár-kor unalma és az akkor még gyárvárosi jellegű Győr szürkességének közepén az első régiségboltot. Én 1983-ban, 16 évesen léptem be oda először, és rögtön tudtam, hogy egy új világ köszöntött rám. Hogy ez az, ami nekem kell. Onnantól kezdve minden pénzemet régiségekre költöttem, és – mint minden kezdő gyűjtő – mindent gyűjtöttem. Az addikció lényegében a mai napig tart, de – mint ahogy lenni szokott – fokozatosan szűkítettem a vadászmezőt. A térképek, az érmekek és kitüntetések, az óraláncok, a gyimesi csángó viseleti darabok, a fűjt üvegek korszaka lezárult. Tulajdonképpen a parasztóráké is. Mára csak a tatai népi kerámiák és a dunántúli kályhaszemek maradtak. Meg minden, aminek hirtelen nem tudok ellenállni.

A hétköznapokban az kapcsol ki legjobban, ha az aktuális élethelyzetemmel legkevésbé sem kapcsolatos dolgokkal foglalkozom. Szívesen olvasom Széchenyi Zsigmond vadásznaplóit, hallgatok népzene és Nina Simone dalait, erdélyi magyar természetfilmeket vagy madárfajhatározó oldalakat böngészek. Hétköznap délutánokon – ha nem a hivatalban, a templomban vagy a parókián tartózkodom –, leginkább az arborétumban vagyok megtalálható.

Petőfivárosiak Dédestapolcsányban

A petőfivárosi gyülekezet rész közössége 2022. május 20. és 22. között háromnapos kiránduláson vett részt Dédestapolcsányban. Miért éppen Dédestapolcsány? Az alábbiakból kiderül!

A gyülekezet részünk oszlopos tagja volt Török Piroska, aki a Kecskeméti SOS Gyermekfalu nevelőszülőjeként nagyon sokat tett nemcsak a rábízott gyermekekért, hanem a gyülekezeti közösségért is.

Amikor a család itteni lakhatása kezdett bizonytalanná válni, kereste a lehetőséget arra,

hogy édesanyjával és a gyerekekkel együtt visszaköltözzön arra a vidékre, ahol testvére, István és rokonai élnek.

Sok-sok nehézség után, végül egy csodálatos otthont alakítottak ki egy régi kocsmából. Minket lenyűgözött a gyerekek számára kialakított paradicsom: a kert végében a Bán-patak csordogál, a már felállított trambulint további csúszda és hajó kikötő fogja kiegészíteni...

Ezekben a munkálatokban – mint az eddigiekben is – Piroska legnagyobb támogatója testvére, Török István, aki nemcsak szeretetével, hanem az építkezések során ezermesterként is segíti, támogatja őt. A Mamika, Piroska édesanyja Kecskeméten is nagy segítség volt, az új otthonukban elsősorban a konyhában vállalja át a feladatokat a finom étek készítésével.

Amikor eljött a kecskeméti búcsúzkodás és költözés ideje, Piroska szeretettel hívott bennünket, látogassuk meg az új otthonában.

Ezt mi annyira komolyan vettük, hogy május 20-án 21 fő busszal és egy öttagú család gépkocsival indult Dédestapolcsányba. Kirándulásunk szervezése során lelkészünk felvette a kapcsolatot az ottani gyülekezet lelképásztorával – Piroskáék is tagjai annak a gyülekezetnek –, és így alakult ki háromnapos programunk.

A több mint ötórás út és a szállás elfoglalása után Piroskáék – édesanyja, testvére, a családjában élő 6 gyermeke – nagy szeretettel és nagyon finom vacsorával fogadtak bennünket. A bográcsokban a pörkölt és a halászlé már készen várta bennünket.

Felemelő, kellemes és szeretetteljes találkozás volt. Vacsora után kiosztottuk a lelkésznőnk, Borsos-Pintér Nóra lelkipásztor által összeállított énekes füzeteket, amelyek egyházi énekeken kívül gyönyörű népdalokat is tartalmaznak, és amelyekre Lackfi János költő, zsoldárcsereket is írt.

Szombat délelőtt a Szalajka-völgyben tettünk nagyon kellemes sétát. Megcsodálhattuk a Fátyolvízesést és a természet szépségeit, erdei vadakat távolról és foltos szalamandrákat közelről.

Délutáni programunkat Szűcs Endre nagytisztelő úr szervezte.

3 órakor dr. Kiss Miklós a környező falvak állatorvosa, a Falu Díszpolgára cím birtokosa, presbiter mutatta meg saját cserépedény gyűjteményét, amely 2 nagy teremben, tulipános ládákban, falakon, asztalokon látható. Csodálatos, évtizedek alatt összegyűjtött felbecsülhetetlen értékű darabok ezek: korsók, tányérok, dísz- és használati tárgyak.

Időközben csatlakoztak hozzánk Piroskáék is, mindenki a saját kerékpárján érkezve.

A kiállítás megtekintése után a felújítás alatt álló tapolcsányi templomhoz látogattunk el. Itt ismerkedtünk meg a helyi gyülekezetek életével és mindennapi gondolataival. Itt tudatosult bennünk, hogy az eredetileg két különálló községnek, Dédesnek és Tapolcsánynak saját temploma, önálló pesbitériuma van. Most csak a dédesi templomban vannak közös istentiszteletek.

További utunk a Lázberci-víztározóhoz vezetett. Észak-Magyarország egyik legnagyobb víztározója

ez, melyet a Bán-patak felduzzasztásával azért hoztak létre, hogy biztosítsa a Sajó-völgyi iparvidék vízszükségletét, valamint ellássa a környező településeket ivóvízzel.

A jóleső séta után érkeztek meg a Csomasz Tóth Kálmán Református Alapfokú Művészeti Iskola hangversenytermébe, ahol nagyon finom töltött káposztával vártak minket vacsorára.

Ott találkoztunk a gyülekezet számos tagjával, többek között a két gyülekezet rész gondnokaival, a zeneiskola vezetőjével, Szűcsné Farkas Zsuzsannával és a fiatal beosztott lelkésszel, Tózsabánfalvi Gáborral. Ő végzi a szolgálatot az iskolai hitoktatásban és hétvégeken a Magvető Házban.

Vacsora után személyes bemutatkozásokra került sor, és közös énekléssel zártuk az estét.

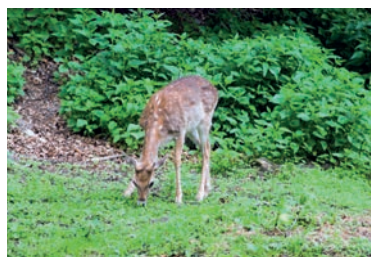
Vasárnap a dédesi templomban 11 órakor kezdődő istentiszteleten vettünk részt. Igét hirdetett Borsos-Pintér Nóra. A kecskemétiiek szolgáltak igeolvasással, versmondással, imádsággal.

Az istentisztelet végén a dédesi és a kecskeméti lelkészek beszámoltak közösségeik életéről, majd lelkészünk vizontlátogatásra hívta meg a dédes-tapolcsányiakat. Végezetül a Magvető Missziói Műhely gyermekei szolgáltak szép énekükkel.

A búcsúzásakor is megerősítettük a kapcsolat fenntartását és a mielőbbi kecskeméti vizontlátogatás reményét.

A hazafelé még egyszer megálltunk Bélapátfalván ebédelni. A csapat azon tagjai, akik még elég erőt éreztek magukban, felsétáltak a Bél-kő lábánál fekvő helyi monostor és templom megtekintésére.

Köszönjük lelkipásztorunknak a kirándulás megszervezését, a dédesi és a tapolcsányi gyülekezetek és Török Piroskáék vendégszeretetét!

Együtt vagyunk „Krisztus jó illata,”

AVAGY „PALACSINTÁS HITTANÓRÁK” A PETŐFIVÁROSBAN

Az iskolai hitoktatás egyik örökös kérdése, hogyan segíthetnénk közelebb a hittanos gyermekeket és családjukat a gyülekezeti közösséghez. Hiszen nem valami „heti egyórás hitre” hívjuk őket, hanem olyanra, mely átfogja az egész életet, és aminek az örömet és erejét igazán csak közösségben tudjuk megélni.

Pál apostol úgy beszél a hívőkről, rólunk, mint akik „Krisztus jó illata vagyunk Isten dicsőségére” (2Kor 2,15.). Márpedig, ha lehetünk „Krisztus jó illata” mások számára, akkor miért ne lehetnénk „Krisztus jó íze” is? E logika mentén született meg a gondolat, hogy hívjuk meg Petőfiváros legnagyobb általános iskolájából, a Vásárhelyiből

a református hittanra járó gyermekeket egy „kicsit más” hittanóra.

A „kicsit más” hittanóra időkerete egy dupla-órányi. Tehát szűk másfél óránk volt arra, hogy két hittancsoportnyi gyerekekkel, fiattal megízeltessük a Krisztusban születő közösség jó ízét. Minden alkalommal két évfolyam hittanosait hozta át az SOS falu közösségi házába hitoktatójuk, Sefanut-Győrfi Hajnal (Hajni néni). Mező Gábor, presbiterünk már várta a csapatot a gitárjával, így az első negyedóra énektanulással, énekléssel telt. Az elmaradhatatlan „jégtörő” játékok után az alsósokkal arról beszélgettünk, hogy milyen érzésekkel megyünk be a különböző kapukon: reggelente az

iskola kapuján; a nagyszüleink házában kapuján; a kórház kapuján, ahová tegnap mentővel vitték be a nagymamánkat; vagy egy hosszú gyalogtúra után a turistaház kapuján. És hogy ezek közül melyikhez, miben hasonlít a templom kapuja. Ezek után már igazán értettük a tanult éneket: *„Menjete be kapuin hálaadással, tornácaiba dicsérettekkel...”*. A nagyokkal már kicsit elmélyültebb beszélgetést kezdeményeztünk. Két magzat (elképzel) dialógusát hallgattuk meg arról, hogy vajon van-e élet a születés után, és hogy létezik-e anya. Ezek után nem kellett nagyon erőlködni a lelkipásztornak, hogy átvezesse a beszélgetést hittanos témákra.

Most már következhetett a hittanóra gasztronómiai csúcspontja: a palacsintázás. A petőfivárosi gyülekezet rész asszonyai a négy alkalomra összesen kb. 250 db. palacsintát sütöttek. Hadd álljon most itt azok neve, akik szívüket-lelküket, munkájukat beletették ezekbe a különleges szeretetvendégségekbe: Nagy Jánosné Terike, Nagyné

Hornyák Edit, Hamarné Etelka, Kocsi Jánosné Ilonka, Horváthné Klárka, Szín Miklósné Marika, Nagy Teréz és Mezőné Márti. Külön örömmre szolgált, hogy akiknek ideje megengedte, el is jöttek ezekre az alkalmakra. Együtt énekeltek, játszottak velünk – kivéve a mind nagyobb lelkese­dést és felfordulást okozó székfoglaló játékokat, de ezt elnéztük nekik :) –, kiszolgáltak bennünket és örültek az örömeinknek. Jelenlétük kézzel fogható biznysága volt a gyülekezet szolgáló szeretetének.

Mindezek után következett a ráadás: Hamarné Etelka néni csodakotyvalékából a Hamar Norbi bácsi által készített buborékfújók segítségével óriási buborékok születtek. Ezek voltak a felszabadult szaladgálás, nevetés, a gyönyörködés percei. (Pszt! Még a hetedikesek is beálltak buborékot fújni!) Majd mindenki kézbe kapott egy-egy ríktó sárga papírt, meghívót a következő vasárnapi istentiszteletre, ahol a hirdetésekben a gyülekezet tagjaival és a családdal együtt meg lehetett nézni a „palacsintás” fényképeket. Mert persze kerültek olyanok is, akik odaszánták az idejüket, hogy képeket készítsenek ezekről az alkalmakról. Nagy Szabolcs és Pálóczi Károly szeretettel és jó szemmel kapta el a megörökíteni érdemes pillanatok.

Persze nem lett tele egy csapásra az SOS falu közösségi háza a következő vasárnapokon sem. De örültünk minden egyes családnak, akik eljöttek kö­zénk, csak mert gyermekük elmesélte nekik, hogy „mennyivel jobb volt nekünk itt, mint a többieknek, akik fizikadolgozatot írtak”, meg hogy „milyen finomak voltak a házi lekváros palacsinták”. És ha finomak voltak, akkor ezek az alkalmak elérték a céljukat. Együtt „Krisztus jó íze” lehetünk a ránk bízott gyermekek számára. Várjuk a folytatást...

Családos körök a Kecskeméti Református Egyházközségben 2022

A Kecskeméti Református Egyházközségben évtizedek óta szerveződnek kisebb közösségek, amelyek a *Páros Kör*, *Családos Kör*, *Ifi Házasság Kör* neveket viselték/viselik. Ezek arra hivatottak, hogy az élet változásai, a családi életciklusváltások közepette megőrizték azt a közösséget, amelyben a személyes ismeret, bizalom tovább erősödhet Istennel az emberi kapcsolatok által is. Olyan csoportok ezek, ahol a nagy gyülekezeten belül hasonló élethelyzetben lévőkkel kerülünk közelebbi kapcsolatba, kapunk megértést, támogató szeretetet; erősödhetünk egymás hite által, amellyel erősíthetjük a körülöttünk élőket is. Az ezekben a közösségekbe tartozók már azt a nemzedéket képviselik, akik a rendszerváltás után nem „örökölték” keresztyén családi mintát, így sokkal inkább magukra/egymásra szorultak ennek megélésében.

Az első családos kör története csaknem 30 évvel ezelőtti időbe nyúlik vissza, amikor a '90-es évek IFI-körében az első házasságkötések elindultak.

PÁROS KÖR – CSALÁDOS KÖR – ASSZONYKÖR ÉS FÉRFIKÖR

A nevünk többször is változott, és ezzel a tartalom is. Néhányan jöttek, néhányan mentek, de az 1994-ben (28 éve) összefogó alapító 14 párból/

egyedülállóból álló kis csapat tagjai még mindig számontartják egymást. Tizenévesen jó volt együtt lenni az IFI-ben, de a házasságkötések megváltoztatták a szükségeket és igényeket. Ezért 1994-ben Somogyi Péter és Krisztina megszervezték az első *páros kör* alkalmakat. Ők maguk is tartottak előadásokat, és más előadókat is hívtak. Ezekből az előadásokból, beszélgetésekből sokat tanult a csapat arról, hogy mit is jelent a házasság, és mi Isten terve a férfiakkal és nőkkel. 1999 és 2013 között minden évben tartottunk a már – 30 párra és gyermekeikre – nagy létszámra szaporodott családokkal változó helyszínekkel és változó szolgálókkal *családos heteket*. Először heteket szerveztünk – sokszor 100 főt is meghaladó létszámmal –, majd ezek 30-40 fős hétvégekké váltak, így segítve az eredeti közösség formálódását. Gyermekeink is jó társakra találtak egymásban. Még visszagondolva is hihetetlen gazdagság mindaz, amit megéltünk ezek alatt az évtizedek alatt. Voltak, akik csak néhány évig, de vannak, akik kezdettől fogva máig részesülnek ennek a körnek áldásaiban. Bárdos Péterné Edit hosszú évtizedek óta a lelke/szervezője/összefogója volt ezeknek az alkalmaknak. Csodák történtek közöttünk. Hiszem, hogy házasságok azért maradhattak meg, mert a közösség segített „átvészelni” egy-egy nehezebb életszakaszt,

amelybe a párok kerültek. Ha a helyszínek neveit izlelgetjük, mindannyiunkban színek, hangok, illatok, mozdulatok bukkannak elő az emlékezet homályából. S életformáló igék, szimbolikus tanítások sora. Velence (az első), Dunaszentbenedek, Pécs, Dubicsány, Rókafarm, Halimba, Kishegyes... és a sok-sok emmausi emlék, az otthonunk, ahonnan elmentünk, de ahová mindig vissza-visszatértünk.

Egy kitörölhetetlen ezek közül az emlékek közül: Halimbán egy üvegfüvő üzem mellett volt a szállásunk. Lehetőséget kaptunk, hogy megnézzük, hogyan lesz egy forró kis üvegcsomóból kecses, öblös borospohár. Egy csapat munkája kellett ehhez: egyik forrósította következő adag folyékony üveget, a másik fújta az öblöt, a harmadik formázta hozzá a talpat, a negyedik elhelyezte a „kiegyenlítőbe”, ahol az összeillesztett részeknek volt lehetőségük arra, hogy ne külön-külön feszüljenek a kapott hőtől, hanem összekapcsolódjanak, s együtt legyenek „egy pohár”. Majd kihülés után szigorú ellenőrzés alá vették őket, s a nem biztonságos/egyenetlen talpú poharat újra összetörték, hogy a folyamat újrakezdődhessen... A szemünk előtt modelleződött, játszódott le a folyamat, ahogyan a házasság működhet Isten kezében, akár újrakezdéssel is...

A 2005-ös és 2006-os évben jutottunk a megállapításra, hogy értékesebbek lennének alkalmaink, ha a nagy létszámú együttlétek helyett/mellett kisebb körökben – havi rendszerességgel – gyűlnénk össze. Így alakult a családok körből *asszonykör* és *férfikör*. Ez az évek során azt is jelentette, hogy olyanok is csatlakozhattak az asszonyokhoz, akiknek férje nem járt a közösségbe, s a férfiak közé is jöttek olyanok, akiknek felesége nem volt eredetileg a családos kör tagja. Ahogy a gyermekeink nőttek, már nem vihettük magunkkal őket oda, ahova mi

mentünk, így egyre inkább csak a felnőttek voltak szorosabb közösségben. A két kör már nem a gyülekezeti teremben találkozott, hanem családotknál, egyfajta „házicsoportként”. Bensőségesebbek lettek az alkalmaink; a női/férfi kérdésekről már a 40-es, 50-es korosztály tagjai másként hordozhatták egymást mint korábban.

Ma is összekötnek bennünket az emlékek. Hálásak vagyunk a mi Urunknak, aki megőrzött minket ebben a gyülekezetben. Ennek a körnek a tagjai ma is gyülekezetünk presbitériumának, tanítói és tanári karának alaptagjai. Szolgáló emberek, akiknek élete ifjúkoruktól kezdve ebben a közösségben növekedett, s akiknek ma már a gyermekeik az IFI tagjai ifivezetőként, szervezőként.

(Bárdos Péterné Edit számontartása szerint)

PÁROS KÖR

A Páros Kör a 2000-es évek elején alakult néhány jegyes és ifjú házaspár részvételével Varga Nándor és felesége szerető otthonában és vezetésével. Később sokat változott a résztvevők összetétele és a vezetők személye. Az eredeti tagok közül talán már csak egy házaspár jár a körbe, ahol a hasonló korú és hasonló problémákkal küzdő, örömet megélő hívő barátainkkal lehetünk lelki közösségben.

Többen elköltöztek vagy más körökhöz csatlakoztak, de folyamatosan érkeztek, érkeznek is új párok. Így a körhöz tartozók száma 10-15 pár körül mozgott az évek során. Az életkort tekintve 31-44 év körüli szülőkről van szó, a gyermekeink közt van néhány hónapos és 14 éves is.

Nagyon sokféle alkalmat tartottunk már. Volt, amikor a lelkipásztoraink közül vagy máshonnan hívtunk vendégeket egy-egy alkalomra, esetleg egy

egész előadássorozatra. Járt nálunk családterapeuta-mentálhigiénés szakember házaspár, vagy a bibliai házasság gondozó szolgálat munkatársai. Az alkalmak sokszor házasság gondozó témájúak, de gyakran foglalkozunk a Biblia tanításaival is. Volt sorozatunk a családi életszakaszokról, a hitünk fejlődéséről, ezek speciális nehézségeiről és örömeiről is. Sokszor magunk között osztjuk be, hogy mikor melyik család készül a találkozókra. Az elmúlt tanévben például az egyik házaspár tartott bibliatanulmányozó alkalmakat a lectio divina módszerével.

Általában a gyülekezeti központban és a játszóházban találkozunk minden hónap második szombatján 4 és 6 óra között. Jó időben egy-egy házi alkalmat is tartunk valamelyik családnál, a nagy létszám miatt általában a kertben. A gyerekek számára eddig csak felügyeletet szerveztünk egy vagy két csoportban, de hamarosan próbálunk az iskolás korosztály számára lelki programot is szervezni. Hálásak vagyunk akár az ifiből, akár a gyülekezet idősebb tagjai közül kikerülő segítőknek, hisz nélkülük nem tudnánk nyugodtan beszélgetni. Az alkalmakon szinte mindig éneklünk, és fontos része a találkozásainknak a közös imádság. Az elején az éneklésben sokszor a gyermekeink is részt vesznek.

Brouwer Pálhegyi Krisztina, aki dr. Gordon Neufeld integrált kötődéseméleti-fejlődéslélektani megközelítését követő pedagógus, lelkipogozó, nevelési szakember említi, hogy a mai szülők helyzetét az is nehezíti, hogy nincs körülöttük nagycsalád vagy helyi közösség, a „kötődő falu”. (A világ legbefolyásosabb emberei. Reformátusok lapja 2021/18. szám) Azt hiszem, a nagy gyülekezet, és benne egy-egy kisebb csoport ilyen kötődő

faluvá válhat számunkra, ahol hasonló értékrend szerint élő családok, gyermekek, hasonló elvek mentén nevelő szülők vannak egymással közösségben, és tudják egymást erősíteni. Könnyebb együtt, egymást támogatva haladni az ellenszélben, ami a házasságokat, szülő-gyermek kapcsolatokat igyekszik rombolni. Gyermekeinknek is fontos, hogy lássák, ebben a lejtőn lefelé sikló világban is vannak olyan családok, akik számára fontos az Istenhez tartozás. Sokat számít még a hasonló élethelyzet, hogy meg tudjuk osztani egymással a házasságunkban vagy a gyermeknevelés során tapasztalt nehézségeinket, örömeinket. Bátorító hallani, hogy nem vagyunk egyedül a gondjainkkal; vannak, akik már átéltek hasonlót, és segítenek azokat hordozni. Reménységgel tölt el bennünket, hogy gyermekeinknek is irányt mutathatunk: olyan gyermekekkel barátkozhatnak, akiket hasonló értékek szerint nevelnek. Belőlük lesz talán a jövőben egy újabb kis közösség.

Ahhoz, hogy mindez működhessen, nagyon fontos az őszinte, figyelmes és elfogadó légkör. Ha ez hiányozna, akkor nem mernénk megmutatni, feltárni egymásnak a nehézségeinket sem. Ez pedig csak úgy jöhet létre, ha tudjuk, mindannyian Isten Jézus Krisztusban megmutatkozó kegyelmére szorulunk. Ő teremt igazi közösséget közöttünk.

(Varga-Kis Kata beszámolója)

VACSI-KÖZÖSSÉG

Ez a családi kör a Vacsi közi egyházzrészhez kötődően alakult 11 éve, amikor 4 házaspár – akik a Vacsi közben laktak – elhatározta, hogy a hitélet „gördülékeny működésének” mind a „négy küllőjét” szeretnék együtt megélni: imádság, igeolvasás, kö-

zösség és szolgálat. Ma ennek a családos körnek 8 család a tagja, s Vacsi Közösségnek nevezik magukat.

A Vacsi Közösséghez körülbelül 7-8 éve csatlakoztunk. Hol egyedül, hol a férjemmel együtt veszek részt a havi egy alkalommal tartott találkozón, amire rendszerint a 8 házaspár valamelyikének az otthonában kerül sor, illetve mostanában találkoztunk a katonatelepi gyülekezeti teremben is.

Amiben nekünk ez a közösség sokat ad, az az egymáshoz és a házasságunkhoz fűződő kapcsolatokban nyilvánul meg leginkább. Sohasem felejttem el azt az alkalmat, amikor az volt a feladatunk, hogy a papír egyik oldalára fel kellett írni, mi az, amit nagyon szeretünk a társunkban, a másik oldalára pedig azt, amit szívesen megváltoztatnánk rajta.

Felolvastuk a jegyzéseinket. Az egyik házaspár férfi tagja nem írt semmit a megváltoztatás oldalára. Amikor ennek okáról faggattuk, azt mondta, hogy ő komolyan veszi a házasságkötésükkor elhangzott fogadalmát, tudniillik azt, hogy testestől-lelkestől, úgy, ahogyan van, elfogadja és szereti a feleségét. Nagy tanítás volt ez akkor nekünk!

Jó érzés, hogy hozzánk hasonlóan gondolkodó, hitéletet élő, szolgáló, azonos értékrendű, mégis annyi mindenben különböző emberekkel – most már mondhatom, testvérbarátokkal – tudunk jókat beszélgetni Istenről, életről, halálról, házasságról, gyereknevelésről, másokért való felelősségvállalásról, valójában mindenről.

Néha nehéz megtalálni a mind a 8 pár számára megfelelő alkalom időpontját. A járvány idején sokat szenvedtünk a személyes találkozás hiányától, azonban az Úr olyan szépen intézi ezt is: megadja, hogy az Ő jelenlétében, róla szóljanak ezek a találkozások.

Vannak nagy sírások és nagy nevetések, receptcserék és komoly beszélgetések az élet nagy dolgairól. A lényeg azonban, hogy Isten tart össze, Ő adott ajándékba egymásnak ebben a közösségben mindenkit.

(Kerényi Zsuzsanna beszámolója)

KATONATELEPI CSALÁDOS KÖR

A katonatelepi gyülekezetrészhez sok család tartozik. A gyermek-istentiszteleteinkre így szép számmal járnak a gyermekek. A kisebbek, akik még nem önállóak, vagy kicsik ahhoz, hogy gyermek-istentiszteletre menjenek, édesanyjukkal maradhatnak egy külön helyiségben az istentisztelet alatt, ahol az anyukák hallgathatják a templomi istentiszteletet. Látva azt, hogy több gyermekes család jár templomunkba, a Lélek által megszületett bennünk a gondolat, hogy családos kört kellene szerveznünk. Három évvel ezelőtt nyolc családot hívtunk meg az első alkalomra. Havonta egyszer találkozunk. Eleinte a gyülekezeti terem volt a találkozások helyszíne, de volt már olyan is, hogy valamelyik család fogadta be a többieket. Sajnos közösségünket a formálódás időszakában érte a járvány, így hónapokig nem tudtunk találkozni. Aztán egy-két találkozás után újabb kényszerszünet következett. Sajnos voltak, akik elköltöztek, mások azért tudtak ritkábban jönni, mert bővült a családjuk.

Találkozásaink alkalmával egy-egy témát, bibliai szakaszt veszünk elő, s ez alapján keressük Isten útmutatását. A közösségünk még formálódik, az előttünk lévő hónapokban szeretnénk megerősödni mind hitben, mind az egymással való közösségben.

(Lacszay András beszámolója)

KEDD 25+ IFIBŐL CSALÁDOS KÖR

Volt gimnazistákból szerveződött egyszer egy felnőtt „ifi”. Úgy nevezték magukat: Kedd 25, később pedig Kedd 25+...

A tavalyi esztendőben rákérdezve a valamikori gimnáziumban végzett kis közösség tagjaira – akik közül mindnyájan házasok vagy családosok már –, mit gondolnak egy kis családos kör indításáról, ahol tudnánk egymásról, és segíthetnének egymásnak. Úgy döntöttek, megpróbálják.

A *Családi életciklusváltások* mentén szerveztük az alkalmakat, s beszélgettünk a *férj/feleség* szerepének tanulásáról. Arról, hogy miként alakul ez a házasságban, amikor az ifjúkori ideálok, elképzelések valósággá lesznek, s egy társsal kell közös életet – örömmel, gondokkal tűzdelt életet – építeni. Különleges beszélgetések és áldások részesei lehettünk. Nagy ráébredések és meglepetések érték a kör tagjait – s Isten elé vittek minket az egymásért való imádságra. Hiszen a legjobb szándék mellett sem volt automatikus ez a tanulási folyamat.

Ugyanígy kellett szembesülni azzal is, hogy a *férj/feleség* szerep mellett/közben/után az *apa/anya* szerep sem olyan természetes és könnyű, mint ahogy remélték. Ráadásul „beindulnak” az otthonról hozott saját családi minták, melyekkel talán a legnagyobb nehézség az, hogy mindkét család gyakran más szabályok, értékek mentén szervezte az életét; más volt a „normális”, az elvárt férfi/női feladat. A most alakuló „új” család ezekből a hozott mintákból alakítja ki, keresi meg a maga „közös szabályait”. Mit őrizhet meg abból/mit érdemes továbbvinnie a hozott családi működéséből? Mást jelent *szerelemes párként* együtt lenni, és mást

jelent *házaspárként* egymással szövetséget kötni, szövetségben élni. És megint más felelősséggel jár *szülőpárként* működni/együttműködni. Talán a legfontosabb ezekben a beszélgetésekben az volt, hogy mindezeket *lehet és kell* is tanulni. Az előző nemzedékekért való hálaadással, az egymás csatládja iránti tisztelet kifejezésével és az egymás különbözőségeinek a megbecsülésével/elfogadásával lehet és kell a *saját család* működésének szabályait, értékeit kialakítani, építeni. Bízva abban, hogy Isten olyan „ajándékcsomagot” adott át, melynek adományai csak a „bontogatással” jöhetnek elő.

A kör neve *Vasárnap 35* lett, mert minden hónap első vasárnapján találkoztunk és beszélgettünk együtt hordozva egymás terheit, megosztva csatládunk örömeit.

Ez a kiscsaládos kör most újabb gyermekek érkezése miatt nem tud összejönni, így beépül a *petőfivárosi* és más városrészek istentiszteleti közösségébe, s a nagyobb közösségen belül szolgál másoknak, erősödik tovább.

(*Fodorné Ablonczy Margit összefoglalása*)

A CSALÁDPASZTORÁCIÓ CSALÁDOS / GYŰLEKEZETI SZOLGÁLATÁRÓL

A beszámolókból is látható/olvasható, hogy mindig kellenek olyan emberek, akik nem sajnálva az időt és energiát, keresik a többieket, és akár a csalódások utáni újrakezdésre, akár mások terheinek hordására is alkalmasak. Sokféle szerveződés volt már az elmúlt évtizedekben, és ennél jóval több csoportot kezdeményeztünk, de nem mind maradt meg egy év után. Az Ókollégium épületében olvasható Jókai idézetet alkalmazva úgy lehetne mondani „*egy kisközösség élete mindig addig tart, amíg célját*

betölti. Ha szükséges, akkor más alakban, máshol támad fel.” Így a családpsztorációs szolgálat tervei között szerepel, hogy minden városrészben legyenek *családostentiszteletek*, és legyenek kisebb, beszélgetős családi házicsoportok. Ezek jobban/másként is ismerik egymást, és segítségül tudnak lenni egymás számára a gyermekvigyázástól a konkrét családi és gyülekezeti feladatok közös megoldásáig. A *jegyes és házasság kurzus* alkalmait

kibővítve reméljük, hogy ezek a párok is megérik és meglátják, hogy összetartozni jó, és a sok élő „sejtből”, csoportból épülhet fel a nagyobb gyülekezeti „test”, melynek Krisztus a feje.

Ahol a Róma 12,9-21 versei hétköznapi valósággá lesznek: *„A testvérszeretemben legyetek egymás iránt gyengédek, a tiszteletadásban egymást megelőzők, a szolgálatkészségben fáradhatatlanok, a lélekben buzgók: az Úrnak szolgáljatok...”*

A bemutatkozások alapján, akik kedvet éreznek bármelyik családostentiszteletre csatlakozni, ne legyenek bátortalanok, keressék Mitkát az alábbi e-mail címen: fodoram2010@gmail.com

SZERZŐ KOMÁDI RÓBERT

Mi értelme van a konfirmációnak?

„Egyébként pedig, testvéreim, ami igaz, ami tisztességes, ami igazságos, ami tiszta, ami szeretetre méltó, ami jó hírű, ha valami nemes és dicséretes, azt vegyétek figyelembe!”

Filippi 4,8.

Évről évre sok fórumon elhangzik a címben feltett kérdés. Természetesen az egyház védi azt az egyházi rendet, aminek következtében a konfirmáló fiatalok vagy idősebbek az egyház tagjává válnak, és élhetnek az úrvacsorai közösséggel. Mert ez jó, ez kell, ez olyan alkalom, ami a keresztyén nagykörtségünk mérföldköve.

A világ nem érti, nem látja ennek az értelmét és lényegét. Értelmetlennek, külsőséges, látszatcselekedetnek tartja. Talán ezért vannak sokan, akik nem is gondolkodnak a konfirmációi elköteleződésben.

De vajon nincs-e igazuk? Érett-e egy kamasz, 14 éves fiatal, hogy komolyan vegye az elköteleződést? Érti-e, tudja-e, hogy mire tesz fogadalmat, és mire kötelezi el magát? Érti-e, hogy a konfir-

máció (megerősítés) annak tudatos vállalása, ami a keresztségben történt velünk. Egykor szüleink és keresztszüleink döntése alapján részesültünk a keresztségben, a konfirmációval viszont azt fejezzük ki, hogy megismertük egyházunk alapvető tanítását, és saját elhatározásunkból is Isten gyermekei akarunk lenni. Jó-e az, hogy az egyházban ilyen fiatalon már felnőttnek tekintik a konfirmáltakat, és lehetővé teszik számukra az úrvacsoravételt?

Vannak felekezetek, amelyekben már a keresztségnél feltétel a személyes megtérés. Vannak gyülekezetek, amelyekben emelik a konfirmációs életkort, mert nagyobb elkötelezettséget remélnek a fiataloktól, míg mások szerint még a kamaszkor előtt kell lerakni bennük az alapokat.

Kérdések, érvek, személyes tapasztalatok bőségesen vannak e témában, és nem most fogunk megnyugtató megoldást sem találni e tárgyban.

Sokszor évek múltán látszódik meg a konfirmáció ereje a fiatalok életében. Amikor hálás szívvel gondolnak vissza ezekre az évekre, a konfirmációra készülés időszakára; amikor félték a bizonyágtételtől, vizsgától; izgultak, hogy el tudják-e mondani helyesen, megakadás nélkül a válaszokat. Amikor jó szívvel emlékeznek vissza az ünnepi alkalomra és a hozzátartozókra, akik esetleg már nincsenek közöttünk. Hála van bennük a megélt alkalmakért, lelki tartalomért.

Persze vannak, akik – ahogy egyesek mondják – „lekonfirmálnak” vagy „kikonfirmálnak”, és eltűnnek a gyülekezetünkből. Azért, mert tizennégy évesen nem voltak elég érettek? Nem tudom. De azt tudom, hogy azokért, akiknek az életében Isten a konfirmáció kapcsán elindított valamit, hálásak lehetünk!

Ezért kell foglalkozni a fiatalokkal, és hálát adni értük a mi Mennyei Atyánknak!

Bibliai történetek a konfirmációs vizsgán

A gimnáziumi csoportokkal közösen lehetünk tanúi négy felnőtt elköteleződésének. *Pintér Tímea* édesanyaként, *Molnárné Somodi Katalin* és *Molnár Szabolcs* szülőkként, *Stróbl Anita* 11.-es tanulóként csatlakozott a hittancsoporthoz, akik a gimnáziumban két éven át készültek a konfirmációs vizsgához valamint fogadalomtételhez, és velük együtt tettek bizonyosságot a gyülekezet előtt.

A 2020-22-es években a gimnáziumi hitoktatás keretében 57 fiatal készült a vizsgára.

A Kecskeméti Református Egyházközségben *Árvai Zalán, Balla Livia, Ballus Tivadar, Bencze Anna, Dalos Ármin, Dónát Péter Tibor, Fazekas Dorina, Füstös Dániel, Gajári Márk, Gajári Nóra, Gáspár Kristóf Bogumil, Gelányi Luca, Halász Gergely József, Horváth-Pongó Olivér, Kelemen Kincső, Kerekes Zsófia, Kovács Jázmin, Köhler Milán, Lévay Márton János, Lázár Fanni, Miklós Gyula, Molnár Csanád Ferenc, Molnár Csanád Ferenc Müller Alíz, Nagy Norman, Nagy Zoltán Csanád, Német Tamás, Petőfi Márton Bálint, Polgár Nimród, Sipos Máté, Szelezcki Laura, Szelezcki Tamara, Tóth Ambrus, Tóth Zalán, Török Enikő, Török Lilla, Trencsényi-Csiha Lídia, Trencsényi-Csiha Rebeka, Zseni Máté; Geiger Lina Császártöltésen; Pereczes Márton Hetényegyházán; Kókai Laura Tiszakécskén; Kovács Dorka, Szappanos Hanna és Tóth Zalán Nyárlőrincen tett fogadalmat.*

De milyen egy jó hittanvizsga, hogyan zajlik a jó konfirmációs számadás? E tekintetben útkeresés az, ami az általam tanított csoportok hittanvizsgáit jellemzi. A Heidelbergi Káté rendszeres tanórai szóbeli és írásos – a járvány idején a Redmenta online feladatkészítő rendszerben feldolgozott – anyagának számonkérése mellett a diákokkal a tankönyv és munkafüzet anyagát is feldolgozzuk.

A vizsgát tekintve 2019-ben volt próbálkozás arra, amikor a szóbeli feleltetés helyett egy-egy műsort adtak elő az akkori csoportjaim. Az akkori 8. a osztály a Passió dramatikus előadásával készült, a 8.b pedig rendhagyó hittanóra keretében számolt be tudásáról a díszteremben. A 2021-ben vizsgázók a Heidelbergi Káté kérdéseit foglalták össze saját szavaikkal. Az idei vizsgaanyag a két tanév alatt megismert bibliai történetekkel gazdagodott. Az alábbiakban ezeket a bibliai történeteket olvashatjuk újra a vizsgázók tolmácsolásában.

BERTA BARNABÁS: NAPLÓRÉSZLET A GAZDAG IFJÚ TÖRTÉNETE ALAPJÁN

Kedves Naplóm! Ismerem Jézust, Isten tízparancsolatát megtartottam, de éreztem, hogy hiányzik még valami az életemből, hogy elnyerjem az örök életet és üdvösséget. Jézushoz fordultam, és ezt kérdeztem tőle: „*Jó Mester, mit tegyek,*

hogyan nyerjem az örök életet?” Nagyon furcsa tekintettel nézett rám. Azt mondta, hogy senki nem jó az egy Istenen kívül. „A parancsolatokat tudom - mondtam Neki büszkén -, én mindezeket ifjúságomtól fogva megtartottam, hiszen fontos nekem Isten.” Jézus magához hívott, hogy kövessem és tanítványa legyek. Megkért engem, hogy osszam szét vagyonomat és mindenem, amim van: állítsam Isten országának szolgálatába. Vagyonom helyett szeressem jobban Istent, a vagyonommal pedig támogassam a rászorulókat. Nagyon elszomorodtam, amikor megtudtam, hogy mindenről le kell mondanom. Ifjú korom miatt még nem álltam készen erre; a jólétet nem tudtam elengedni, mert a vagyonomat jobban szerettem Jézusnál. Jézus erre csak ezt felelte: „Milyen nehezen mennek be a gazdagok Isten országába. Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, mint gazdagnak az Isten országába bejutni.”

FARKASINSZKY LEHEL: ISTEN GYÓGYÍT

Egyik ünnep kezdetekor történt Jézus egyik csodatétele, amellyel ismét bizonyosságot tett, hogy Ő Isten fia, és hatalma van még a kilátástalannak tűnő helyzetek fölött is. Ez a csodálatos gyógyítás a Betesda tavánál történt, ahol sok beteg és koldus várta a csodát. Az Úr angyala időnként leszállt a medencére, felkavarta a vizet: aki elsőnek lépett bele a víz felkavarása után, egészséges lett bármilyen betegségben is szenvedett. Volt ott egy ember, aki 38 éve szenvedett betegségében. Amikor látta Jézus, hogy ott fekszik, és megtudta, hogy már milyen hosszú ideje, megkérdezte tőle: „Akarsz-e meggyógyulni?” A beteg így válaszolt neki: „Uram nincs emberem, hogy amint felkavarodik a víz, beemeljen a medencébe. Amíg én odaérek, más

*lép be előttem.” Jézus ezt mondta neki: „Kelj fel, vedd az ágyadat és járj!” És azonnal meggyógyult ez az ember; felvette az ágyát, és járt. Aznap pedig szombat volt. A zsidók ekkor így szóltak a meggyógyított emberhez: „Szombat van, nem szabad felvenned az ágyadat.” Ő így válaszolt nekik: „Aki meggyógyított, az mondta nekem: Vedd az ágyadat és járj!” Megkérdezték tőle: „Ki az az ember, aki azt mondta neked, hogy vedd fel és járj?” A meggyógyított ember csak később tudott válaszolni. Miután találkozott Jézussal a templomban, ahol Jézus ezt mondta neki: *Íme, meggyógyultál, többé ne vétkezz, hogy valami rosszabb ne történjék veled.”**

Jézus ebben a történetben rámutatott, hogy a valódi gyógyulás az, ha valaki az Isten akarata szerint él.

GAJÁRI NÓRA: A SAMÁRIAI ASSZONY NAPLÓJA

Kedves Naplóm! Az elmúlt napokban nagyon sok furcsa dolog történt velem. Úgy érzem, megismertem az egy örök és igaz Istent. Egyik nap lementem Jákob forrásából vizet meríteni, amikor megpillantottam egy eddig soha nem látott férfit. Gondoltam, mivel még soha nem láttam, valószínűleg zsidó lehet. Már merítettem volna a vízből, amikor a férfi megszólított. Vizet kért. Számomra teljesen meglepő volt, hogy zsidó léte re tőlem, egy samáriaitól kér vizet, így hát rá is kérdeztem. Válasza még jobban meglepett. Olyasmit mondott, ha ismerném őt, én kérnék tőle vizet. Ezért megkérdeztem, talán nagyobb-e ő Jákobnál, a mi atyánknál? Erre csak annyit felelt, ha abból a vízből iszom, amit ő ad nekem, soha többé nem szomjazom, mert örök életre buzó víz lesz bennem. Ez a válasz lepett meg a legjobban. Hát mégis ki ő, és miért mondja ezt? És egyszer csak olyan meg-

érzésem lett, hogy én bízhatok és hihetek ennek az embernek. Így hittem neki. Elküldött, szóljak a férjemnek. Én megvallottam neki, hogy nincs férjem. Ő ezt nagyon jól tudta. És ekkor rájöttem: a próféták meséltek egy Messiásról. Talán ő az. És igen. Megérzéseim nem csaltak. Nem is vártam, futottam a városba, és szóltam mindenkinek: a Messiás eljött. Sokan hittek nekem. Majd amikor ők is saját szemükkel látták már, mindenki számára bizonyos lett: Jézus van itt!

GEIGER LINA: A GAZDAG IFJÚ, AKI MEGKERES-TE JÉZUST...

Ez a történet egy gazdag ifjúról szól, aki Jézust kérdezte meg, hogyan nyerhet örök életet. Jézus erre azt felelte, hogy tartsa meg a tízparancsolatot. Az ifjú azt válaszolta, hogy fiatal korától fogva betartja. Ezután Jézus azt mondta neki, hogy csak egy dolgot kell még tennie: ossza szét vagyonát a szegények között és kövesse őt. Amikor a gazdag ember ezt meghallotta, elszomorodott. Ugyanis nagy vagyona volt. Jézus azt mondta, hogy könnyebb egy tevének átkelnie a tű fokán, mint egy gazdag embernek bejutni a mennyek országába.

De ki is ez a gazdag ifjú? A Bibliában Máté és Márk evangéliumában is találkozhatunk ezzel a történettel. Ennek az embernek ugyan fontos Isten, de emellett igen nagy vagyona is volt. Azért fordult Jézushoz, mert bár betartotta a tízparancsolatot, de ő maga is tudta, hogy hiányzik még valami. Jézus válaszával közel se volt megelégedve. Ugyanis azt kérte tőle, hogy a vagyona helyett szeresse jobban Istent. Jézus teljes lemondást várt tőle, de erre még nem állt készen. Bár szerette Istent, de a vagyonát jobban.

KEREKES ZSÓFIA: JEREMIÁS – ISTEN FORMÁL

Jeremiás Isten által kiválasztott próféta volt abban az időben, amikor a nép eltávolodott Istentől. Jeremiásnak vissza kellett téríteni a népet Istenhez. Ha a nép nem engedelmeskedik, annak súlyos következményei lesznek. Egy nap Jeremiás azt a feladatot kapta, hogy menjen el egy fazekashoz. A fazekas a rosszul sikerült edényt újraformálta, széppé. Jeremiás rájött: Isten úgy formálja újjá az embert, mint a fazekas az edényt. Isten nem engedi, hogy elveszünk, a legrosszabb helyzetünkől is visszahoz, és újjá, jobbá formál bennünket.

KÓKAI LAURA: PÉTER APOSTOL ELHÍVÁSA

Jézus elsőként elhívott tanítványa Péter apostol volt. Eredeti nevén Simon, zsidó ember volt. Halászként dolgozott, mint sokan mások abban az időben, a Genezáreti-tónál. Egyszer Jézus elment hozzá. Beszállt a hajójába, és kérte, hogy evezzenek bentebb, ott vessék ki hálójukat. Simon és társai – akik egész este fáradoztak, mégsem fogtak semmit – megtették, amit Jézus kért. Azután annyi halat fogtak, hogy szakadoztak a hálójuk. Simon Pétert félelem fogta el. Leborult Jézus lába elé és így szólt: *„Menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok, Uram!”* Jézus így felelt: *„Ne félj, ezentúl emberhalász leszel!”* Péter ezután mindent otthagya követte Őt.

Amikor átélte a csodát, Péter megértette: Jézus különleges. Ő maga Isten. Jézus nem Péter hiányosságaira mutatott rá, hanem arra, hogy miben lehet része, ha Őt követi. Emberek halászává tette, ami azt jelentette, hogy Péter Krisztus követője lett, a Tőle tanultakat, Isten igéjét adta tovább másoknak.

KOVÁCS JÁZMIN: MÁRIA ÉS MÁRTA

Jézus betért a testvérek házába. Mártának sok dolga volt, így hát panaszkodott neki, hogy Mária nem csinál semmit. Jézus azonban megbecsüli hívőit, látta, hogy Mártának is csak rá van szüksége. Akkoriban a nőket a vallási csoportok elutasították, a fő feladatuk a háztartás ellátása volt. Azonban Jézus ugyanúgy tekintett rájuk, mint a férfiakra, befogadta őket. Mária és Márta története arra tanít, hogy mindig Istenre figyeljünk. Ő legyen az első a mi szívünkben. Jézus kereszthalála és feltámadása után már az első gyülekezetekben voltak nők. Együtt imádkoztak a férfiakkal, vagy segítették a gyülekezeti munkát. Napjainkban bármilyen tisztséget betölthetnek.

LÁZÁR FANNI: JEREMIÁS – ISTEN FORMÁL

Az Úr megszólította Jeremiást. Elküldte a fazekas házába, hogy ott közölje vele igéjét. Jeremiás engedelmeskedett Istennek és elment. Amikor belépett, a fazekas éppen a korongon dolgozott. Elrontotta az edényt, amit készített, és most egy másikat formált belőle. Ekkor az Úr megszólalt: *„Vajon nem bánhatok-e én is úgy veled, Izráel háza, mint ez a fazekas? Olyanok vagytok a kezemben, mint az agyag a fazekas kezében.”*

Isten minket is hasonlóképpen formál a tízparancsolat segítségével. Bármi is történjen velünk, Ő mindig a segítségünkre lesz, formál minket.

SZELECZKI TAMARA ÉS TRENCSENYI-CSIHA REBEKA: SZŐLŐMUNKÁSOK – PÉLDÁZATOK

A szőlőművelés fontos része volt a zsidók mindennapi életének. Az is megszokott volt, hogy a gazdák a munkához hajnalban a piacon keresték az embereket.

Jézus példázataiban mindig Isten országáról és Istenről tanít. Ez most sem volt másképp. Az érdekesség ebben a történetben az, hogy a gazda négyszer ment ki a piacra négy különböző időpontban, hogy munkásokat fogadjon fel. Aki késő délután óta dolgozott, az is ugyanannyi bért kapott, mint aki reggel óta dolgozott.

Itt Jézus Istent mutatja be a gazdaként, és minket munkát keresőként. Isten kegyelmét ingyen adja. Valaki később, valaki korábban fogadja Istent szívébe. A bér egyenlő mindenkinek. A bér egyenlő az örök élettel.

TÓTH AMBRUS: MI TÖRTÉNT A TALENTUMOKKAL? – A SZŐLŐSGAZDA BESZÁMOLÓJA

Idegen országba készülődve összehívtam szolgálóimat, akikre vagyonomat bíztam. Kiosztottam a talentumokat képességük szerint: egyiknek ötöt, másoknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet. Amikor visszatértem, számadást tartottam velük. Az egyik szolgám vállalkozást indított, és keresett még öt talentumot. Így szóltam hát: *„Jól van, jó és hű szolgám, a kevésen hű voltál, sokat bízok rád ezután, jöjj, és osztozz urad örömeiben!”* A másik is ekképpen tett. A harmadik másképpen szólt. Félt tőlem, ezért elásta azt az egy talentumot a földbe. Ez a gonosz és rest szolga tudta, hogy ott is aratok, ahol nem vettem, és onnan is gyűjtök, ahova nem szórtam. A pénzt el kellett volna vinni a pénzváltókhoz, hogy kamatostul kapjam vissza azt, ami az enyém. Elvettem hát tőle a talentumot, és odaadtam annak, akinek tíz talentuma van.

Felnőtt konfirmáció 2022. május 31.

PINTÉR TÍMEA BIZONYSÁGTÉTELE

„Közel van az Úr a megtört szívűekhez, és a sebzett lelkeket megsegíti.”

Zsolt 34,19.

Egy 46 éves felnőtt embernek nehéz a változás... Engem arra tanítottak a szüleim és a körülöttem lévő emberek, hogy elsősorban magamban higgyek. Hogy minden, ami történik velem, racionális érvekkel megmagyarázható.

Az elmúlt néhány évben olyan eseménysorozatok váltották egymást az életemben, amelyekben megtapasztaltam a halálfélelmet, az igazi kétségbeesett küzdelmet a túlélésért... Ezek a negatív élmények (rossz emberi kapcsolat, majd egy kétoldali tüdőembólia) voltak az elsők, amikor először megszólítottam Istent. Azt éreztem, csak akkor tudom uralni a helyzetet, csak akkor vagyok képes megnyugodni, ha a gyermekkorban megtanult imákat kezdem el mormolni ...

A kórházban a lábadozás idején – mint ahogy eddig – most is a pszichológiát hívtam segítségül, hogy megmagyarázzam, mi is történt velem, miért reagáltam úgy ezekben a szituációkban, ahogy. A szakirodalom azt mondja, hogy a szervezetnek van egy válaszreakciója a veszélyre, amely során az agy felkészíti a szervezetet a sérülésre: kevesebb vér áramlik a végtagokba, a szívverés lelassul, és fájdalomcsillapító hatású anyagok szabadulnak fel; az ember befelé fordul, megszűnik a kapcsolata a külvilággal.

Ez volt a racionális énem magyarázata, de valami hiányzott...

A kórházban az orvosoktól és a nővérektől többször hallottam, hogy rám vigyáznak odafentről. Az ő szavaikkal élve nekem „vigyázó angyalkáim” vannak.

A bent töltött napok alatt volt időm azon gondolkodni, hogy mi az a belső hiányérzet, mi az a betöltetlen űr, amit érzek. Képtelen voltam megmagyarázni magamnak, hogy miért pont az imát, rajta keresztül pedig Istent hívtam segítségül.

Ma már tudom, hogy az istenhit hiányzott az életemből, pedig minden történésemben és cselekedetemben ott volt Isten vigyázó keze, Ő vezetett engem. S azt a belső hiányérzetet, betöltetlen űrt, amit éreztem csak Isten és a hit töltheti be.

A fiam lehetőséget kapott, hogy megkeresztelkedjen és konfirmációs fogadalmat tegyen. Ezen felbuzdulva csatlakoztam az Alpha-csoporthoz, hogy azt, amit már tudok – hogy hiszek Istenben –, azt elmélyítsem...Tudom, hogy ez egy nagyon hosszú folyamat lesz. Tudom, hogy teljesen át kell magamat adni Neki, és hogy el kell fogadnom az Ő feltétel nélküli szeretetét és tanításait.

Az Alphán talákoztam először azzal, hogy milyen érzés az, mikor idegen emberek imát mondanak értünk; hogy milyen az az érzés, amikor néhány

beszélgetés után azt mondják az embernek, hogy neked óriási szíved van, tele szeretettel; és hogy téged nagyon lehet szeretni; hogy milyen az az igazi, teljes megkönnyebbülést hozó sírás, ami feloldozást ad.

Egyre többet beszélgetek hívókkal, akik abban is segítenek, hogy megértsem: félre kell tennem

a racionális gondolkodásomat Vele kapcsolatban, hiszen Őt az emberi elme fel sem foghatja.

Ő nem tolakodik, hanem vár. Megvárja, amíg kinyitom a szívem ajtaját, és behívom rajta.

Hálás vagyok Neki ezért.

„Ha hozzám fordul, meghallgatom, minden szükségben közel vagyok hozzá, megszabadítom és dicsőséget szerzek neki. Napok teljességével áldom meg, és megmutatom neki üdvösségemet.”

Zsolt 91,15–16.

SZERZŐ PÁL FERENC

Hitvallás szívvvel és szájjal a befogadás ünnepén

„Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülsz. Mert szívvvel hiszünk, hogy megigazuljunk, és szájjal teszünk vallást, hogy üdvözüljünk.” (Rom 10,9-10.)

Gyülekezetünkben hagyományosan a konfirmáció pünkösd ünnepéhez kapcsolódik. Így volt ez az idei évben is, amikor a város számos állami iskolájából 23 fiú és 25 lány érkezett az ünnepi istentiszteletre, hogy megvallják hitüket, és elkötelezzék magukat Jézus Krisztus követésére, vagyis konfirmálganak.

Ez a felemelő gyülekezeti esemény emlékeztet az első pünkösd ünnepének legmarkánsabb mozzanatára: a tanítványok kiállnak Jeruzsálem főterére, kinyitják a szájukat, és elkezdnek beszélni – úgy, ahogy korábban még soha. Kimondják azt, amivel csordultig van a szívük, megvallják hitüket, hogy Jézus Krisztus él, és Ő az élet dicsőséges ura és királya!

Mi ennek a bátor hitvallásnak a magyarázata? Erre a kérdésre válaszolva egy lépéssel vissza kell lépnünk: a Szentlélek kitöltetett a tanítványok szívébe. Enélkül nem történhetet volna meg, hogy

ezek a félénk, összezavarodott tanítványok az *élő Jézusról* szóljanak, és *Úrnak* vallják őt. A *szív* és a *száj* így funkcionál *Isten terve szerint!* Amivel csordultig van a szív, azt szólja a száj. (Mt 12,34.)

A városi hittanokkal együtt azért könnyö-
rögtünk a konfirmációra készülve, hogy a konfir-
málók életében ne csak hagyományápolás legyen
az ünnepi esemény, hanem a Lélek munkájának
gyümölcse: Krisztusba vetett hitüknek megvallása!

Ugyanakkor a hit megvallása közösséget is te-
remt. Reményeink szerint a 48 városi konfirmandus
– felnőtt, általános iskolás és gimnazista – társaival
együtt átélte annak szépségét, hogy a személyesen
megvallott hit a gyülekezet befogadó ölelésében
valósulhatott meg. Mert a hit megvallása összeköt

mindazokkal, akik ugyanazt a hitet vallják. Ezért
a hitvallás mindig bevon egy közösségbe, mindig
betagoz Isten népébe.

Hogyan lesz befogadó a gyülekezetünk? Meg-
győződésem, hogy akkor történhet ez meg igazán,
ha közösségünk az evangéliumból, az örömhírből
él! Amíg a keresztény gyülekezet az evangéliumból
él, és a középpontjában az a Jézus Krisztus van, aki
meghalt, akit megfeszítettek azért, hogy mindenkit
befogadhasson és elfogadhasson; amíg egy közös-
séget ez a hitvallás éltet, az a közösség nyitott lesz
és befogadó. A Szent Lélek formálja ilyenné gyü-
lekezetünket, ahová mindig van út kívülről befelé,
az Isten népébe!

Bizonyságtételek a katonatelepi felnőtt konfirmációról

THOLT RÓBERT: Nem származom vallásos csa-
ládából. Így templomba is csak akkor jártam, amikor
az általános iskolai katolikus hittan miatt kellett
elmenni. Ekkor is tehernek éreztem a kötelező
miséket. Tinédzser és fiatal felnőtt koromban
sem foglalkoztam Istennel. Ami sikereket pedig
elértem, azt magamnak tulajdonítottam, és büszke
voltam magamra.

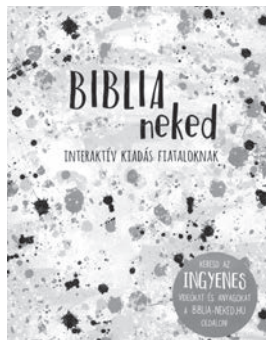
Egy költözés alkalmával a katonatelepi gyü-
lekezet tagjai lettek az új szomszédaink, akik

beszéltek a katonatelepi gyülekezetről. Akkor már
megszületett harmadik gyermekünk is, Gergő, il-
letve Nóra lányunk még nem volt megkeresztelve.
Ezért eljöttünk egy istentiszteletre. Ekkor kezdtem
„újra” templomba járni, és éreztem, hogy jó helyen
vagyok. A lelkem megnyugvása jelezte, hogy erre
van szükségem. Akkor döböntem rá, hogy Isten
segítsége nélkül nagy csalódást és fájdalmat nem
lehet feldolgozni, hiába áll és állt mellettem a
feleségem. Rövidesen a konfirmáció lehetősége

is szóba került. A világvilágjárvány miatt elhúzódtott a felkészülés, ami alatt rengeteget tanultam Istenről, Jézusról és a keresztyén hitről. A konfirmációi felkészülés alatt elvégeztük az Alpha-sorozatot is, amely modern emberi példákon keresztül mutatta meg, hogy Isten itt van köztünk, a mindennapjaink része, még ha nem is látjuk, nem is érezzük őt, de itt van velünk minden nap, és segíti életünket.

THOLTNÉ KERESKES ESZTER: Kisgyermekkorom óta éreztem Isten jelenlétét az életemben. Nagy fordulat volt az életünkben, amikor az Úr államvizsgára menet megmentette az életünket Robival, ugyanis súlyos autóbalesetet szenvedtünk. A kiérkező rendőrök és mentők csodaként ítélték meg, hogy egyáltalán túléltek. Ekkor még nem ismertem fel azt, hogy mi is történt. Depresszióba estem, majd egy ismerős világított rá, hogy fordítsuk meg a dolgokat: ne az legyen előttem, hogy mi történt, hanem hogy mi elől menekültünk meg. Kaptunk még egy lehetőséget az életre Istentől. Ezt követően fél évvel sikeresen leállamvizsgáztam. Szerettem volna elhelyezkedni. Volt egy kiszemelt munkahely, de oda nem vettek fel. Isten akarta így: pár nappal később egy sokkal jobb helyre kerültem.

Minden „törést”, látszólagos sikertelenséget nehezen éltem meg, de ezek után rájöttem, hogy Isten mindig jót akart nekem, nekünk csak figyelni kell rá. Ő majd tudja, mi a jó nekünk. Az én dolgom, hogy a kudarcnak vélt dolgokon túllépjek, és elfogadjam Isten akaratát. Ő mindig jobbat készít, mint amit remélek.

ELEKES ZSOLT: Isten felé fordulásom egy személyes, családi válság hatására történt. Nem tudtam feldolgozni a kialakult helyzetet, minden kicsúszott a lábam alól. Eszembe jutott a testvérem, aki több mint 30 évvel ezelőtt egy autóbaleset után fordult Istenhez. Így bár sok mindenre gondoltam megoldásként, mint halál, alkohol, drog, más utat választottam: Istent kezdtem keresni. Lányaim hittantanárát hívtam fel, beszélgetést kértem tőle. Ezt újabb találkozások, Alpha-kurzus, konfirmáció-előkészítő követték. Úgy éltem meg, hogy Isten utat mutatott nekem, de időbe telt, mire megértettem. Ő kezdett gyógyítani, segíteni, talpra állítani. Megértettem, hogy az újrakezdéshez le kell tenni bűneimet, mert van bocsánat Krisztus által. Nincs más dolgom, mint kinyitni a szívem Isten felé. A konfirmáció számomra az Istenhez tartozásom megpecsételését jelenti.

Pütkösdi széchenyivárosi gyülekezeti családi nap az Emmausban

A széchenyivárosi gyülekezet tagja vagyok, és Isten kegyelméből 2022. június 5-én, pütkösdi vasárnapján konfirmáltam: megerősítettem Jézussal való közösségem.

Lehetőséget kaptam, hogy a pütkösdi családi istentiszteleten bizonyágot tegyek a többi testvéremmel együtt.

Nagy családi szeretetközösség a miénk Pál Ferenc tiszteletes úr és felesége, Pálné Lencsés Szilvia vezetésével. Isten egy csodálatosan szép napot készített nekünk ezen a hétfőn Emmaus öreg fáinak árnyékában.

E szent helyen lehettünk ismét együtt, ahol oly sok csoda, megtérés történt, és személyesen én is itt adtam át 2018-ban az életem Jézus Krisztusnak!

Ez a nap is egy csoda volt: kb. 130 felnőtt és gyerek volt együtt.

A KERT zenekar és Nagy Henrietta lelkészünk vezetésével Istent dicsőítettük.

Isten üzenetét lelkipásztor úr hirdette az ApCsel 19,1–7 versei alapján. „*Kaptatok-e szent lelket, amikor hívőkké lettetek?*” Pál apostol szavaival bátorított minket a közösség előtt a biznyságtételre.

Ami engem különösen magával ragadott, Isten csodálatos munkája, a Hajnalcsillag Tanoda gyermekeinek – különösen a saját versét szavaló cigány kislány – biznyságtétele volt.

Isten Szent lelke érezhetően ott volt közöttünk az imaszolgálatot végző Fodorné dr. Ablonczy Margit és Fodor Attila házaspár, valamint Pálné Lencsés Szilvia és Kerekesné Olga önzetlen, segítő imádságaiban; a zenekar szolgálatában; a gyerekek felszabadult játékában, a felhőtlen kacajokban; a finom ételekkel megrakott asztalokban; a konyhán szolgálók áldozatos munkájában; az egymásra figyelésben és baráti beszélgetésekben; a misszió munkájának tervezésében.

Isten reánk árasztotta mérhetetlen nagy szeretetét! Az Úr örvendezett népében! Csak Istené legyen ezért minden dicsőség!

„*Áldjad lelkem az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled!*” (Zsolt 103,2.)

Beszámoló a „Tanúim lesztek” sorozatról

2021 október közepén kezdődött el Pál Ferenc vezetésével a „*Tanúim lesztek*” sorozat, amely 2022 májusáig tartott. A 10 fős csapattal hetente egyszer, szerdai napokon kora esténként találkoztunk két óra hosszára. Már az első találkozáskor világossá vált számomra, hogy tartalomban gazdag, érdekes és áldott alkalmakon vehetek részt Isten kegyelméből. A Covid19 újból rámutatott arra, hogy sokkal több mindenért lehetünk hálásak Istennek, mint amit sokszor a nagy rohanásban észreveszünk. Az, hogy egészségünk lehet, hogy jelenléttel találkozhatunk, imádkozhatunk, egyáltalán nem magától érthetődő. Ez mind Isten ajándéka és kegyelme. Ez az újbóli felismerés különösen áldott kezdést adott a sorozatnak.

A nyolc hónap során a Bibliát mint egy nagy történetet tanulmányoztuk hétről hétre. Nagyon érdekes és fontos kérdések jöttek fel az alkalmak folyamán. Például, hogyan szólal meg igazán az evangélium napjainkban a gyülekezetben és a társadalomban. Hogyan értjük meg, hogy pontosan mi a mi küldetésünk?

Ha annak akarunk a mélyére látni, hogy kik vagyunk mi, és mi a küldetésünk, akkor meg kell értenünk a Bibliát mint egy nagy történetet, mint Isten missziójának történetét. Láttuk, hogy a Szentírásról úgy is lehet beszélni mint egy nagy drámáról,

nagy történetről, amely hat felvonásból áll. Az év során ezeket a felvonásokat vettük végig, beszéltük át a következőképpen:

1. Isten úgy mutatkozik be az első részben mint a király, aki létrehívja a maga országát, a maga uralmát. Ebben az országban Isten elhelyezi az embert, aki helyette kell, hogy uralkodjon a teremtett világon. Ekkor még a teljes harmónia uralkodik.
2. Isten királyságába betör a lázadás és a pusztítás. Ennek következtében az ember kapcsolata megromlik Istennel, embertársaival, családjával és önmagával is .
3. Isten elhív egy népet, akiben meg szeretné mutatni a helyreállítást. Az Úr gyógyító, helyreállító munkáját közvetíti a környező népek felé. Isten az ő kiválasztott népével mutatja meg, mi az ő szándéka és terve az őhöz tartozókkal.
4. A kiválasztott népben megjelenik a király: Jézus. Ő meghirdeti Isten uralmát és Isten országát. Ezzel beteljesedik sok-sok ígélet, amelyet Isten a helyreállítás ígéretével adott a népnek.
5. Az egyház missziója Jézus missziójának folytatása. Jézus felhatalmazza az ő tanítványait

a szentlélekkel, hogy hirdessék Isten uralmát szóval, cselekedettel és az egész életükkel. Mi most ebben az időszakban élünk. A kérdés az, hogyan vagyunk, lehetünk mi ennek az időszaknak aktív és áldott részese?

6. Majd eljön, bekövetkezik az utolsó „felvonás”, amelyben Isten helyreállít mindent. Új eget és új földet teremt, beteljesíti azt a munkát, amelyet kezdettől fogva cselekedett.

A találkozásokon közösen vizsgáltuk, hogyan találjuk meg és térképezzük fel a saját helyünket, életünket ebben a nagy történetben. Ezt a történetet egy közösség, az egyház testesíti meg. Így ebben a nagy történetben találhatjuk meg az egyház missziói identitását.

A nyolc hónap alatt a csoport tagjai egyre jobban összecsiszolódtak, és egyre őszintébben, nyíltabban tudunk egymással hétről hétre beszélgetni.

A nyolc hónap során sikerült egy missziós helyszínt is kiválasztani. Bárdosné Editkével való többszöri egyeztetést követően a Hajnalcsillag Tanodába látogattunk el két alkalommal. Nagyon jó volt látni, hogy Editkéék mennyire jól és ügyesen koordinálják a tanodához tartozó gyerekeket és szülőket.

Nekem ez egy új közeg volt, ahol nagyon érdekes, értékes és áldott alkalmat tölthettünk el a tanodás csapat egy részével.

Rendkívül hálás vagyok Istennek, hogy ezen a sorozaton részt vehettem. Pál Ferenc vezetésével áldott és mély beszélgetésekben volt részünk. A sorozat tananyagának feldolgozása során Isten igéjéhez és a gyülekezeti testvérekhez is közelebb kerültünk.

Az egyik alkalmon elhangzott számomra sokat mondó idézet a következő volt: *„A kérdés nem az, hogy vajon az egész életünket egy nagy történet formálja-e meg. Az egyetlen nagy kérdés az, hogy melyik nagy történet alakít minket.”* (Goheen)

SZERZŐ KISMEDVE

Indián tábor az Emmausban

Tam-tam-tam-tam-tam! Tam-tam-tam-tam-tam!
Tam-tam-tam-tam-tam! – hangzott az erdő mélyéről egy dob harsány hangja. Ahogy közeledtünk, úgy erősödött a dobolás. Mintha egy indián szertartás közelébe jutottunk volna. És csakugyan! A kapubejárónál egy indián törzsfőnök várt bennünket. Mikor mindannyian megérkeztünk, a törzsfőnök

intett a kezével. Abban a pillanatban elhallgatott a dob és minden más csörgő-börgő hangszer, amelyet bizonyára a törzsfőnök törzsének tagjai zörgettek.

– Üdv néktek, ifjú Indiánok! Szeretettel köszöntelek benneteket az Emmaus Indián Rezervátumban!
– hangzott a törzsfőnök üdvözlése.

Mint kiderült, a törzsfőnök neve: Sasszem (Andris bácsi). Miután engedélyezte belépésünket a rezervátumba, rögtönzött törzsgyűlésen közölte velünk, hogy az elkövetkező napokban sok érdekesség vár ránk, és izgalmban lesz részünk. Majd röviden ismertette a rezervátum szabályait, és ünnepélyesen megnyitotta indián táborunkat.

Alig vettük birtokba a rezervátumot, már jeleztek is, hogy kezdődik a lelki fegyverkezés. A terem, ahol gyülekeztünk, hatalmas zajjal telt meg. Amint Sasszem belépett, és intett a kezével, azonnal nagy csend lett. Nemcsak azért, mert a törzsfőnöknek mint indiánok közül a legkülönbnek jár a tisztelet, hanem mert kíváncsiak voltunk, vajon ezután mi lesz.

Az lett, hogy csak sorolta, sorolta a jobbnál jobb programokat, amik a héten várnak ránk. Majd lelki fegyverkezésként meghallgattuk bölcs tanításait. Aztán törzsekre lettünk osztva, és minden törzs megválasztotta a maga törzsfőnökét. A törzsi tagok bemutatkoztak, és megpróbáltunk a jellemünkhöz

passzoló indián nevet választani. Én a Kismedve nevet kaptam, mert szeretek fára mászni és halászni. Mi lettünk a navahók törzs. Miközben ezekről a nagyon fontos dolgokról döntöttünk, sokat nevettük. Észre sem vettük, hogy már itt az ebéd.

Minden program kezdetét dobszó jelezte. Néha versenyeztünk azon, hogy melyik törzs ér előbb a gyülekezés helyszínére. Mi, navahók gyakran az elsők között voltunk. Sőt, a tábor vége felé egyre szorosabb baráti kötelékek alakultak ki a törzsünkben, amelyet a törzsfőnök ügyesen irányított. Ennek köszönhetően a gyülekezésben és a versenyszámokban is előkelő helyezéseket értünk el.

A legélvezetesebb játék a bölénybőrlopás volt. Meg kellett szereznünk a szomszédos törzs bölénybőrét (fejkendő). Ügyesen kellett taktikázni, hogy sikeresek legyünk, de szinte mindenki meglegelte a helyét ebben a játékban.

A nap záró része mindig egy történet volt egy indián kisfiúról, aki megbarátkozott egy misszionáriussal, és egyre többet tudott meg a Mindenható

Istenről. Izgalmas élete volt, és rengeteg veszélyes helyzetben őrizte meg őt az Isten. Aski, egy navahó indián fiú volt, aki az első indián misszionárius lett a XX. század elején. Nagyon büszkék voltunk arra, hogy Aski is a navahók törzséből származott. Talán a vége volt mindig kicsit kellemetlen a napi történetnek, mert amikor egy izgalmas rész következett volna, a mesélő Erdőlakó (Szilvia néni) mindig csak annyit mondott: „Ha szeretnéd megtudni a folytatást, holnap is gyere el és megtudod...”

Az ebédet Ülő bika (Pál Ferenc tiszteletes) főzte. Sasszemtől megtudtuk, hogy ő volt az az indián még nagyon-nagyon régen, aki az Egyesült Államokban tárgyalt az indiánok és a hódítók közötti kiegyezésben. Sőt, az egyik aranydolláron rajta volt az arca, elismerésül békéltető munkájáért. Nagyon finomakat főzött, volt olyan étel, amelyből háromszor is vettem.

Egyébként minden törzs a versenyekben elért eredményeiért, sőt az egyéni versenyekért is aranydollárt kapott, amelyet a törzsfőnök gyűjtött össze. Én a szkander bajnokságban nyertem első helyet, és azért 10 aranydollárt kaptunk. A táborzárón, a széchenyivárosi gyülekezetben vásárt rendeztek, ahol a törzstagok között szétszórott aranydollárokért vásárolhattunk.

A héten két alkalommal az egész rezervátum kirándulni ment. Ellátogattunk Ópusztaszerre, ahol megtekintettük a Feszty-körképet, és megnéztünk minden látványosságot, ami ott található. Fantasztikus volt a festmény. A honfoglaló magyarok lovon ülve lőtték ki nyilaikat, akár az indiánok. Eszembe jutott, amikor mi is kipróbálhattuk az íjászkodást az Emmaus rezervátumban. Állva is nehéz volt pontosan lőni, de lóháton... Az aztán igen!

Egy másik nap pedig elmentünk Nagykőrösre a szafari parkba. Nem hittem volna, hogy ilyen létezik: mi behajtottunk egy területre, és ott szabadon mindenféle állatok veszik körbe a kisvonatunkat. Strucc, teve, szamár, zsiráf, elefánt. Felejthetetlen élmény volt. A legizgalmasabb az volt, amikor kézből etettem a szamarakat meg egy zsiráfot. Hatalmas állatok. Volt, aki izgalmában elejtette a sárgarépát, amit a szamárnak szánt. A szamarak nem zavartatták magukat, behajoltak a kupénkba, hogy a padlóra esett répát felvegyék a lábaink alól... És persze a lányok visongva próbálták megsimítani a belógó fejet.

Az utolsó nap következett a nagy indián találkozó. Minden törzs, közöttük mi is, bemutattuk, hogy kik voltak a navahók. Birkatenyésztéssel és kukoricatermesztéssel foglalkozott a törzsünk. Általában folyók mentén elnyúlтан telepedtünk le, és úgy alkottunk egy nagy törzset. A falvainkban 4-5 család élt. Persze voltak ennél nagyobb települések is, ahová még a kereskedők is kijöttek alkalmanként. Mi minden esetben a legközelebbi kisvárosba mentünk kereskedni, mert jobb áron tudtuk eladni a holmijainkat, és olcsóbban szereztük be a szükséges vagy épp kevésbé szükséges dolgokat.

A bemutatóra mindenki készített egy indulót. Volt, aki rajzolt vagy a törzs jellegzetes öltözékét öltötte magára.

Végül úgy hagytuk el a rezervátumot, mint ahogy érkeztünk: dobszóval és üdvözléssel. Láttam, hogy távozáskor mindenki kicsit szomorúan szedte a lábát: sajnáltuk, hogy vége ennek az izgalmas tábornak. Én is lógó orral mentem tovább, de reménykedve, hogy engem is kísér utamon a Mindenható, ahogyan Askit.

Júliusi Túr-túra, vagy ahogyan mi éltük át...

Idén júliusban az Úr kegyelméből mi (Herczeg család) is részt vehettünk a Pál Ferencék által szervezett, másfél évtizedes múlttal rendelkező vízitúrán. Nagy izgalommal vártuk, hiszen a víz szeretete a mi családukban is jelen van, és ez idáig nem került sor a gyülekezeten belül részt venni ilyen – utólag kijelenthetem – szuper alkalmon.

Csütörtökön reggel indultunk útnak Kölcseire („kertek alatt” 290 km), a Túr folyócska partján található Kis-Túr vendégházba. Kisebb vargabetűk rajzolása után meg is érkeztünk, és elfoglaltuk a szálláshelyünket. Némelyek apartmanban, mások sátrakban vészelték át a három éjszakát. Tizenhatan keltünk útra, és mindannyian haza is értünk ép-ségben. Na, de ne szaladjunk ennyire előre...

Az első napon délután vízre is helyeztük a kenukat, majd az „első bálozók” beavatására került sor. (Természetesen ezt az avatási szertartást is fedje titok. Ha kíváncsi rá a kedves olvasó, akkor jöjjön el velünk legközelebb! ☺). Rövid ismerkedés történt az evezős sporttal, és néhány jótanács is elhangzott a borulás elkerülése érdekében. Ezt pár perces evezés követte a majomhintához (kötél, melynek a végére rögzített fába kapaszkodva lengéssel nagyot lehet a partról csobbanni). Az öt gyermek, aki velünk utazott, igazi „vízicsibének” bizonyult, mint ez hamarosan kiderült. Ha tehetnék, folya-

matosan a vízben voltak. Persze mindig akadtak követőik a felnőttek köréből is... Kisebb focimeccs hozott derékfájdalmat egyik kedves testvérünknek, aki ezért nem tudott velünk tartani az evezésben. A sérülés következményeként Pál Ferenc és Szilvia kettesben ringatózhatott a Túr lágy ölén...

Az Öreg-Túr egy keskeny kis folyócska, mely Szabolcs-Szatmárban torkollik a Tiszába. Felszínét – hosszabb rövidebb szakaszoktól eltekintve – bedőlő fák és nádasok-gyékyenyések borítják. Közöttük szlalomozva lehet – néhol csak egy kenunyi szélességű csapáson – közlekedni, átcsorogni. Ezek az akadályok igencsak próbára teszik az utazók türelmét. Talán csak a leggyakorlottabb kenusok nem estek egymásnak a vízen történő előrejutás közben. Tapasztaltuk, hogy néhány kenuban parázs hangulat alakult ki: békétlenség lett úrrá, és vita ütötte fel a fejét az elől ülő matróz hölgy és a hátul helyet foglaló kormányos úr között. A beháborúból persze a közepén ülők sem maradtak ki. Aki evezett már ladikban, csónakban, kenuban az tudja, hogy a vízi jármű kanyarodása nem azonnali, mint a szárazföldi távoli rokonaié. Olykor 3-4 csapás után kezd csak meg az irányváltoztatást, melyhez idő kell. A kenu siklik, az elől ülőt már karcolják az ágak, miközben háromszor-négyszer elhangzottak a „Jobbra! Jobbra!! Jobbraaaa!!!”, vagy a „Balra!

Balra!! Balraaaaa!!!” vezényszavak. És a hajó még mindig nem kanyarodott... Na, ekkor elszakadt a cérna: előtörtek a felelősségre vonó gondolatok, hangok, indulatok...

S mindez nem volt elég. Szegény elől ülő hölgyeknek ezen felül némely kenuban meg kellett küzdeniük a szunnyadó, férfias versenyszellemmel megáldott maszkulin egyeddel is. Akik ha megérezték a „vérszagot”, vagy „elkapták a fonalat”,... hát akkor többszörös erővel igyekeztek versenyszellemüknek helyet adni. – Előre! – Gyorsabban! – Előzzük meg őket! – Nehogy megelőzzenek! – Ez az! – Még gyorsabban! – Hajrá!!! Pattogtak az izgatott, indulattól fűtött kiáltások.

Uff! Most, hetekkel később is párát hoz elő homlokomon az emlékek felidézése...

Az akadályok, melyekből nem volt kevés, elgondolkodtattak bennünket. Mindenki sikerrel győzte le őket. A nehézségek türelemre neveltek bennünket. A Túr folyócskán történő vizitúra az ember túri elméjét, az úgynevezett „túrelmét” teszi próbára. Azzal van dolgunk, nem egymásnak kell nekiesni. Tudja ezt az ész! De hát az ész oly sok mindent tud... csak míg a szívhez ér...

Este bográcsos paprikás krumplit ettünk (fúúúú, de finom volt), majd lassacskán elcsendesedett a táborunk. A sátorban alvók szórakoztatására néhány óráig még átszűrődtek a szomszéd táborból a karaoke parti dalai...

Pénteken, reggeli után Nehémiás könyvének a bibliaolvasó kalauz által kijelölt szakaszából kaptunk áhítatot és egy kérdést, melyet magunkkal vihettünk a napra: – *Mire indít téged az Úr? Avagy mi van a szívedben?*

E napon hosszabb evezős szakasz várt ránk. A XVIII. századi túristvándi vízimalomnál kötöt-

tünk ki. Gyönyörűsép... Az ebédet követően biciklitúrán vehettünk részt. Átkerekeztünk Kölcsey Ferenc szülőfalujába, Szatmárcsekére. Egyedülálló temetőt látogattunk meg, ahol a temetőben lévő 6-700 kopjafát faragó mester-

rel, Korpás Istvánnal találkoztunk, spontán. Nagy kedvvel mesélte el a temető történetét, melyet tátott szájjal hallgattunk azért is, mert az idős úr napra pontos dátumokkal tűzdelte előadását.

Szatmárcsekén rengeteg, a vidékre jellemző tornácos ház van, népi lakóházak avagy parasztházak, ahol a lányok a szép tornácokban, lugasokban és a hatalmas hortenziákban gyönyörködtek. Tökéletes az ottani párás klíma ezeknek a virágoknak. Visszaérkezve a szálláshelyre már készült is az elhíresült Pál Feri-féle gyömbéres csirke, mely a vizitúrák elengedhetetlen kelléke...

Harmadnap megtörtént, amire senki nem számított. Megközelítőleg 36 kilométert tettünk meg

vízen. Részben a Túron, nagyobb részben a Tiszán. Autóval elutaztunk Sonkádra, ahol egy XV. században épült templomot csodálhattunk meg, melynek famennyezete 1715-ből származik. A Kisbukónál szálltunk vízre, az Öreg-Túr hatalmas kalandokkal már várt ránk. Vadregényes falatnyi csapások, kidőlt fák (hason fekve a hajóban bújtunk át alatta), útelágazások (azt se tudtuk, ki merre van) tarkították az utat vissza Sonkádra. Meseszép vidék a világ végén, háborítatlanul.

És mindezek után még bevállaltuk a Tiszabecs-Tiszakóród közötti evezést a Tiszán. Itt várt aztán ránk az igazi meglepetés! Akkor már olyan aszály sújtotta hazánkat, hogy a Tisza kellős közepén olykor bizony húznunk kellett a kenut.

Egyre a Tisza alját bámultuk, folyamatosan azt figyeltük, mikor feneklik meg a hajó. A Tisza iránt táplált félelem ettől függetlenül ott volt a feleségemben. Utólag mondta csak el, hogy az ima ereje segítette át a nehéz perceken.

Tiszakóródnál partra szálltunk, fáradtan utaztunk vissza Sonkádra. És megint egy „aranymondás” jut eszünkbe, ha a visszaútra gondolunk: „Sok jó ember kis helyen is elfér!” © Aki a buszon ült, tudja, mire gondolunk... A vacsora készítésébe mindenki beletette a nézését. Ismét hatalmas

ízélményben volt részünk a gulyáslevest illetően. A gyerekek ismételten csak a Túrun, hol máshol, érezték jól magukat. Este békésen, fáradtan és szomorúan fekdüdtünk le. Ugyanis bennünk volt, hogy holnap megyünk haza. A feleségem nagyon szereti az egyszerű dolgokat, mert az egyszerű dolgok a legjobbak. Itt olyan egyszerű volt minden, és az egyszerűségben minden jó benne volt. Jó társaság, gyönyörű vidék, jó idő, finom ételek és az Úr szeretete.

Vasárnap reggel gyorsan sátrat bontottunk, zenés áhítat után reggeliztünk. Magyarországon még megnéztük a Luby-kastélyt. Meghallgattuk a vidék ízes nyelvén a kastély romantikus történetét. Megismerhettük a szatmári kék színt, a Luby-limonádét, az impozáns rózsakertet. Ékszerdoboz Szatmár szívében. Nem mellékesen a gyerekekre és a gyereklelkületű felnőttekre is gondoltak itt egy szabaduló szoba kialakításával. Volt alkalmunk megnézni egy 20 perces filmcsekét is, mely Petőfi szatmári kötődését mutatta be. A programot egy kis „*morzsaszedegetés*” zárta.

Hálás szívvel köszönjük a szervezőknek a gondos szervezést, és Istenünknek, hogy velünk volt! Reméljük, hogy jövőre újra találkozunk a Túron, mert egyszerűen jó volt. Ámen.

SZERZŐ NAGY ILONA HENRIETTA

Sófár tábor

Augusztus 1-től 7-ig került megrendezésre a várva várt Sófár Dicsőítő Iskola, ahol a gyülekezetünk több tagja is megfordult résztvevőként, tanárként vagy éppen szolgálóként. Eltelt pár hét azóta, de talán még mindenkiben élénken élnek az emlékek, élmények, személyes üzenetek Istentől.

Az idei év témája a Forrás volt, amely életre kelt, amely megelevenít; az a Forrás, amelyhez mindannyian mehetünk, ha kifogytunk, ha száraznak, élettelennek érezzük magunkat, amikor a kiegész határán vagyunk. Ez a mondat itt valóban megelevenedett, ahogyan Kertész Dániel, a gödöllői gyülekezet lelkésze napról napra bontotta ki előttünk

az utat ehhez a forráshoz. Minden élt. A közösség, a tanulás, egy-egy mosoly, a szolgálat, egy áhítat, egy beszélgetés. Még a pihenés is másképpen esik egy ilyen héten, mert itt minden Krisztusra mutat.

A tanulás és a fejlődés nagyon fontos része a tábor életének. Számos kurzus közül lehet választani, amelyek mind olyan tudást adnak, amit hazatérve a gyülekezetben tudunk kamatoztatni, legyen szó énekről, írásról vagy éppen hangtechnikáról.

A tábor leginkább várt pillanatai mégis az esti istentiszteletek és az ott történő dicsőítés voltak, amelyek valahogy mindig mások, mint amit a hétköznapi napokban megélünk. Életre kelnek a hangszerek.

Nem önálló életre, hanem Isten Lelke által valami olyan történik, amiben mindenki szabadon lehet jelen és kapcsolódhat Istenhez. Mintha megnyílna a menny, és leereszkedne egy pillanatra, amíg egyszerre éneklünk és dicsőítjük Őt, aki egyedül méltó rá.

A héten új barátságokat, új erőt, inspirációt kaphattunk mindannyian, akik ott voltunk.

De mi is az a Sófár Református Dicsőítő Iskola? Nem csak egy tábor. Bár nyáron rendezzük meg, ottalvós rendszerben vehetünk részt rajta, és más keresztény nyári hetekhez hasonlóan csoportbeszélgetések, áhítatok és közösségi programok alkotják a nap egy részét. Ám ami itt történik, túlmutat egy nyári héten. Ez nem olyan, mint egy tábori szerelem; itt életre szóló kapcsolatok, élmények és benyomások érnek mindannyiunkat. Mindaz, ami ezen a héten történik, arra készít fel, hogy visszatérve a gyülekezeteink valóságába, vigyünk magunkkal a tűzből, a tudásból, a fejlődni akarásból. Erőt kapunk az új utakhoz, és bátorságot a változtatásra.

Nem csak egy közösség. Van egy bizonyos „sófáros” életérzés, amit sokan megéltünk már az alkalmaink során. Azonban ez a közösség csak egy-egy nyári hétre vagy egy-két napos konferenciára szól. Nem hív ki a gyülekezetből, nem választ el attól, amiben a hétköznapokban megéljük a hitünket, sem elméletileg, sem fizikailag, sem lelkileg. Egy közösséget formálunk, és ezért teszünk is, mert van egy közös célunk: vágyunk a fejlődésre, a jobbításra, a növekedésre egyénenként és gyülekezeteinkben is. Látjuk, hogy ezt együtt, egymástól tanulva sokkal könnyebben tehetjük meg. Mindig szem előtt tartjuk, hogy valami nagyobbak a részei vagyunk, egy olyan testnek, amelynek Krisztus a feje.

Nem csak egy lelki hét. Forrás, amely életre kelt (lásd: Efézusiakhoz írt levél 2,2.): megeleveníti lelki életünket, megöntözi megfáradt lelkünket, új erőt ad, ha már megfáradtunk. Élettelenül, holtan, kiszáradtan nem lehet Isten dicsőíteni, ezért az a reménységünk, hogy Isten odalép hozzánk, és Lelkével átmos és megelevenít. Ebben segítenek nekünk a tábor ideje alatt a kiscsoportos beszélgetések, reggeli áhítatok, esti igehirdetések, dicsőítések és az imaszolgálat. Isten Lelke ott lesz velünk, és ettől lesz ez egy lelki hét.

Nem csak egy képzés. Hisszük, hogy Istent dicsőíti mindaz, ami a tőlünk telhető legjobb. Ez egyenként eltér, de a fejlődés lehetősége mindig előttünk van. Ezért szervezünk iskolát, ahol tanórákon, egyéni konzultációkon, közös műhelymunkákon veszünk részt, és gyakorlunk, gyakorlunk, gyakorlunk. A kurzusokon egy-egy hangszeres tudásba kaphatunk olyan gyakorlati betekintést, amely a kellő ráfordított idővel az év közben hatalmas fejlődést eredményezhet, és így is gazdagíthatjuk gyülekezeteink dicsőítő csapatait. A műhelyeken pedig egy-egy művészeti ág lehetőségeit fejthetjük fel, keresve azt, hogyan is válhat az dicsőítővé a gyülekezetünkben.

A Sófár Református Dicsőítő Iskola mindez egyszerre. Nem is akar más lenni, mint ami: egy olyan hét, ahol lelkileg és szellemileg is fejlődhetünk, hogy visszatérve a Magyar Református Egyház gyülekezeteibe, Isten dicséretét és imádatát megerősíthessük dicsőítő szolgálatunkkal!

Személyes beszámoló a Többgenerációs táborról

Gyülekezetünk idei Többgenerációs táborát Balatonszárszón rendeztük meg. Az új helyszín kétszázhusz gyülekezeti tagot vonzott az SDG Konferenciaközpontba, ahol az ifjúság – nagy örömeinkre – külön elszállásolásban részesült. Már itt, beszámolóim elején szeretném megköszönni azon testvérek szolgálatát, akik vállalták a fiatalokkal való együttléteket, és csitították őket esténként. A programok tekintetében is történt változás. A délelőtti előadások után kiscsoportokban beszélhettük meg a témákkal kapcsolatos személyes benyomásainkat, észrevételeinket. A kiscsoportokban történő beszélgetés új lehetőség a táborban, egyik előadónk szavaival élve „szájkásította a közösséget”, megosztásaink segítségével közelebb kerülhettünk egymáshoz. Az előadások és a csoportbeszélgetések után, még délelőttönként sor került a műhelyfoglalkozásokra. Az idén a Nők a Bibliában, Páros műhely, Kreatív bibliaiskola, Kékkeresztes műhely, Etikai kihívásaink és az Öröm és hála a mindennapokban műhelyfoglalkozások közül választhattunk. A délutánok a megszokott módon, azonban új lehetőségeket kínálva teltek kulturális és aktív mozgásos szabadidős programokkal. A teljesség igénye nélkül székesfehérvári és tihamyi kirándulások, József Attila-séta, Nemes Nagy Ágnes irodalmi est, borkóstolás, hajózástörténeti

múzeum, imaséta voltak a kulturális lehetőségek. Aki sportolásra vágyott, kerékpár- vagy gyalogtúrára indulhatott. De nem kevés érdeklődőt vonzott a vízicsata, míg mások egy mártózás kedvéért sétáltak le a Balatonhoz. Az esték zenei blokkal kezdődtek. A helyszínen szerveződött, illetve a felkészült zenekarok, énekkar szolgálata készített bennünket az esti istentiszteletekre, melyre ebben az évben Vincze-Bodács Istvánt hívta meg gyülekezetünk vezetősége. A hét elmaradhatatlan része volt a táncház, és csütörtökön megrendeztük a fergeteges ki mit tudot.

Innen személyes üzenettel szeretném folytatni a beszámolómat, amely csupán egy a kétszázhusz közül. Hiszem, hogy ezt a lapszámot be tudná tölteni a személyes megtapasztalások összessége. Amit én magammal hoztam Balatonszárszóról az Isten népének, az egyháznak és abban a gyülekezet közösségének megélése. Átéltam a hét során, ahogy „Isten járt a fák között”. Megerősítést nyertem abban, hogy megtérésünkkel mindannyian személyes lelki ajándékokat kaptunk, melyeket fel kell ismernünk magunkban, és a közösség javára fordítva növekednünk kell azokban. A héten több beszélgetés során tapasztaltam, hogy rendelkezünk ilyen lelki ajándékokkal. A gyakorlatban vannak még hiányosságaink, de a vágy és a tűz a gyülekezeti

munkára sokakban fellobbant. A lelki ajándékok felismerésére kaptunk segítséget. Alapjában véve a személyes erősségeinket tudjuk Isten szolgálatába állítani, de imádkozhatunk is lelki ajándékokért.

A kiscsoportos beszélgetéseink során egyik testvérünk megvallotta alacsony önértékelését, amely abból fakad, hogy a múltbeli megkötöttségei alapján határozza meg ma is identitását, és nem szabadult fel a fiúságra. Úgy fogalmazott, hogy volt alkoholistaként nem tekinti magát a gyülekezet teljes jogú tagjának. Olyan jó volt együtt megbeszélni ezt az Istentől és a közösségtől elválasztó akadályt, hiszen Jézus kereszthalála és feltámadása által nincs köztünk értékes és értéktelen tag: mindannyian egyformán vagyunk örökösei az Atyának. A hét utolsó napján ez a testvérünk mély, Lélektől jövő imában mondott áldást csoporttársára.

Fontos kérdés volt még kiscsoportunkban, il-

letve az egyik műhelyben a gondviselés kérdésköre. Felismerhettük, hogy az aggodalmaskodás nem más, mint Isten gondviselésének elutasítása, vagy az elfogadásának hiánya, ami a hitetlenek tulajdonsága. Nem jellemvonás, hanem bűn, amelyet meg kell tagadni, és amitől meg lehet szabadulni. Megtanultuk, hogy a gondviselés Isten jótevésének része, mely szabaddá és a mindennapokban nyugodttá tesz, s ez a gondviselő szeretet elveszíthetetlen.

Köszönjük a szervezők több hónapos munkáját, a műhelyvezető lelkészek felkészültségét, a gyermekeink között szolgáló testvérek kitartását, és személyesen köszönöm a jelenlévőknek az egymás iránti türelmet, nyitottságot, a mély beszélgetéseket. Hálás vagyok azért, hogy a Lélek által megtapasztalhattam Balatonszárszón egy kis szeletét a Mennyei Királyságnak, ahol a megváltottakkal együtt gyönyörködhetem Istenben. Övé a dicsőség!

SZERZŐ HORVÁTHNÉ F. ANNA

Naplórészlet

Kedves Naplóm! Egy nagyszerű hírről szeretnék beszámolni neked. Most jöttünk haza Balatonszárszóról, ahol a kecskeméti református egyház szervezésében a Többgenerációs táborban vettünk részt augusztus 14-től 19-ig.

220 ember a 8 hónapos kortól egészen a 80 év felettiig. Hát nem félelmetes és egyben felemelő ennyi embert összetartani, útjukat megszervezni?

Dicsőség Istennek és az összes szervezőnek, élükön Nagy Henrietta lelkésznővel!

Megpróbálom neked elmondani röviden, hogy mi történt az alatt az egy hét alatt.

Első napon délután négy órakor érkeztünk meg, és azonnal egy áhítaton vehettünk részt, ahol mindenki kapott egy ígét. Ezt követően elfoglaltuk szálláshelyünket, igényes és szép szobáinkat.

Délelőttönként minden nap más-más előadó előadását hallgathattuk meg. Azután kiscsoportos beszélgetéseken vettünk részt, egy csoportban hét-nyolc fővel. Megbeszéltük a hallottakat, és mindenki elmondhatta saját véleményét, gondolatát. A kiscsoportokat egy-egy lelkész vezette. Választhattunk magunknak egy műhelycsoportot is, amelyek élén szintén lelkészek álltak. Én a Kecskeméti Kékkereszt Csoportban voltam Hodánics Tamás vezetésével. Ebben a műhelycsoportban a nagy létszám miatt végül három kiscsoport szerveződött. Volt játék és vidámság! Megbeszéltük a bibliai történeteket – mi Izsák és Rebeka ikerfiainak, Jákóbnak és Ézsauinak a történetét – csoportunk vezetőjével, dr. Varga Miklósné dr. Dobos Judittal. Ezek a beszélgetések áldottak és gondolkodásra készítőek voltak.

Vincze-Bodács István kiskunhalasi intézményi lelkipásztor tartotta az igékkel és személyes történetekkel fűszerezett esti áhítatokat, amelyek nagyon szépek és lélekemelőek voltak. Engem az ragadott meg legjobban, mikor azt mondta a lelkész úr, hogy *„Isten most is itt jár a sorok között, és figyel ránk, velünk van.”* Tudod, én teljes szívemmel hiszem és vallom, hogy így volt! Elfáradva a délutáni programoktól minden este 8-9 óráig néma csendben hallgattuk a lelkipásztor szavait – ez azt hiszem, mindent elárul.

Kicsit kalandozom gondolatban, mert mindezek mellett a gyermekekkel való foglalkozás is egy jól megszervezett program volt. Korcsoport szerint voltak elosztva, felelősségteljes vezetőkkel. Minden csoport képességére méretezett feladatokat kapott, feladatokat teljesített. Emellett volt filmvetítés és meseolvasás is. A felnőttek és a gyermekek csoportjai összehangoltan működtek, egyszerre értek véget. Megható volt látni, hogy a kicsik milyen örömmel hozták és mutatták meg az általuk elkészített dolgaikat.

Nem hagyhatom ki a közös éneklést, a közös imát, közös kirándulásokat, amelyek élményekkel voltak tele; a ki mit tud estéjét, ahol minden produkciót ovációval hálált meg a közönség.

Utolsó nap volt a kiscsoportban a morzsaszedgetés. Egyetlen kérdést tettek fel: mit viszel haza a táborból? Én a hitem megerősödését, a szeretetet és a reményt. Reményt, hogy Isten szeretetével és a benne való hitünkkel jobbá tehetjük a körülöttünk levő világot! Úrvacsorás istentiszteleten vettünk részt, aki pedig nem élt az úrvacsora lehetőségével, kapott egy ígét és egy áldást.

Nagyon sűrű és intenzív hetet töltöttünk együtt! Más nevében nem tudok beszélni, de látszott, hogy a szemek csillogtak, és hiszem, hogy velem együtt mindenki hálatelt szívvel és lélekkel, új barátságokkal tért haza.

Végül egy szép ige: *„Maga pedig a mi Urunk Jézus Krisztus és az Isten fia, a mi Atyánk, aki szeretett minket, és kegyelméből örök vigasztalással és jó reménységgel ajándékozott meg, vigasztalja meg a ti szíveteket, és erősítsen meg titeket minden tudományban és jócselekedetben.”* (2Thessz 2,16–17.)

20 éves a Szarvas utcai Sion

Bihari lakodalom c. befejezetlen daljáték vázlatában az emlékezésről így ír Illyés Gyula:

„Az emlékek valóságok. Tudni kell emléket úgy gyűjteni, mint más a vagonot. Úgy kezelni, mint a bort, mert megneemesednek... Öregedjete meg, majd megtudjátok, mi az emlék. (...)

Az emlékek épp úgy érlelődnek, érnek, mint a tajtékpipák, a hegyoldali pincében fortyolódó új borok, az almárium tetejére állított téli almák, amelyek olyan jó szaggal töltik meg a tiszta szobát.

Szívből kívánom, öregedjete meg; hogy megtudjátok, mi az élet. Az a bognár, aki a szekeret csinálja, mikor tudja meg, hogy milyen az a szekér? Amikor már megcsinálta. Szegény, buta fiatalok,

akik azt hiszik, hogy az élet csak a kidolgozása idején ér valamit. Jó is volna! A bognár azt mondja, udvarától kigördülőben nézi legörömesebben a szekerét, s dehogy bánja, hogy „idegenek” ülnek rajta. Azért csinálta!

Egyszóval az emlék valóságos dolog. Az értékes emlékeket összegyűjteni épp olyan észszerű, mint a búzakalászokat összegyűjteni és behordani. Egy nép közös emlékeinek feltárása pedig épp oly közhasznú, akár egy szénmedence feltárása.”

A Sion nyugdíjház közös emlékeinek feltárása, megőrzése és gyarapítása több mint közhasznú. Több mint észszerű. Hálára és az Úr magasztalására indít minket ebben a közösségben is az intézmény 20. születésnapja alkalmán.

A szekér elkészült. A szekér azóta is halad – a magyarországi utak állapotának megfelelően néha kapaszkodnunk és jobban imádkoznunk is kell. Mások ülnek a szekéren.

Ha a 450 éves kecskeméti református oktatásra gondolok, nem is olyan sok ez a 20 év, ami a Sion házak történetében ilyen jeles ünneplésre ad okot. De felnő ezalatt egy generáció. Egy ember életében mérföldkövek sokasága lehet. A Szarvas utcai Sion ház elindulása évében született meg második gyermekem, ősszel 20 éves lesz. Az akkor egyéves leányom tavaly nyáron férjhez ment. Ez a 20 év, az idő múlása minket sem kímél, akik már régebben felnőttünk. Együtt örülünk egy unoka születé-

sének, és vigasztaljuk azokat, akik elvesztették szerettüket. Tanulunk, küzdünk, fejlődünk egy szekéren: néha húzzuk-toljuk; de jó, hogy tudunk szárnyalni is közösen.

Szomorú adatokat találunk a 21. században a demenciával érintett családok számát tekintve. Magyarországon a hazai adatok és szakértői becslések alapján 250-300 ezer főre tehető a demenciával élők száma. Ez a kórkép a 65 év feletti korosztályt érinti leginkább, minden újabb 5 év a betegség kockázatát megkétszerezi. Az átlagéletkor pedig évről évre emelkedik. A demencia nem a normál öregedés része! A memória hanyatlása, az emlékezés halványodása az egyik legismertebb tünet. A meglassult gondolkodás, tájékozódási zavar, nehézségek a mindennapi aktivitásban, a személyiségváltozás ijesztő jelzések, problémák. De az időben felismert és elismert betegség tünetei gyógyszerrel, aktivitással, különböző támaszokkal csökkenthetők, az állapotromlás lassítható, az életminőség tovább fenntartható.

2008-ban az országban elsők között vezettünk be egy új szolgáltatást a házi segítségnyújtás, az étkeztetés és az idősek klubja mellé, nevezetesen a demenciával élők nappali ellátását. Ez új státuszt, új munkakört jelentett: az öt gondozónő és a nappali ellátásvezető mellett mentálhigiénés munkatársra is szükség volt. Így szálltam fel én is erre a szekérra 2008 őszén.

Gyermekcipőben járó ellátási forma volt még ez akkor, saját tapasztalatainkra építve, abból tanulva, képzéseket keresve találtuk meg a mi utunkat. Lakóink között is éltek, élnek demenciával élők, akikkel másképp kellett foglalkozni, egyénre szabottan, kisebb csoportban vagy egyénileg.

2013-tól próbáltunk nyitni a napközi jelleg felé, először egy-egy, később – és most is – öt fővel működtettük, működtetjük ezt az ellátási formát új, biztonságosan kialakított környezetben, szakmailag felkészült munkatárs vezetésével, Kass-Francz Andreával a Budai utcán.

Célunk, hogy akár a házban élve, akár napközbeni ellátást igénybe véve az ellátott érzékelje a jó bánásmódot, képes legyen élvezni az adott pillanatokat, és olyan támogatást kapjon, mely késlelteti állapotja romlását. Önellátási képességének csökkenése mellett is kielégítettek legyenek szükségletei, és meg tudja őrizni emberi méltóságát. Szeretnénk, ha látnák, nem éri hátrányos megkülönböztetés a beteget, szeretettel fordulunk feléje. Küzdünk azért, hogy a lakótársak is elfogadják a demenciával élőt. Érzékenyítünk, mert bármikor, bárki kerülhet ilyen helyzetbe a népegészségügyi adatok szerint!

A szekér közben halad. Leszállnak és felszállnak lakók, klubtagok. Emléküket őrizzük, sokszor felidézzük, még idézzük is őket...

Leszállnak és felszállnak munkatársak. Van, aki továbblép, elfárad; vagy úgy érzi, eljött az idő, elköszönni ettől a közösségtől – nyugdíjba vonul.

Hálásak vagyunk értetek is, akik ez alatt a 20 év alatt szolgáltatok velünk együtt, és lássátok, tudjátok, számontartunk benneteket, és szeretnénk ezen alkalommal is megköszönni a közös munkát, az együtt töltött éveket.

Ünneplése az elmúlt 20 esztendőnek nem csak emlékezés. Erőt meríthetünk belőle a jövő kihívásaival szemben, Istenre bízva újra életünket, intézményünket. A tapasztalatokat tekintsük a jövő reménységének, alapjának, hiszen „*mindedig megsegített bennünket az Úr.*” (1Sámuel 7,12.)

20 éve tartó gondoskodás

„Minden tekintetben megmutattam nektek, hogy milyen kemény munkával kell az erőtlenekekről gondoskodni, megemlékezve az Úr Jézus szavairól. Mert ő mondta: Nagyobb boldogság adni, mint kapni.”

ApCsel 20,35.

2022. június 24-én a Sarvas utcában lévő Sion nyugdíjházban nagyon nagy szeretettel köszöntöttem a megjelent kedves vendégeket, az egyházközség vezetőit, a volt és jelenlegi munkatársakat, a lakókat és családtagjaikat. A jeles alkalom a ház több mint két évtizedes fennállásának a megünneplése volt. Jól emlékeztem még az átadás napjára, mely egy hideg, csúszós januári vasárnap volt 2002-ben.

Az idős emberrel való törődés korábban elsősorban a család feladata volt. A közvetlen családtagok látták el idős hozzátartozóikat betegségben, gyengeségében. A társadalom egészségének kevésbé kellett viselnie az ő ellátásuk terheit. Az átlagos élettartam növekedésével, a fizetésből, munkából élő városi lakosság számának gyarapodásával azonban általános problémává vált és szociálpolitikai megoldásokat igényelt az idősök helyzetének megoldása. Ezzel kapcsolatban szeretnék egy házi statisztikát megosztani Önökkel: 2004-ben a ház lakóinak az átlagéletkora 75 év és két hónap volt, 2022-ben már 85 év és két hónap.

Ahogy a társadalom, úgy annak részei az egyes gyülekezetek is elöregednek, elöregedtek. Az elesett, idős, özvegy egyháztagok választ és segítséget várnak az életük, idős koruk megkönnyítésére, támogatására. Ezek az igények egyre sürgetőbben jelentkeztek egyházközségünkben is. Ezt a hangot hallotta meg, közel 30 évvel ezelőtt Varga László. A bátrabb idősebb gyülekezeti tagok az ő szemébe nézve kérték, hogy az egyházközség gondoljon az időseire, amikor a jövőt tervezi. Így kezdődött el az építkezés az 1990-es évek végén

a Budai utcában, ahol két ütemben 41 lakást épített fel az egyház építőbrigádja. Ezen építkezéssel indult a Sion nyugdíjházak történelme. Az építkezés befejezésével, 1998-ban költözhetek be az első lakók az új otthonaikba. Ez az ún. „anyaházunk” jövőre bizony már 25 éves évfordulóját ünnepli, ahol még két fő él az első beköltözők közül. Ezúton is hálás szívvel gondolunk dr. Svébisné Juhász Mártára, aki ettől az évtől kezdődően 2020-ig, huszonkét éven keresztül vezetőként segítette a Sion házak működését.

A kétezres évek elején az építkezések a nagy érdeklődésnek köszönhetően tovább folytatódtak. A Szarvas utcában 2001 novemberében költöztek be az első lakók. Igaz még akkor nem működött a lift, a telefonkábel sem volt lefektetve az utcában – tehát a telefon sem működött –, ennek ellenére minden új lakó belénk vetett bizalommal vette birtokba új otthonát. Én akkor a Budai utcában teljesítettem gondozónői szolgálatot. Óriási megtiszteltetés volt számomra, hogy az akkori elnökség, Varga László és Szabó Gábor engem bízott meg az új ház klubvezetésével.

Gyakorlatilag a mai napig a mindennapos üzemeltetéssel, gondozással, klubélettel, étkeztetéssel kapcsolatos feladatokban s annak tervezésében, szervezésében veszek részt. Akkor 23 éves voltam, éppen főiskolára jártam. Természetesen nagyon meg akartam felelni új megbízatásomnak. Utólag érettem meg az akkori egyik hozzátartozó szavait, amikor hűledezve és elismeréssel állapította meg, hogy milyen fiatal vagyok. Ő tudta, hogy még milyen sok tapasztalatszerzés vár rám. S bizony ez így volt, s így van a mai napig.

A ház és a benne élő közösség, beleértve a hozzátartozókat is, a mindenkori magyar társadalom

kicsiny szeletét jelentik. Jellemző rájuk a rétegződés és az országon belüli migráció. Különböző vallású, iskolai végzettségű, társadalmi helyzetű ember él és él a falak között. Egy folyosón a falusi zöldségtermelő és a zongoratanárnő. A szolgáltatások és az igények tekintetében a munkatársaimmal és vezetőimmel szeretettel, türelemmel igyekszünk közös nevezőre jutni lakóinkkal. Egy lakóközösségben a békés egymás mellett élés feltétele az elfogadás és a megbecsülés. Az itt élő idős embereknek meg kell érteniük az új szomszéd költözésével járó hangzavart, az apróbb kellemetlenségeket, el kell fogadniuk, hogy a fontossági sorrendet követve kell a gondozottak szükségleteit kielégíteni. Az országon belüli migráció alatt pedig azt értem, hogy az idős szülők Kecskemétre költöznek, hogy az itt lakó gyermekeik közelében élhessenek, akikkel együtt tudunk segítséget nyújtani idős napjaik megkönnyítésében.

Az intézményben életünket a Krisztus szerint való lét határozza meg. A feltámadás evangéliumát hirdeti intézményi lelkészsünk, s mi dolgozók is. Ennek a hitnek a reményében állunk nap mint nap a betegágyak mellé, s ezzel a lelkülettel emeljük fel az ágyban a betegeket, itatjuk, fürdetjük meg, cseréljük ki a pelenkáját. Ezúton szeretném megköszönni Kuti Józsefné Filep Katalin lelkész-nőnek a lakóink és a munkatársak körében végzett szolgálatát. Ez a szolgálat nem csak a közös bibliai alkalmakra korlátozódik. Előre tervezett és szükség szerint azonnali látogatások, beszélgetések, imádságok, lelkigondozás mind szorosan kapcsolódik a lelkészről szolgálatához. Ő az a személy, akihez a hit és a lélek valamennyi kérdésében bizalommal fordulhatunk.

A teljesség igénye nélkül, szeretnék még további segítőköt is megemlíteni, akik szeretettel

és készségesen támogatják az itt lakó idős embereket, sokszor észrevétlenül. Szinte mindennapos vendég nálunk az Ölelő Kéz munkatársa, Molnár Gabriella. Ő az, aki mozgatja, kötözi, mobilizálja az arra szoruló idős lakókat.

Nagytiszteletű Hodánics Tamás kórházlelkész informálódik a kórházba kerültekről. Azonnal meglátogatja őket, imádkozik velük. Házi orvosunk, dr. Gaszner András időt nem sajnálva segít a betegek gyógyulásában. Szóke Emese minden nap finom ebédet szállít számunkra. Itt kell megemlítenem a konviktus és Mészáros János konyhavezető úr áldozatos munkáját.

Kézzelfogható és mindig gyors segítséget nyújtanak a karbantartó brigád munkatársai. Egytől egyig nagyon rendesek, köszönöm készségüket.

Ha probléma adódik, azonnal és bármikor hívhatom a társasház üzemeltetőit, Dakó Bernadettet és Vásárhelyi Leventét, akik jó gazdái a Sion nyugdíjasházaknak. Ők azok, akik szakértelemmel és szeretettel igyekeznek a hibát elhárítani. S amennyiben van rá mód, fejleszteni az infrastruktúrát.

Hálás vagyok továbbá Kass-Francz Andreának, aki bár elkerült az anyaházba tőlünk, de hetente szívesen jön átmozgatni, megtáncoltatni lakóinkat.

A munkatársakkal valódi csapatot alkotunk. Gondozunk, ápolunk, beszélgetünk, programokat szervezünk, kisebb hibákat hárítunk el, ebédet adagolunk, ételt viszünk mindenki otthonába, tisztán tartjuk a házat. Derűsen igyekszünk megtörni a hétköznapi monotóniáját, és méltón megünnepeelni az ünnepeinket. Valahol azt olvastam a vadludak viselkedéséről, hogy amikor egy-egy madár suhint a szárnyával, az felhajtóerőt képez az őt követő madarak számára. Így az egész csapat V alakban sokkal hosszabb utat tud megtenni,

mintha az egyes madarak külön-külön repülnének. Mi is igyekszünk nap mint nap jelképesen így V alakban repülni, azonos irányba tartani, jó közösséget alkotni az Úr dicsőségére és a ránk bízottak meglepedettségére.

A két évtized alatt két felettesem volt, mindkettőjüknek hálás vagyok... Mindketten ma is Jézus és az egyházközség kinyújtott ujjai felénk, e ház és a ház népe felé. Mindig bizalommal fordulhattam és fordulhatok hozzájuk. Kis túlzással elmondhatom: nem volt, és ma sincs olyan kérés, amit ne teljesítettek volna a szolgálat, az idősek és a dolgozók jóllétének érdekében. A jelenlegi vezető, Telek Péter Pálné Kabai Virág igazgatónő igen sokoldalú személyiség. Közvetlensége, a nehéz helyzetekben is nyugalmat árasztó személyisége, előrelátása bizalommal tölt el bennünket. Ő az, aki közbenjár érdekünkben a Mennyei Atyánál és az ő földi helytartóinál, az egyházközség mindenkori vezetőinél.

Végezetül, 20 évvel ezelőtt az átadó ünnepségen Szabó Gábor esperes úr a Zsoltárok könyve 127. rész verseit idézte, s azok alapján hirdette az igét. Engedjék meg, hogy újra felidézzem ezt az igeszakaszt: *„Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők. Ha az Úr nem őrzi a várost, hiába óvják azt az örök. Hiába keltek korán és feküsztek későn: fáradtsággal szerzett kenyeret esztek. De akit az Úr szeret, annak álmában is ad eleget.”*

A zsoltár szerint Isten megáld bennünket, hogy a már elkészült házban őrizzük a ránk bízottakat. Áldással kell válnunk, és krisztusi szeretettel tovább kell építeni, őrizni, szeretni az idős embereket.

Kérjük az Isten áldását minden nap e házra, a benne élőkre és szolgálókra.

SOLI DEO GLORIA!

A nagyszülőkről

„Az öregek koronája az unokák, és a fiak ékessége az atyák.”

Péld 17,6.

Az elmúlt száz év nemcsak társadalmi változásokat hozott, hanem leginkább a *család helyzetét és működését változtatta meg*. Hogy mit jelent feleségnek, férjnek vagy nagymamának/nagyszülőnek lenni, arról egészen mást gondoltak a háború előtti majd utáni években, de az azóta eltelt mintegy 60 évben is. Isten ígéje szinte minden esetben a szülők és nagyszülők közös felelősségéről beszél.

Ha a családi szerepek sem világosak, maga a család együttléte, összetartozása is töredezett, akkor sok minden más is elbizonytalanodik: Mennyire vagyok/ mitől vagyok értékes a saját családomban? Kiért és mennyiben vagyok felelős? Mennyire vagyok fontos más közösségekben? Kevés a szerepteljes és értékelhető visszajelzés, az egymásra fordított idő, így egyre több családot nélkülöző, magányos ember él közöttünk és körülöttünk. Ki mit tehet ebben a helyzetben panaszkodás helyett?

Hogyan alakul ma a nagyszülők szerepe? Ha egy tető cserépsorait nézzük, s minden sort egy generációnak tekintünk, akkor minden sor szorosán kapcsolódik a felette és az alatta rakott sorokhoz. A felette és alatta álló sorok csak rajta keresztül csatlakoznak egymáshoz. Ezért általában a szülőnek közvetlen hatása van a gyermekre nézve,

míg a nagyszülőnek csak közvetve. Ha elmozdul egy cserép a helyéről, a felette és az alatta lévő is másként terhelődik. Ezért mindig a középnemzedékben élő felnőtteknek van a legnagyobb felelőssége. Nekik kell megfelelő kapcsolatot kialakítani egyszerre a saját szüleikkel és gyermekeikkel is. Alapvetően ők határozzák meg azt is, hogy gyermekeik milyen kapcsolatban lesznek a nagyszülőkkel: leginkább azzal, ahogyan beszélnek róluk, s ahogyan megélik a nagyszülők jelenlétét, látogatását, igyekezetét. Megkérdeztem néhány nagyszülőt, mit jelent nekik ez a szerep. Dr. Michna Ottóné: *„Mi lenne a szerepe a nagyszülőknek, és többnyire mi lehet ma a nagyszülők szerepe? Hitem szerint az a jó, ha a szülő nevel, szeretettel és következetesen, és a nagyszülő ezt csupán őrző, védő szeretetével erősíti. Ahogy látom, ma ez nem így működik. Mintha megcserélődött volna e kettő, és mégsem. Voltaképpen egyik sem teljesül.*

Lehet, hogy velem van baj, de folyton azt veszem észre, hogy nevelek, avagy nevelnék. Azt érzem, a mai gyerekek nem tanulnak meg tiszteletben tartani, mert őket tartják „tiszteletben”; nem tanulnak meg dolgokat, pl. fáradozást értékelni, megbecsülni, mert túl sok mindent kapnak

készen. Magától értetődő számukra, hogy kérnek és kapnak, és nem tanulnak meg beosztani, másra figyelni, másokat figyelembe venni.

Lehet, hogy az egyke, esetleg kettő gyermek, netán a házasságok ideiglenessége, összetettsége az ok? Vajon miért van, hogy a szülő többet ad, vásárol, mint ami szükséges, meg amit a pénztárcája lehetővé tenne? Mintha semmi se lenne a helyén. A gyerekek ezért helytelenek. Olykor azt érzem, mi nagyszülők szerepünket veszítettük, mert az egyre későbbben szülők egyszerre próbálnak szülők és nagyszülők lenni. Úgy látom, nem is szerepcsere, hanem valamiféle szerepvesztés az, amiben vagyunk.”

Egy másik nagymama, Ablonczy Dánielné örömmel írta: „A nagyszülőség szemlélődés, rácsodálkozás a viselkedésükre úgy, hogy közben nem érzem azt, hogy nevelnem kell.” Azután így folytatja: „Megtudtam, hogy el tudok olvadni egy öleléstől, egy szeretlek mamitól.” Erre az unokáknak is szükségük van. Szükségük mindarra, hogy ez a mondat megszülessen bennük, mindarra, hogy ezt ki is mondják. Összefoglalva még így ír: „Szabaddá tesznek az unokáim a feltétel nélküli szeretetre!”

Ablonczy Anna több szempontból gondolta végig a kérdést:

„Minden kisgyermek jóhiszemű, felnéz ránk, teljes a bizalma a felnőttben, szüleiben, nagyszüleiben. A mesét igaznak éli meg, a szavainkat szó szerint veszi, csak később lesz másmilyen. Ha csalódnia kell, ha rájön, hogy becsapták, elárulták, bántották, nem értették meg. Persze minden gyermekkel megtörténik, hogy rájön turpisságokra – például a télapómese valóságára –, csak az nem mindegy, hogy milyen életkorban. Az nem mindegy, hogy kiépült-e, van-e bizalma arra, hogy a kérdéseit

vagy a félelmét megfogalmazza, és megbeszélje a hozzá közelálló felnőttekkel.

Persze, az sem mindegy, milyen korú unokákról van szó. Óvodás? Iskolás? Felnőtt korú? Minden életkorban más-más szerepe van vagy lehet a nagyszülőnek. Azt is érdemes figyelembe venni, hogy a nagyszülők az unokákkal együtt „öregszenek”. Fontos, hogy beszélgessünk velük, érdekeljen minket az életük még akkor is, ha fordítva ez nincs mindig így.

Nagymamaként ma már tudom, hogy a gyerekek, az unokák elsősorban az erős élményeket, ismétlődő vagy hiteles értékeket veszik észre, viszik tovább. Legyen az akár szeretet, akár foglalkozás, akár figyelem vagy szigorúság, büntetés, akár biztatás, megerősítés, védelem vagy kiállítás valami mellett, vagy akár a hitünk gyakorlása. Az erős benyomás, hatás, érték lesz maradandó; az lesz, amire emlékezni fognak. Még akkor is, ha ezek nem csupán pozitívak. Sőt, az az igazság, hogy inkább a humoros, kínos vagy kellemetlen esemény, történet, egy-egy gyakran mondott szlogen, szavajárás, szófordulat, szólás, anekdota, gesztus, viselkedés, reagálás marad meg, és nem az, amit mi fontosnak vélünk, fontosnak tartunk. Az marad meg, az őrződik tovább, ami nekik, az unokáknak valamiért érdekes volt, vagy erősen megérintette őket.”

Ki most és ki lehet a nagyszülő az unokának?

A nagyszülő a szülők számára: biztonság. Ha bármi elérhető, ha segítőkész, ha rendelkezésre áll szavakkal és tettekkel, amikor szükség van rá; ha minden saját dolgát félreteszi a gyermekei hívására, az unokák kedvéért. Ő az erőforrás, a biztos, kiszámítható háttér.

A nagyszülő a szülők számára: ráismerés. Ha azt látják, hogy szüleik az unokákkal arra is képesek,

amire velük még nem voltak. Hogy tudnak szőnyegen ülni – fájós derékkal is – órákon keresztül várat építeni, órákon keresztül főzni/sütni. Így marad ideje a szülőnek a maga rohanásában, hogy megérlelődjön benne a hála, s másként gondolhasson szüleiére, mint előtte.

A nagyszülő a szülő számára: *bátorítás*, a legjobb „drukker”. Nem kell mindig mindent jól csinálni. Az élet sok olyan „ismétlést” hoz, amelyben lehet tisztázni, kinek mi volt az igazi szándéka, ha valami nem az elgondolás szerint sikerült.

A nagyszülő lehet a szülő *kiegészítése* egy más gondolkodás, más értékrend mentén, ha az élet olyan helyzetet teremt. A szülőnek érdemes ennek értékét is meglátni, és hálásnak lenni ezért. Fel kell ismernie, hogy ebből az unoka is profitál: sokféle alkalmazkodási mintát lát, tanul. Az unoka egészen biztonságosan „tudja”, kinél mit szabad, s mit nem...

A nagyszülő *mintá/példa* is egyben. Nem csak a múltjával, tetteivel, szóbeli megnyilvánulásaival, szemmel látható valójával, az általa képviselt értékrenddel. Példa a jelen megélésében is. Legtöbbször több van benne lehetőségekből – adottságokból, képességekből –, mint amit meg tudott valósítani, mint amiben ki tudott teljesedni élete során. Amit a körülmények egy adott helyzetben – a gyerekeik nevelése közben, hivatásukban, veszteségeikben, az élet nagy mozgásai között – nem tettek lehetővé. Az akkori elveszettnek vélt lehetőségekből, veszteségekből most adomány lehet a család, az unokák számára. Megsegítésükre, támogatásukra most egy élhető, nyugodtabb helyzetben előhívhatja, megmutathatja a benne szunnyadó sokféle – manuális, nyelvi, zenei, testi-fizikai stb. – képességet.

Ebben a segítő-támogató kapcsolatban szabadban „fedezheti fel” a nagyszülő, hogy „ki is az

ő unokája”. Már nemcsak „magát keresi benne”, hanem családjának „több” arcát is megláthatja nagyobb összefüggésben.

Érdemes ezzel a kérdéssel többet foglalkozni: *a kapcsolatok kiegyensúlyozása* miatt. Az élet rövid is, és hosszú is. Ebben a legfontosabbak a kapcsolatok. Akkor és azt próbáljuk meg szeretni, aki ott van velünk, és amíg ott van velünk. Mindig tegyük mérlegre: az élet teljességében és végességében *mi éri meg?* Az anyagi javak – hajszolásuk ugyan sok lehetőséggel kecsegtetnek – a sérült kapcsolatokat nem képesek meggyógyítani. Inkább a kapcsolatokra vigyázzunk, talán kevesebbel is megelégedve, Isten iránti bizalommal és hálával.

Mi akkor a nagyszülő feladata ma? Annak a megláttatása, hogy egy hatalmas történelmi folyamatban élünk, aminek következménye a mai helyzet. De mert még élünk, alakítani is tudjuk ezt a helyzetet unokáink szívén, szemén, tettein át. Így nemcsak a nagyszülő ad és az unoka kap, hanem ezzel a kapcsolattal a jövő is megajándékozik: a következő nemzedékek is részesülnek a nagyszülők adományából, szellemi és fizikai hagyatékából, ha a szülők és unokák jól sáfárkodnak ezzel az örökséggel. A kapcsolat túlmutat messze nemzedékekre, továbbadható áldásokra. Megőrzi a gyermek hitét a történelmet formáló Istenben, aki ma is élni segít.

Egy kis történetet osztott meg velem az egyik sógornőm, Ablonczy Gáborné Temesvári Anna: *„Négy és fél éves unokám egyik vasárnap úgy döntött, hogy velem jön a templomba. Szélvész kisasszony, már a szükségesnél tíz perccel korábban indulni akart. Én meg a hatvan fölöttiek lassúságával: „Várj, ne siess! Még az énekeskönyv is kell.” Mire ő felkapja, s rohanna. Magamhoz intem. „Nézd, erre*

nagyon vigyázunk: Itt a perselypénz, ki ne essen. Itt a zsebkendő, ki ne essen. Itt van mentolos cukor köhögés ellen, el ne guruljon. Aztán itt az első lap. Látod, ez már kijár. Ezért nagyon vigyázok rá. Amikor elsős voltam, az Apukámtól kaptam. Ideírta a nevem. Ez nekem nagy kincs. Nem akarom, hogy elveszzen.” Unokám áll mellettem figyelmesen, majd meghatódva kérdezi: „És hol van most az

Apukád?” „Az Úr Jézusnál” – válaszolom. „Ott lakik?” „Igen, ott lakik.” Közben odabújik hozzám, és átölel. Nekem meg bearanyozza a vasárnapomat a megerősödés: „Igen, ott lakik.”

Vigyázunk az életre, hogy ne csak elmúljanak az évek, hanem be is teljenek mindazzal, ami igazán fontos.

„De az ÚR terve örökké megmarad, szívének szándéka nemzedékről nemzedékre.”

Zsolt 33,11.

SZERZŐ JÓZSA ANIKÓ

Bibliai történetmondó verseny

„De még boldogabbak azok, akik hallgatják az Isten beszédét, és megtartják.”

Lk 11, 27–28.

Sok-sok év után újra részt vehettem a *Ne szóljon igéd hiába!* országos bibliai történetmondó versenyen, melyet hagyományosan 21. alkalommal rendeztek meg Gyulán.

Igaz, az általam tanított gyermekek közül egy sem vett részt az eseményen, mert elsősöket az idén nem nevezünk, de 2-8. évfolyamig egy-egy egyes tanulóval iskolánk is képviseltette magát.

Szívesen fogadtam a felkérést, hogy Komádi Róbert hittanoktató mellett én legyek a másik kísérő tanár. Várakozással, kíváncsian indultam az útra. Az első meglepetés az volt számomra, hogy a

gyorsforgalmi út megépülésével, már csak másfél óráig tartott az út Gyuláig.

A szép napsütéses időben egy felújított, kellemes, tavaszba öltöztetett kicsi iskola fogadott bennünket, kedves házigazdákkal.

A regisztrációt követően az egyik elsős osztály tantermében gyülekeztünk. Fotózás után kaláccsal és finom házi kakaóval vendégelték meg a résztvevőket az ebédlőben.

A verseny előtti izgalomban még egy utolsó meghallgatás következett, majd a versenyhelyszín megkeresése után átmentünk a templomba.

A szépen felújított, színvonalas hangtechnikával felszerelt szakrális térben kb. 150 fő foglalt helyet. Baráth Andrea iskolalelkész, igazgatóhelyettes köszöntő szavai után Baráth János lelkész prédikált a *Lukács 11, 27–28. alapján*, gyermekközpontúan, a fiatalok számára is érthetően, motiválóan, röviden. Az iskola énekkara – létszámában sokkal kisebb, mint a mi kórusunk – szolgált két ifjúsági énekkel, csodás hangú szólóénekesssel. Közös imával, az új énekeskönyv 714. – a verseny mottóját adó – énekével zártuk a kezdőhítatot.

Négy korcsoportban külön-külön tanteremben zajlottak a meghallgatások. Látható volt, hogy a covid ezt a rendezvényt is megtépázta: kb. feleannyian neveztek, mint a verseny fénykorában. A szervezőknek köszönhetően családias, nyugodt légkörben zajlott a verseny. Én a 3-4.-eseknél voltam jelen, Robi a többiekhez igyekezett bejutni. Sajnos az 5.-eseknél

Nimród előadásáról lemaradtunk, ugyanis ő az 1. sorszámot húzta. Mire a 15 versenyzőt végighallgattam a 3-4.-es korcsoportban, olyan mértékben birtokában voltam a kötelező szövegnek, hogy úgy éreztem, én is kiállok szereplésre!

A versenyzés után finom ebéd várt minket. A kicsiny ebédlőhöz képest, tálcásan, elég gyorsan végeztünk. A szabad időben kézműves foglalkozás vagy a 100 éves cukrászda? Ez volt a kérdés. Gondolom, nem meglepő, hogy a fagylatozás lett a választott program. Kicsit napfűdőztünk a cukrászda teraszán, majd izgalommal indultunk az eredményhirdetésre. Nem csalódtunk, tanulóink szépen helyt álltak!

- *Dragos Laura Izabella* (2. c) – Különdíj
Felkészítője: Marozsiné-Suhari Nagy Erzsébet
- *Herczeg Álmos Endre* (3. c) – Különdíj
Felkészítője: Palotásné Kaszás Edina
- *Szentesi Nimród* (5. c) – 3. helyezés
Felkészítője: Csösz Gyözőné
- *Tomolák Alexandra* (8. a) – Különdíj
Felkészítő hittanoktatója: Komádi Róbert
- *Vágó Ármin* (4. c)
Felkészítője: Magyar Péterné
- *Nagy Dorina* (6. a)
Felkészítője: Magyar Péterné
- *Szegő Benedek* (7. c)
Felkészítő hittanoktatója: Komádi Róbert

A színvonalas esemény végén a tantestület a következő énekkel bocsátotta útjukra a résztvevőket: „Az Úr vezessen végig az úton...”

Köszönöm, hogy részese lehettem ennek a mai napnak. Istennek adok hálát az útért, a megtartásért, a feltöltődésért.

Teaház

„Azt mondd-e, hogy versnél szebb a próza?

A próza fű. **A vers közötté rózsza.**

A próza billegdélő házi kácsa:

csak úszni tud, bár oldalán a szárnya.

**A vers csapongó énekesmadár:
a földről mindig a magasba száll.**

A próza csupa bővízű patak,
rajt hánykolódva megy a gondolat.

A vers aranyló tiszta napsugár.

A gondolat benn ölelkezve száll.

A próza morgó malom kelepe.

A vers a szívnek hárfa-éneke.

A próza mállik, szertehull, ha régi.

a vers örök, mint minden, ami égi.”

Gárdonyi Géza Tolsztojnak címzett szavaival nyitott idén iskolánk költészetnapj teaháza. A hagyományos rendezvényt megelőzően tanulóink meginterjúvolták tanáraikat, és az általuk megnevezett kedvenc versek megjelentek a folyosók ablakain – így hangolódunk rá az ünnepre. Tavaszt idéző barkaágak hímes tojásokkal, Vivaldi zenéje, az ablakon bekukucskáló melengető napsugarak és sok verset kedvelő/olvasó refis diák elkötelezett versmondása andalította el azokat, akik a költőhöz méltóan akarták megünnepelni József Attila születésnapját. Ez évi rendezvényünkön is elhangzott a bevezetőben a Születésnapomra című verse, és – míg finom teát kortyolgattunk, pogácsát eszegettünk – biztatás nélkül követte a példát a sok szabadon választott költemény. Megteremtették a varázslatot, ami berántott bennünket egy másik világba, és – arra a másfél órára – nem eresztett.

Felújított tanterem az általános iskolában

Szülői összefogással és két kecskeméti cég társadalmi felelősségvállalásával újult meg egy tanterem a Kecskeméti Református Általános Iskolában.

A leendő 6. a osztályba járó diákok szülei összefogtak azért, hogy az osztályterem padlózata megújulhasson. Halász Tünde és Pozderka Andrea szülők a „Jó itt lenni program 2022” keretében pályázatot nyújtottak be a kecskeméti Motherson gyár-

hoz. Pályázatukat több munkatársuk is támogatta, és jelentkezett a tervezett önkéntes programra.

Az osztály közössége júniusban tudta meg, hogy a pályázat kedvező elbírálásban részesült, és a Motherson támogatásával laminált parketta kerülhet a 70 m²-es osztályterembe.

A munkálatok felmérését és elvégzését, valamint a szükséges eszközök biztosítását Illés Zsolt szülő vállalta, a kedvező árajánlatot a *Merkbau Zrt.* biztosította.

Az elnyert összeg azonban kiegészítésre szorult. A szülői közösség megbízottja, Halász Tünde a diákokat és a szülőket is gyűjtésre buzdította, hogy az álom még a nyári szünetben valósággá válhasson.

Kertrendezést vállaltak, valamint összegyűjtötték azokat a jó állapotú, de feleslegessé vált használati tárgyakat, amelyeket utána piacon értékesítettek. Az összegyűlt pénzt a Kecskeméti Református Egyházközség kiegészítette, és augusztusban elkezdődhettek a munkálatok. A terem kipakolásától a padló letételén át egészen a viszapakolásig minden munkát a szülők végeztek a gyerekekkel és azok osztályfőnökével, valamint a Motherson munkatársaival együtt.

Jó volt látni, hogy az összefogás, a közösen végzett munka ma is ilyen csodákra képes!

Bemutatkoznak az általános iskola új pedagógusai

NAGY KLÁRA

NAGY ADRIENN

BANK ÉVA

**FADDINÉ KASNYIK
SZILVIA**

**HOCHMANN
PATRÍCIA**

NAGY KLÁRA

Nagy Klára vagyok. 1996-ban Szegeden végeztem matematika–földrajz szakos tanárként. 1999-ben a Pénzügyi Számviteli Főiskola pénzügy-vállalkozás szakán szereztem diplomát. A Neumann János Egyetem Pedagógusképző Karán Fejlesztő, differenciáló pedagógia területen tettem pedagógus szakvizsgát. 26 éve a pedagógus pályán vagyok, melyből 24 évet a Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskolában tanítottam. 18 évig a reál munkaközösség, majd két évig az osztályfőnöki munkaközösség vezetése volt a feladatomban. A hallgatók képzésében 2017 és 2019 között vettem részt természetismeret műveltségterületen. 2018-ban a pedagógusoknak kidolgozott életpályamodellben a „Pedagógus II.” minősítést sikeresen teljesítettem, majd 2020-ban Mesterfokozatot szereztem. Mesterprogramomat innovatív területen, matematikából készítettem. A 2022/2023. tanévtől a Kecskeméti Református Általános Iskolában tanítok matematikát, természetismeretet felső tagozaton és az 5. a osztály osztályfőnöki feladatait végzem.

NAGY ADRIENN

Nagy Adrienn vagyok, tanító szakon végzett pedagógus.

Középiskolás éveimet a Kecskeméti Református Gimnáziumban töltöttem, ahol 2015-ben érettségiztem. Ezt követően a kecskeméti Neumann János Egyetem pedagógusképző karán folytattam tanulmányaimat. Az alapképzés mellé az angol műveltségterületet választottam. Területi gyakorlatomat a Kecskeméti

Református Általános Iskolában végeztem. Diplomámat 2019-ben szereztem meg. Az elmúlt három évben a pedagógus pályáról letérve más területen helyezkedtem el, illetve tanultam.

Az idei tanévtől napközis feladatokat látok el, és angolt tanítok majd az intézmény alsó tagozatán. Nagy izgalommal és lelkesedéssel várom, hogy megkezdhessem a munkát, tudásomat, eszköztáramat bővíthessem. Bízom abban, hogy a gyakorlataim során szerzett tapasztalataimmal én is segíteni tudom majd tanártársaim és leendő diákjaim munkáját.

BANK ÉVA

Tanulmányaimat az általános iskolától a főiskoláig Kecskeméten kezdtem és fejeztem is be. A tanítóképzőben az alapképzés mellé a vizuális műveltségterületet választottam, mivel gyermekkoromtól kezdve hobbim a rajzolás. A mai napig szívesen töltöm ezzel a szabadidőmet.

A másik ilyen szerelem a sport, a mozgás. Évekig tevékenykedtem spinning oktatóként, illetve sportedzői képesítést szereztem tetépítés-fitness szakterületen. A kisgyermekeket nagyon szeretem, velük játszani, tanulni, nevelni őket igazi öröm számomra. Három gyermekem van, akikre nagyon büszke vagyok. Az elmúlt tanév végéig a Móricz Zsigmond Általános Iskolában tanítottam matematikát, környezetismeretet, vizuális kultúrát és testnevelést.

Megtisztelő számomra, hogy az új tanévtől a Kecskeméti Református Általános Iskolában folytathatom pedagógusi munkámat!

FADDINÉ KASNYIK SZILVIA

Faddiné Kasnyik Szilvia vagyok, Helvécián élek férjemmel és három fiú gyermekemmel. 1997-ben végeztem a Kecskeméti Tanítóképző Főiskolán óvodapedagógus, általános iskolai tanító szakon.

Helvécia–Ballószög Általános Iskola Feketeerdői Általános Iskolájában dolgoztam, az első osztályosok napközis csoportját irányítottam, és környezetismeret, erkölcsstan, rajz és technika tantárgyakat tanítottam. Igyekeztem olyan programokon résztvenni, melyek ismeretében megkönnyíthetem a gyermekek óvodából iskolába való átmenetét. Elvégeztem Meixner Ildikó Játékház című olvasókönyv-családjának alkalmazására felkészítő tanfolyamot, a Sindelar-Zsoldos Program 2. tanulási és magatartási zavarok terápiája iskoláskorban, valamint a Komplex Mozgásterápia tanfolyamokat. Szívügyem az olvasás megszerettetése, a gyermekek rendszeres olvasóvá nevelése.

HOCHMANN PATRÍCIA

Hochmann Patrícia vagyok, 24 éves. Idén végeztem a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar testnevelés- és természettudományok tanár szakán. Gyerekkorom óta a sport, illetve azon belül a vízilabda szeretete kíséri az életemet, ezért célom az, hogy minden gyermek a saját korának és képességének megfelelő játékos és egyben fejlesztő órákon és foglalkozásokon vehessen részt. Pályakezdőként hatalmas lelkesedéssel várom az idei tanévet.

A gimnázium új pedagógusai

PELESKEY MIKLÓS PÉTER

Peleskey Miklós Péter vagyok, református lelkész és vallás tanár. 1986. május 9-én születtem Debrecenben. Szüleim pedagógusok, két nővérem szintén pedagógus. A Debreceni Református Kollégium Dóczy Gimnáziumában érettségiztem 2004-ben, a Debreceni Református Hittudományi Egyetemen végeztem a teológiai tanulmányaimat, 2012-ben lelkészi diplomát, 2018-ban vallás tanári végzettséget szereztem.

A zeneszeretetem egészen kis koromban kezdődött, zeneiskolába jártam, kórusokban énekeltem, köztük a kollégiumi kántusban is 5 évig. Az érettségit követő nyáron kántorvizsgát tettem. 12

éves koromtól szinte folyamatosan kántorizáltam gyülekezetekben, valamint a gimnázium alkalmain. Az egyetemen a kántorizálás mellett zenei koncerteket is szerveztünk teológustársaimmal.

Segédlelkészi évemet a debrecen-nagyerdei gyülekezetben töltöttem. Első szolgálati helyem Washington D.C.-ben volt. Itt működik egy magyar református gyülekezet, ennek voltam társlelkésze. A gyülekezeti munka mellett ösztöndíjas hallgatóként tanultam a Wesley Theological Seminary-n. Washington után visszatértem Debrecenbe, és 2014 től az egyetem doktori programját kezdtem el. A PhD abszolutórium után a teológia tanulmányi osztályán dolgoztam informatikai ügyintézőként. Mellette a kerekestelepi és bányai gyülekezetekben végeztem kántori és ifjúságvezetői szolgálatokat, létrehoztam és vezettem a gyülekezet kórusát. A vallás tanári diplomámat ez idő alatt kaptam meg. 2019-ben a torontói református gyülekezet beosztott lelkésze lettem zsinati ösztöndíjasként. A koronavírus-járvány miatt arra kényszerültem több más ösztöndíjossal, hogy hazajöjsek. 2020-tól a Pécsi Református Kollégium Gimnáziumának voltam iskolalelkész-vallás tanára. Itt is megszerveztem a gimnázium ifjúsági zenekarát, melyben tanárok és diákok közösen vettek részt. Ez a zenei szolgálat nagyon sokat adott a benne szolgálóknak és az azt hallgatóknak egyaránt. Hitmélyítő ifjúsági hétvégékre vittem diákokat, részt vettünk

a Csillagponton, családi istentiszteletek tartását vezettük be, diákjaim bibliaismereti versenyeken és református középiskolások számára szervezett rendezvényeken vettek részt.

Az elmúlt 10 évben az igehirdetési szolgálatok mellett szinte folyamatosan végeztem ifjúsági tevékenységet, szerveztem ifjúsági alkalmakat. A kutatás és az előadások tartása az a másik terület, ami nagyon közel áll hozzám, amit nagyon szívesen

végzek. Nagy öröm és megtiszteltetés számomra, hogy a Kecskeméti Református Gimnáziumban szolgálhatok 2022 szeptemberétől. Azért is szeretem ezt a hivatást, mert ebben a feladatkörben a lelkési szolgálat és az oktatási tevékenység, a templom és az iskola elválaszthatatlanul összetartozik. Szolgálati területeim három pillérré épülnek: Isten igéjének tolmácsolása; a zene szeretete; a hit és a tudomány kapcsolata.

„Boldogok, akik házában laknak, szüntelenül dicsérhetnek téged! Boldog az az ember, akinek te vagy ereje, aki a te utaidra gondol.”

Zsolt 84,5–6.

TREPÁK ILDIKÓ

Kecskeméti születésű vagyok, a Bányai Júlia Gimnáziumban érettségiztem, majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán szereztem diplomát matematika-fizika szakos tanárként 1990-ben. Első munkahelyem a Fülöpházi Általános Művelődési

Központ Általános Iskolájában volt, ahol 3 évig tanítottam. Ezt követően költözés miatt volt több váltásom is volt – Zebegény, Tiszaföldvár –, de mindig

pedagógusként dolgoztam. Érdeklődésem erősen a matematikához, természettudományokhoz kötődött, de a számítógépek világa 1998-tól elvarázsolt, így tanulmányaimat e téren folytattam immár akkor háromgyermekes anyaként. Szoftverüzemeltetői, oktatásinformatikusi végzettségem mellett 2009-ben a Szegedi Tudományegyetemen szereztem újabb diplomát informatikatanári szakon. (Ekkorra megszületett negyedik gyermekem is.) 2001-től a középiskolai korosztály tanítása felé fordultam, 4 évig a martfői Damjanich János Szakképzőiskola és Gimnázium tanára voltam.

Kisebb-nagyobb kanyarok után 2005-ben kerültem vissza Kecskemétre, 17 évet a Kecskeméti SZC Kandó Kálmán Technikumában tanítottam az

informatika tagozatos osztályokban programozást, technikusoknak és felnőttképzésben szoftverfejlesztést. A tanítás mellett mindig szívesen voltam osztályfőnök, és vezettem az osztályfőnöki munkaközösséget is. Kiemelt figyelmet fordítottam a hátrányos helyzetű gyermekekre, voltam ifjúságvédelmi felelős. Szinte minden évben mentortanárként is dolgoztam közöttük. E mellett a munka mellett másik örömteli tevékenységem a versenyekre, illetve az emelt szintű érettségire való felkészítés. Tanítványaim szép sikereket értek el országos programozói versenyeken, ezt a munkát szeretném a jövőben is folytatni itt a gimnáziumban. A pedagógus lét egyik izgalmas része, hogy megismerjük, kiismerjük tanítványainkat,

felszínre tudjuk hozni mindazt, amire képesek; ki tudjuk bontakoztatni tehetségüket, el tudjuk őket indítani egy olyan úton, ami maguk és közösségük számára is értékes. A felkészítések mellett 5 éve javító és vizsgáztató tanárként is bekapcsolódtam az emelt szintű informatika érettségikbe.

Iskolán kívüli tevékenységek között különösen vonzónak találok az önkéntes szolgálatokat, így a járvány előtti években – amíg csak lehetőség volt rá – önkéntes beteglátogató voltam a megyei kórházban.

Öröm számomra, hogy egy keresztény lelkületű iskolában folytathatom nevelő-oktató munkámat, s így a munkahelyi közösségben, közös programokon is megélhetem hitemet.

SZERZŐ SUHAJDA SAROLT

Interjú Nagy Annával, a gimnázium diákönkormányzatának munkáját segítő tanárral

Mennyire működik jól az iskolában a DÖK?

Ez nehéz kérdés. Az igazság ugyanis az, hogy ez az egész nagyon új mind a diák képviselőknél, mind nekem. Természetesen eddig is működött már a DÖK az iskolában, azonban azok a gyerekek, akik most a magját adják a képviselői

csapatnak bő 1 évet online oktatásban töltöttek. Ez nagy kiesés. Én két éve vagyok a diákönkormányzatot segítő tanár, így valójában az eddigi közös munkánk egy évében szinte egyáltalán nem tudtunk programokat szervezni. Ugyanakkor a DÖK csapata alapvetően nagyon jó

kis csapat. Most az a cél, hogy minél inkább közösséggé tudjunk formálódni a jobb csapamunka érdekében. Hiszen csak így lehet, így tudjuk gördülékenyen, eredményesen megvalósítani a képviselők által kitalált programötleteket. Úgy gondolom, szépen haladunk a cél felé.

Mekkora kiesést jelentett pontosan az online időszak? Mennyire viselte meg a DÖK-öt?

Egyetlen projektünket tudtuk csak megvalósítani a járvány idején: refis maszkokat készítettünk. Ez a kezdeményezés a tanári karon belül indult egy kollégám, Szabó Gabriella ötlete alapján. A tanároknak lehetőségük volt refis logóval ellátott maszkokat vásárolniuk. A DÖK ezt az ötletet vitte tovább. A diákok között pályázatot hirdettünk logóra, majd a beérkezett ötletek közül a DÖK szavazata alapján kettő került később a maszkokra. Hasonló ötlet volt még ebben az időszakban a refis pulcsi is. Mivel nem volt jelenléti oktatás, a képviselők vállalták, hogy biciklivel kihordják a pulcsikat a megrendelők között. Ám ez nagyon komplikált lett volna (például a sok internátista miatt), így az egész projektet elhalasztottuk.

Sok tanáron és diákon azonban látni refis pulcsit. Ezek szerint csak megvalósult a kezdeményezés. Meséljen erről!

Hasonlóan a maszkokhoz, a pulcsi logójára is pályázatot hirdettünk a diákság körében. A beérkezett munkák közül szintén szavazással kiválasztódott három.

Ezek után a képviselők segítségével egy bonyolult és összetett munka vette kezdetét. Méretben, színben, nyomtatási színben és mintában kellett felmérni az igényeket, nem is beszélve az egész anyagi vonzatáról. Ám látva az eredményt, nagyon is megérte: tanárok és diákok egyaránt szívesen hordják. Jó látni, hogy büszkén viselik a pulcsikat!

Milyen más, DÖK által szervezett, megvalósított programok, projektek voltak eddig ebben az évben?

Az első félévben újraindítottuk az iskolarádiót, megszerveztünk egy társasjáték-délutánt, illetve továbbvittünk két jó iskolai hagyományt is: az adventi teremdzsító versenyt és a szaloncukrozást. Végül pedig árusítottunk a pulcsik logóival ellátott tollakat, sapkákat, vászontáskákat is.

Mesélje el kérem, mit is jelent pontosan ez a szaloncukrozás?

A Mikulás, a két manója és egy krampusza – négy rangidős képviselő – körbejár az iskolában, és szaloncukrokat osztogatnak az osztályokban. Ezeket a szaloncukrokat a Mikulás-járást megelőző néhány napban a diákok megvásárolhatták, és kis üzenetekkel elküldhették társaiknak. Szóval Mikulás és segédei tulajdonképpen postásként kézbesítették az egymásnak küldött édességeket és a kedves kis üzeneteket. Természetesen ebben a kalandban a tanárok is részt vehettek.

Ez mind nagyon jól hangzik! Ezek után milyen terveik vannak a DÖK-nek a következő félévre?

A legközelebbi programunk egy csapatépítő hétvége lesz a Börzsönyben. Ennek célja, hogy a képviselők jobban megismerjék egymást, illetve egymás erősségeit, talentumait a jövőbeli jobb csapatmunka érdekében. Reméljük, egy tartalmas hétvégét tudunk majd együtt tölteni. Ezenkívül nagyon készülünk az alkotók hetére. Terveink szerint a teaházzal karöltve különböző programokat kínálunk majd, például filmnézést, zenehallgatást, drámaestet. Április elsején fordított napot tervezünk: ekkor a végzős diákok

átveszik tanáraik szerepét, és aznap ők oktatják majd alsóbb éves társaikat. Az utolsó tanítási napra pedig egy sportnapot szervezünk.

Szóba került már néhányszor a DÖK közössége. Mesélne róla kicsit bővebben is?

Ahogy említettem, valójában ebben az évben kezdődött csak az összeszokásunk, de az biztos, hogy egy nagyon jó kis csapatról van szó. Fegyelmezetten, ügyesen, megbízhatóan dolgoznak. Reméljük, a hétvége is eléri célját, segít megismerni egymást, és ez majd hozzátesz a jövőbeli közös munkánkhoz.

SZERZŐ HAJDÚNÉ DÉNES JULIANNA

RefiKém

A gimikémia-munkaközössége a 2021/22-es tanév kezdetén is éppen olyan lendülettel ugrott fejest a munkába, mint ahogy tette ezt a pandémia okozta hosszú kényszerszünet után. A tanév első óráit, ahol csak lehetett, gyakorlattal kezdtük, hogy a gyerekek vissza tudjanak rázódni a munkába a nyár után.

A legemlékezetesebb az első órák közül az volt, amikor a két 10.-es kémia tagozatos osztályllyal először dolgoztunk szerves vegyületekkel. Elmeséltem nekik, hogy bár a kiindulás a szerves vegyületek terén az élő szervezetek voltak, azóta már a kutató vegyészek számtalan olyan szerves vegyületet alkottak meg, ami már nem található meg a természetben, ezért nem is túl emberbarát.

Nem félni kell a vegyszerektől, csak tiszteletben kell tartani őket. Az előadás, bár csak néhány mondat volt, hatásosra sikerült. Az utolsó mondatom az volt, hogy neki lehet kezdeni a munkának. De a kölykök csak néztek rám dermedten. Végül nekiláttak, de azóta abban a két osztályban nem kell senkit figyelmeztetni, hogy zárja vissza a vegyszeres üvegek tetejét.

Nagy az érdeklődés a Szegedi Tudós Akadémia rendezvényei iránt. A múlt tanévben is több nagy rendezvényünk volt tetemes létszámmal. Az első november 19-én, amikor a manapság köztudatban lévő PCR-módszerrel DSN-vizsgálatokat végezhettek a tanulók. Akkor találkozhattam én is

először egy öregdiákkal. A genetikai szakember, akit Lengyel Adrienn tanárnő hívott segítségül, és kért fel előadás tartására, a gyakorlatban használja a módszert, így minden csínját-bínját ismeri. A tanárnő, köztem és a volt növendékünk közötti munkakapcsolat bámulatos volt. Ha még azt is hozzáteszem, hogy alig fél óra kellett az összhang megteremtéséhez, még inkább. Ráadásul én a genetikai szakembert nem is ismertem. Jó néhány éve végzett már, az én munkaviszonyom pedig mint laborasszisztens mindössze csak kétéves.

Márciusban a Tudós Akadémia keretében biokémia gyakorlatot rendeztünk. A kiindulási alap az volt, hogy hamarosan változnak az érettségi tételek, és sok iskolának nincsen lehetősége gyakorlati órákat tartani. Közvetlenül a középiskolás tananyaghoz kapcsolódó kísérletek elvégzésére kaptak a diákok lehetőséget. Persze volt ebben a programban is sok plusz. Az egyik kiemelkedően aktív diákunk DNS-kivonási technikát mutatott be a résztvevőknek, melyről a program elején kimerítő, képekkel illusztrált előadást is tartott. Majd segített a társainak elvégezni a kísérletet. Itt is elővettük kitűnő készülékeinket, amiket genetikai vizsgálatok elvégzésére használunk. Az eredményeket kiértékelendő, gyógyszeres terápiára javaslatot kérő feladat is volt. A fiatalok nagyon élveztek. Olyan elképesztő létszámú jelentkező volt az iskolánkból és a környező intézményekből, hogy áprilisban meg kellett ismételnünk a gyakorlatot. Mindkét esetben közel harmincfős létszámmal, több mint háromórás gyakorlatot tartottunk.

Méltán lehetünk büszkéek a kémia- és biológiai versenyeken résztvevő és azokon szép eredményt elérő diákjaink munkájára, helytállására is. Sok órában, délutánonként, kémcsőkísérletek

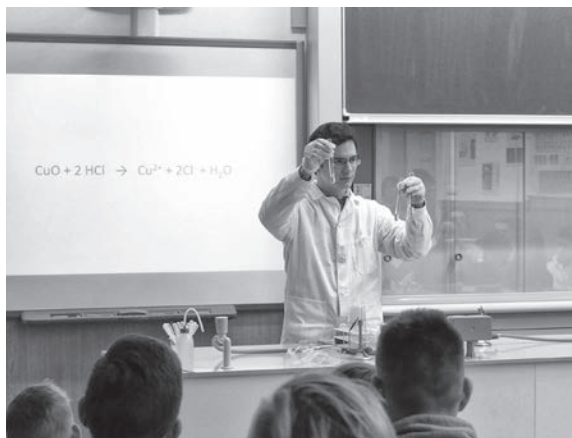
tucatjait végezték el, készülve a versenyre. Egy másik korcsoport, pedig számtalanszor titrálással töltötte a délutáni óráit. A pontos, szépen kivitelezett laborgyakorlatot díjazták is a versenyeken. Mindannyian nagyon örültünk neki.

Volt sok kezdeményezés, ötlet a RefiKém új arculattal történő megrendezésére. Például kémiai számítások témában verseny kicsiknek, nagyoknak. Sőt, olyan javaslat is elhangzott, hogy kihívások éjszakájaként korhatár nélkül kellene megrendezni. Sajnos a járványhelyzetre való tekintettel még a szervezését sem kezdtük el.

Ebben a tanévben még nem volt zárlat a járvány miatt, így komoly erőket koncentrálnunk a versenyzőink felkészítésére, akik szép eredménnyel és szép számmal képviselik iskolánkat rangos kémiaversenyeken.

Nem csak a kémia tagozatosokkal és a versenyzőkkel dolgozunk a laborban, végzünk velük gyakorlati munkát. A nagy létszámú, alapszintű kémiát tanuló osztályokat is be-beengedjük egy-egy kísérleti óra erejéig, hogy nekik is lehessen egy kicsit izgalmasabb a kémia. Volt olyan is, hogy a kémiai előadótermet rendeztük át néhány apró kísérlet elvégzésére, tekintetbe véve a harminc fő feletti osztálylétszámokat. Szaktanáraink tálcákon viszik a kísérleti anyagokat, eszközöket a termekbe, hogy tanári bemutató kísérletekkel illusztrálhassák a tananyagot.

Egyre több olyan érdeklődő diákunk is van, akik a lyukasórájában kopogtat a labor-előkészítő ajtaján azzal, hogy segíthet-e. Igyekszem nekik olyan feladatot adni, amit el tudnak végezni, és nekem is, nekik is hasznos. Ezek a lehetőségek nem az emelt kémiaérettségire készítik fel őket, de egy kis rutint szerezhetnek eszközhasználatból, vegyszerkeze-

lésből. Azt gondolom, ez sem felesleges. Főleg, ha még örömet is lelik benne.

Van egy nagyon aktív, tehetséges növendékünk, akiről már szoltam a Tudós Akadémia kapcsán. Ő sok és egyre komolyabb kísérletben mozog otthonosan. Most épp arra készülünk, hogy közösen szerves vegyületet állítsunk elő. Ecetből kiindulva, négy lépésben jutunk majd el a malonsavig, ami bizonyára sokaknak ismeretlen. Ezt a vegyületet a jövő évi refikémre készítjük már, egy látványki-

sérlet bemutatásához. Máris sok munkaórát fektettünk bele, és még az első lépésen sem vagyunk túl. De már azt tudjuk, hogyan kivitelezhető a dolog. A munka során az ifjú növendék gondolatmenetét követve dolgozunk. Ő nagyon sokat tanult általános labor munkavégzés és készülékek összeállítása terén. Mindketten sok-sok szakirodalmat olvastunk el, mire megtaláltuk a kivitelezhető és eredményes módszert a szerves vegyület előállításához. Elmondhatom, hogy nagy összhangban dolgozunk. A zsákutcákból sokat tanultunk, és mindeközben jó hangulatú, embertársi kapcsolat alakult ki köztem és fiatalember között. Sokat neveltünk, bosszankodtunk, agyaltunk együtt, és még nincsen vége. Csak egy kis szünet, mert a szóbeli érettségire kell készülnöm. Jelentős mennyiségű munkaórát, és odafigyelést, precizitást igényel a tételek kidolgozása.

Végezetül, összegezve az egész tanévet, elégedettséggel tekintek vissza rá. Emlékeim között őrzöm a ragyogó szemeket a laborban, vagy a koncentrált figyelmet, amikor egy-egy kísérlet elemzését vezettem le szóban vagy a táblán írásban. Emlékszem a folyosói beszélgetésekre, amikor a gyerekek egymás között azt ecsetelték, mi tetszett az elmúlt kémiaórán. Az idősebbeknek már egyre több és komolyabb feladatot is lehet adni, amit képesek elvégezni. Volt, amikor órákat töltöttem el egy-egy recept pontosításával, mert a leírás alapján nekem sem sikerült a kísérlet. Örömet jelentett számomra, amikor régi könyveket lapozgatva, interneten tallózva kerestem feladatokat a gyerekeknek, hogy kézzelfoghatóvá tegyék a tankönyvekben leírt elméletet. Hálatelt szívvel kérem az Urat, adjon erőt és lehetőséget a munka folytatásához.

KÉPES BESZÁMOLÓ

Beszámoló az Econventio Egyesület balatoni pénzügyi táboráról

Az elmúlt tíz évben több alkalommal vehettünk részt az Econventio Egyesület nyári táborán. Az egyesület célja a pénzügyi ismeretek fejlesztése hiteles előadók közreműködésével. A középiskolásoknak szervezett Econventio teszt idei versenyén az országból 6 iskola 24 diákja jöhetett el tanáraival a 2022-es táborba Balatonboglárra. Iskolánkat betegség miatt csak három tanuló, Palotás Gergely, Tuska Ádám és Ványi Levente képviselte, kísérő tanáraink Bodor Zoltán és Galambos Péter voltak.

A szakmai programok sorában az inflációról, a középiskolások pénzügyi kultúrájáról Kovács Péter az SZTE GTK dékánja tartott interaktív foglalkozást *„Okosabb vagy, mint az országos átlag”* címmel. A közpénzügyek tematikus napon az Állami Számvevőszék elnökével, Domokos Lászlóval találkoztunk. Az adózás témáját feldolgozó délelőttön a NAV munkatársai gondoskodtak *„lebilincselő”* izgalmakról. Fejleszthettük tudásunkat a hamisított áruk felismerésében és a NAV bűnüldöző munkájáról.

A tábor végére összebarátkoztunk a hat iskola diákjaival, hiszen csapatépítő túrán, darts-fociversenyen, illetve az elmaradhatatlan főzőversenyen is összemérhettük tudásunkat. Számtalan sportolási lehetőségünk volt: foci, tenisz, kosárlabda, biliárd, csocsó, pingpong. Esténként a jó hangulat sem maradt el. A forró napokat mindennapi fürdéssel, kajakozással próbáltuk elviselni.

Köszönjük az Econventio Egyesület támogatását, továbbá Bodor Zoltán tanár úr szervezői, Galambos Péter tanár úr kísérői munkáját.

2022. június 25-30.

Testvéri látogatás a Pálmácska óvodában

Örömmel fogadtuk a hírt, hogy új református óvoda nyitja meg kapuit Kunszentmiklóson. Óvodáink elsődleges feladata közös; a keresztyén szellemű nevelés, melynek során a gyermekek megismerkedhetnek Isten szeretetével, gondoskodásával.

Nagy megtiszteltetés volt számunkra, hogy az alakuló óvoda a Kecskeméti Református Pálmácska Óvodát kérte fel szakmai tapasztalatátadásra.

A „kis csapat” június 20-án érkezett intézményünkbe, akiket Simon Andrásné igazgató asszony fogadott.

Az alakuló óvodából érkezőket Csáka Lászlóné óvodavezető, továbbá elnöklélkész, lelkipásztor, presbiterek, óvodapedagógusok képviselték. Látogatásuk során részt vehettek egy interaktív bibliai történeti foglalkozáson a Csillag csoportban. A középső kis-csoportosok játékos módon – énekekkel, mozgásos feladatokkal – ismerték meg, dolgozták fel Jézus egyik csodatételét, a kánai menyegzőt.

A foglalkozás után a vendégek megtekintették az óvoda helyiségeit, udvarát, tornatermét. A délelőtti folyamán sor került részletekbe menő szakmai beszélgetésre, gyakorlati jellegű kérdések – napi- rend, hetirend, áhítatok rendje – megválaszolására.

A felmerülő kérdésekkel kapcsolatban igazgató asszony, Simon Andrásné szolgált kimerítő választással, részletes információkkal.

A szakmai délelőtti közös ebéddel zárult. A látogatás kiváló hangulatban, szeretetteljes légkörben zajlott.

„Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon, még ha megöregszik, akkor sem tér el attól.”

Péld 22,16.

Élménybeszámoló az internátusi kirándulásról

Internátusi nevelőtestületünk a tanévet lezáróan június végén három napot töltött Északkelet-Magyarországon. Kirándulásunk fő úticélja Mád és környéke volt. Én idén csatlakoztam a nevelőtestülethez, így először vettem részt a kollégákkal közös kirándulásán, amit már alig vártam.

Június 27-én reggel két autóval indultunk el Kecskemétről az első megállónk, Tiszakeszi felé. A településen meglátogattuk a Lorántffy Zsuzsanna Református Általános Iskolát, ahol az ottani kollégákkal is megismerkedtünk. Ezután a következő állomás Mád volt. A mádi zsinagóga és annak múzeuma sokunk számára különleges élményt nyújtott. A szállás elfoglalása után a Mádi Református Egyházközség tagjaival találkoztunk, akikkel elfogyasztottuk finom borvacsoránkat. A kis faluban nagy szeretettel fogadtak bennünket.

Másnap Sárospatakra kirándultunk. A Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteménye új és izgalmas információkkal szolgált valamennyiünk számára. Délután pedig egy másik kaland várt ránk... Az utunk során megnéztük a Megyer-hegyi „Tengerszem”, amely Magyarország egyik legszebb természeti képződménye. Fentről is gyönyörű kilátás nyílt rá, de csapatunk egy része egészen a víz tükréig merészkedett. Úgy tartja a mondás, hogy „a szem a lélek tükré”. A „Tengerszem” vize a mi lelkünket tükrözte: egy kicsit fáradt, de boldog, mosolygós csapat nézett vissza ránk, amikor beledéztünk. Nem csoda, hiszen egy munkás, fárasztó, de sok örömet is adó tanévet hagytunk magunk mögött.

A harmadik napon a füzéri várhoz sétáltunk fel. A napot Vizsolyban zártuk, ahol a templom meglátogatása mellett a nyomdatörténeti kiállításra is jutott időnk. Itt mindenki kipróbálhatta magát nyomdászként is, és a neves Vizsolyi Biblia első oldalát kinyomtathatta magának.

Úgy gondolom, hogy egy nagyon tartalmas kirándulásra vettünk részt. Minden reggel Isten igéjével indítottuk a napot. Több ízben hálával és örömteli szívvel énekelhettük az internátusi vacsorák egyik közkedvelt énekét, a Siess keresztényt. Olyan jelentős helyeken is, mint Füzér várának kápolnája és a Vizsolyi Református Templom. Soli Deo Gloria!

Viseljetek gondot az egész nyájra!

A pusztai lelkész „figyelemmel tartozik kísérni a pusztai élet minden vonatkozását, s magát úgy viselni, hogy a lelkipásztort is, és a szerető testvért is lássa benne a gyülekezetet.”

A szentkirályi református templom

Hetven esztendeje, 1952. január 1-jén történt, hogy a Kecskeméti Református Egyházközség öt önálló egyházközséggé alakult át: megmaradt a központi kecskeméti egyházközség és annak egyházrészeként Ágasegyháza (ők majd csak 1954-től lettek önállóak), létrejött a Méntelek-Hetényegyházi, a Szentkirályi, a Helvécia-Bugaci és a Lakitelek-Nyárlőrinci Egyházközség. Ennek a folyamatnak a hátterét, körülményeit szeretném összefoglalni röviden.

A Duna–Tisza közének kisebb települései részben a török hódoltság idején néptelenedtek el, részben a visszafoglaló háborúk viszontagságai miatt a 17. század végén. Lakosai a biztonságot jelentő, védettebb városokba költöztek, így például

Kecskemétre. A 18. század folyamán Kecskemét városa igyekezett a külterületén lévő földeket megszerezni: akár megvenni, akár bérelni, és oda növekvő lakosságát letelepíteni. A kialakuló tanyavilág gondozásának felelősségét a református egyházközség felvállalta, lelkészeik, hitoktatóik ki-kijártak istentiszteletet tartani ezekre a területekre. A 19. század második felére már mindenütt rendszeresen alkalmakat tartottak, a helyi iskolákban folyt a vallásoktatás.

A tanyákon végzett missziói szolgálatok, lelki gondozói munka eredményeként a pusztákon az 1920-as évekre megélénkült a közösségi élet. Az 1930-as évekre megerősödtek azok a tendenciák, amelyek az önállósulás felé mutattak, már egyházrészek szervezését tervezték. Első konkrét lépésként a kecskeméti presbitérium 1935-ben pusztai vallásitanítói állást hozott létre *Méntelek* és a hozzá közel eső *Hetényegyháza* területén. A díjlevél – többek között – részletesen felsorolja a lelkész feladatát. Érdeemes ezt hosszabban idézni, mert jól érzékelteti, mennyire komolyan vették a feladatot:

(A lelkész), „Kötelessége: a nyíri körzetben – mely áll az Izsáki út és Nagykőrösi út közötti te-

rületből – a hívek lelki gondozása, a gyermekek vallásoktatása, az ifjúság vallásos nevelése, istentisztelet tartása, általában a hitélet szolgálata és elmélyítése, különösen gyakorolván a személyes lelkigondozást. Ezen körzetben jelenleg van egy templom Ménteleken és egy gyülekezeti ház Hetényegyházán. Úgy a templomban, mint a gyülekezeti házban rendszeres istentisztelet tartása. A pusztnak más részein időszaki istentisztelet tartása. Tartozik ezen körzetben lévő iskolák ref. növendékeit a megszabott heti óraszámban vallásoktatásban részesíteni. Az egyháztanács felmentést adhat egyes puszta iskolában vallástanítási kötelezettség alól. Kötelessége a konfirmációra való előkészítés, az ifjúság lelkigondozásának mélyreható végzése, különösen súlyt helyezvén az ifjúságnak szervezetekbe való tömörítésére. Kötelessége özszejövetelek és ünnepélyek rendezése által éber tartani a hitéletet és az egyházas öntudatot. Kötelessége a körzetébe tartozó családoknak rendszeres látogatása. Figyelemmel tartozik kísérni a puszta élet minden vonatkozását, s magát úgy viselni, hogy a lelkipásztort is és a szerető testvért is lássa benne a gyülekezet.” A díjlevélből az is kiderül, hogy itt már templom és gyülekezeti ház állt. Néhány évvel később, 1938-ban hasonló munkakörrel bízzák meg az ágasegyházi puszta vallástanító lelkészt. Ekkor még Helvéciát is ide sorolták. Ágasegyházán és Helvécián gyülekezeti ház állt.

A következő fontos állomás 1947-ben következett. Ebben az időszakban súlyos anyagi és egyéb gondokkal kell megküzdenie az egyházaknak, így a kecskemétinek is. Ez újabb döntésekre kényszerítette a presbitériumot. 1947 januárjában ismét napirendre került a tanyavilág, az ottani hívek lelkigondozása. A kecskeméti egyházközség ta-

nyamissziói bizottsága a már említett két puszta vallásoktatói lelkészi állás mellett a szentkirályit is javaslatba tette, mint önálló tanyai missziói egyházközséggé szervezendő gyülekezetet: „Csikai Kálmán javaslatot nyújtott be a tanyai lelkészségek rendes lelkészségekké való átszervezése tárgyában. A javaslattal foglalkozott a tanyamissziói bizottság, és ez a javaslata: Szentkirály, Méntelek és Ágasegyháza tanyai missziói egyházközségekké szerveztessenek át olyan módon, hogy az eddigi díjlevelek érvényben maradjanak. Méntelek és Ágasegyháza részére államsegélyt kell kérni, mert az ottani lelkészek illetményeinek fizetését az egyházközség elbírnai nem tudja.”

A tanyai egyházrészek önálló egyházközséggé szervezése mögött egyértelműen ott áll a szorító anyagi szükség. A háború megpróbáltatásai, a súlyos veszteségek és a '45 utáni új politikai berendezkedés és annak egyházellenes intézkedései, a földreform következtében elveszített ingatlanok miatt az egyházközség számára komoly anyagi gondot jelentett a megszervezett puszta lelkészi állások fenntartása. A javadalmakat biztosító földek miatti kiesést az állami fizetéskiegészítés, a kongrua látszott pótolni, ezzel legalább időlegesen enyhítve az anyagi gondokon. Kovács Bálint arra a korabeli vádra, hogy az egész átszervezés csak a kongrua megszerzését célozza, őszintén válaszol 1947 májusában: „Ha az államsegély elnyerésével könnyíthetnénk egyházunk helyzetén, és a tanyagondozás ügyét előbbre vihetjük, akkor ezt kötelességünk megtenni.”

1947. május 15-én további két egyházrész megpróbálnak bevonni az állami segítséggel fenntartható lelkészi állások közé: Lakitelek és Helvécia területét. „Egyházközségünk presbitériuma 1947.

január 9-én kelt 6. sz. határozatában kimondotta, hogy Szentkirály, Méntelek és Ágasegyháza tanyai hitoktató lelkészségeket tanyamissziói lelkészi állásokká szervezi, és a lelkészi illetmények fedezésére államsegélyt kér. Most ennek a javaslatnak keresztülvitele válik lehetővé, és az említett három tanyamissziói lelkészi állás részére az államsegélyt megszerezhetjük. Ez lényeges könnyebbséget jelent az anyagilag igen súlyos helyzetben lévő egyházközségünkre. (...) A kongruabizottság a meglévő állások átszervezésén túl két új tanyamissziói lelkészi állás részére is kilátásba helyezte az államsegély megadását. Eszerint Lakitelek és Koháryszentlőrinc együtt és ugyancsak Helvécia-Bugac szintén együtt képezne egy tanyamissziói lelkészséget. Így a tanyamissziói lelkészségek száma ötre emelkedik a kecskeméti református egyházban.” (Kivonat a kecskeméti református egyházközség presbitériumának 1947. május 15-én tartott presbiteri gyűlésének jegyzőkönyvéből)

A Lakitelekiek már korábban is kérték önállósulásukat. A kecskeméti presbitérium 1947. január 9-én tárgyalta kérésüket: „A lakiteleki és a koháryszentlőrinci egyházrész írásban többszörösen kérte önálló egyházközséggé szervezését. A tanyamissziói bizottság javasolja, hogy a hívek többségének írásbeli nyilatkozata után járuljon hozzá az önállósuláshoz presbitérium.”

A korábban az ágasegyházi vallásoktató lelkész gondozására bízott Helvéciát 1947-ben már szintén önálló lelkészségként képzelték el. Itt jelentős számú evangélikus lakosság élt. 1929-ben egyesült protestáns egyház alakult, amely azonban 1948 decemberében megszűnt, a két felekezet kettévált. Az 1947. január 9-i presbiteri gyűlésen elhangzó javaslat szerint: A „Tanyamissziói bi-

zottság Helvéciával kapcsolatban javasolja, hogy ha lehet, a ref. egyház önállóan szervezze meg az önálló helvéciai lelkészséget, ha ez lehetetlen, a közös szervezés a nagygeresdi egyesség szellemében történjék.” Ez a bizonyos nagygeresdi egyezség az 1830-as évekre nyúlik vissza. Ebben az időszakban fölerősödött a protestáns unióra való törekvés, részben a katolikus egyház túlsúlyával szembeni közös fellépés erősítése miatt, részben pedig nemzeti okokból. Az 1833-as nagygeresdi egyezség viszonylag részletesen szabályozta a két egyház jogviszonyát egyesült egyházközség esetén (istentisztelet, adózás, úrvacsora, konfirmáció, felekezeti arányok a presbitériumban stb.). Az egyezséget 1914-ben felbontották, hivatalosan tehát már régen nem volt hatályban, praktikus volta és használhatósága miatt azonban érvényesnek tartották, s még 1947-ben is hivatkozási alap volt.

A tanyai hitoktató lelkészek jövedelme nagyon kevés volt, szükségük volt állami fizetéskiegészítésre. Tárgyalás indult a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium protestáns osztályával, az ő álláspontjuk: csak akkor adnak segítséget, ha önálló egyházközséggé szerveződnek. Az öt központot (Lakitelek, Méntelek, Helvécia, Szentkirály, Ágasegyháza) meglátogatta a minisztérium küldöttsége, s alkalmasnak találta az önállóságra. Ám valójában a pusztai vallásoktatói lelkészségeket ekkor még csak egyházrészekké szervezték. 1951 szeptemberében, hosszas előkészítés után fogadta el a kecskeméti egyházközség azt a szabályrendeletet, amelyben határozott az egyházrészek önállóságáról, amely a felettes egyházi hatóságai jóváhagyása után 1952. január 1-jével lépett hatályba.

Ágasegyháza a teljes elszakadást nem akarta, végül csak 1954-ben vált le a kecskeméti egyház-

közsegről. „Tisztelettel kérjük, hogy Ágasegyháza önállósítását ne mondja ki a Presbitérium, és Ágasegyháza maradjon missziói egyházrész a kecskeméti egyházközség kebelében. Kérésünk támogatására elsősorban is azt tartjuk szükségesnek hangsúlyozni, hogy látásunk szerint a gyülekezet igen komoly érdeke az, hogy a kecskeméti egyházközséggel való egysége változatlan formában megtartsák. A gyülekezetet a maga 420, kevésbé tehető tagjával nem látjuk elég erősnek arra, hogy megélhessen. És az időt sem tartjuk alkalmasnak arra, hogy az önállósulás igen komoly lépését vállalhassuk.” (Részlet Bálint Zoltán ágasegyházi lelkipásztor leveléből) Mivel azonban 1952. január 1-jével Ágasegyháza önálló államigazgatási községgé alakult, nem maradhatott tovább egyházrész, fiókegyházzá kellett szervezni. 1953 márciusában az ágasegyházi fiókegyház presbitériuma maga kérte, hogy missziói anyaegyházközséggé szervezzék. A kecskeméti presbitérium támogatta kérésüket, s 1954. január 1-jétől ez meg is történt.

Annak, hogy ezek a pusztai vallástanítói állások, majd ezekből a tanyai missziói lelkészségek megszerződtek, végül önálló anyaegyházzá váltak, nemcsak anyagi, de törvényi háttere és előzményei is voltak. Ebben az időszakban az 1933-as egyházi törvény volt érvényben. Ebben rendelkeznek az olyan egyházközségekről, amelyek határában sok református él elszórtan, többnyire itt a tanyavilágra kell gondolni, így az adott gyülekezet lélekszáma igen nagy, a nagy terület miatt pedig a hívek lelkigondozása, a lelkési szolgálatok ellátása nehézségekbe ütközik.

„Az az egyházközség, amely több lelkipásztori állást tart fenn, vagy amelyben a lélekszám az ötezret meghaladja, (...) köteles szervezeti szabály-

rendeletet alkotni, amelyben vagy azt mondja ki, hogy több külön egyházközséggé szervezkedik, vagy ha egységes egyházközségi szervezetét megokolatlan fenntartani kívánja, azt, hogy egyházrészekre (parochiális körökre) tagozódik. (...) Akár egyházközségek, akár egyházrészekbe szervezkedés esetén legalább annyi lelkipásztori állást kell szervezni és fenntartani, ahány az egyházközségek, illetőleg egyházrészek száma. Az átalakulással kapcsolatban a vallásoktató lelkési állásokat a lehetőség szerint fokozatosan lelkipásztori állásokká kell átszervezni. (...)” (1933. évi I. tc. 20.§) A törvény tehát mindenképpen az önállóság felé próbálja mozdítani az ilyen gyülekezeteket, szórványokat, hiszen két lehetőséget kínál fel: vagy rögtön önálló anyaegyházzá szervezni ezeket a tanyai gyülekezeteket, szórványokat, vagy először egyházrészekké, majd missziói egyházzá, amelyek célja végül az önállóság elérése.

Tulajdonképpen Kecskemét esetében pontosan ez történt: a harmincas években megszervezik a pusztai vallásoktató lelkési állásokat, egyházrészeket alakítanak ki egyházrészi tanácsokkal, majd 1947-ben – a kongruúra való rászorítottság kényszere alatt talán egy kissé felgyorsítva – megkezdik a vallásoktatói lelkési állások lelkipásztori állássá való átszervezését. Az így létrejött egyházrészeket tanyai missziói lelkészségeknek nevezik – ezt tekintheti az állam önálló lelkészségnek, de egyházzogilag tulajdonképpen továbbra is egyházrészek, a kecskeméti egyházközség szervezeti keretein belül.

A kongruát végül megkapták, és 1952-ben valóban önálló anyaegyházzá váltak az említett gyülekezetek – Ágasegyháza kivételével, amely 1954-ben szakadt el Kecskeméttől. Az 1952. július 1-jén hatályba lépő új egyházmegyei határokról rendelkező egyházkerületi tanácsülési határozat az egyes egyházközségek

besorolásánál az újonnan alakult Bács-Kiskunsági Református Egyházmegyét alkotó gyülekezetek között már önálló egyházközségként említi Helvécia-Bugacot, Lakitelek-Nyárlőrincet, Lászlófalvát (Szentkirályt) és Ménteleket. Végül Ágasegyháza is önállóvá vált. Az újonnan alakuló egyházközségekben az eddigi egyházzrészi tanácsra bízta a vezetést az új presbitérium megválasztásáig, aminek lehetőleg 1952 januárjában meg kellett történnie.

1952. január 27-én Kecskeméten ünnepélyes keretek között útjukra bocsátották az önállóvá vált egyházközségeket. Röviden néhány sor az érintett egyházközség múltjáról:

Méntelek, Hetényegyháza – A ménteleki pusztát Jászberénytől vette meg Kecskemét városa, s lassan megindult a terület benépesülése. Az egyre nagyobb számú református lakoshoz az 1900-as évek elején kéthetente kijártak Kecskemétről istentiszteletet tartani az iskola épületében, nyáron kocsival, télen szánkóval. Sokan Lajosmizsére jártak gyalog istentiszteletre. Az első világháború előtt már gyűjtés indult a templomépítés érdekében, a háború azonban keresztülhúzta szándékaikat. A húszas években ismét gyűjtöttek, s 1929-re felépült a ménteleki templom. Az istentiszteleteket most már itt tartották, továbbra is kijártak a kecskeméti lelkészek, diakonisszák. 1935-re elkészült a lelkészlakás, s kinevezték Csikai Kálmánt, egyházzrészi tanács is alakult. 1949-ben a lélekszám 1427, a választói névjegyzékben 357-en szerepeltek. Hitoktatás 13 iskolában folyt, 270 gyerekből 230 iratkozott be hittanra. Mivel Méntelek Kecskemét város közigazgatási határain belül volt, az egyházközség neve Kecskemét-Ménteleki egyházközség lett.

Hetényegyháza szintén az 1800-as évek végén népesült be a Kecskemétről kiköltözőkkel. 1925-ben

parochiális tanácsot alakítottak, s a helyi iskolában tartották istentiszteleteiket. 1935-re imaházat építettek, amelyet a kecskeméti egyház a Tanítóképző építése után megmaradt téglákkal segített. 1952-ben Hetényegyháza is levált az anyaegyházról, s 1953-ban Méntelek fiókegyházává szervezték. Az önállóvá váláskor lelkészük: Csikai Kálmán.

Szentkirály (Lászlófalva) – Szentkirály 13. századi kun település, amely bár a török hódoltság idejét túlélte, 1692-ben a visszafoglaló háborúk idején elpusztult, megmaradt lakosai Kecskemétre költöztek, ahonnan még az 1700-as évek elején is kijártak, hogy a régi, középkori templomuk mellett temessék el halottaikat. Ez a templom lassan elpusztult, de falmaradványait beépítették az 1901-ben épült új református templomba. Az 1800-as évek végére több mint kétezren laktak az akkor Alsó- és Felsőszentkirálypusztának nevezett területen. Tanyai iskolák létesültek, ezekben tartottak alkalmanként istentiszteletet, lelkész hiányában esetenként a református tanító olvasott fel a Bibliából. Az iskolában folyt a vallásoktatás. 1900-ban Szentkirályon 90 főt írtak össze a kecskeméti egyházközség választói névjegyzékében. Az önállóvá váláskor lelkészük: Sima Sándor.

Lakitelek, Nyárlőrinc – Lakitelek területén az 1900-as évek elején alig néhány ház állt. 1906-ban Kecskemét már parcellázta a földeket, megindult az intenzív szőlőtermesztés, a bérbe adott földekre az egész ország területéről érkeztek letelepedni vágyók. Önálló egyházi élet még nem volt, Kecskeméthez tartoztak temetés, esketés, hitoktatás terén, az egyházi adót is ide fizették. A gyakorlatban azonban templomba a közeli Tiszaugra jártak át csónakkal, illetve Ókécskére, Szentkirályra, mert azok közelebb voltak. A reformátusok lélekszáma 300. A 20-as

években Deák Mihály, majd Kovács Zoltán szentkirályi hitoktató lelkészek jártak át istentiszteletet tartani bizonyos vasárnapokon. Templomot 1929-ben építettek. Saját erőből megvásároltak egy házat parókiának, amíg fel nem épül a templom melletti telken a parókia és a gyülekezeti terem. Egyházi tanácsuk volt, anyagilag is egyre önállóbbak lettek. 1946–47-ben megkezdődött a gyülekezet megszervezése, az önállósulás előkészítése, ekkor csatlakoztak a szentlőrinciek (később Nyárlőrinc) Lakitelekekhez, s a társulás jól működött, így 1952-ben társegyházként váltak önálló egyházközséggé. Első megválasztott lelkészüket Lengyel Pál, az első gondnok Pál Jenő. A gyülekezet presbitériuma a megalakuláskor 16 tagú.

Helvécia, Bugac – 1929-ben egyesült protestáns egyház alakult, 1948 decemberében azonban a két felekezet különvált. Az 1934-ben Helvécián épült imaház a reformátusoké lett. 1948. július 1-jén nevezték ki első lelkészüket, K. Nagy Balázs személyében, aki felvállalta a tanyaszórvány gondozását. Ekkor a területen nem volt sem templom, sem parókia, sem szervezett gyülekezet. 25 iskolában 240 gyerek hitoktatását végezték. 1948–49-ben a kecskeméti Újkollégium területén a háború alatt a németek által épített, s lebontásra ítélt konyha anyagát a helvéciaiaknak adták parókiaépítés céljára, a további szükséges anyagiak előteremtésére lelkészlakás-építési alapot hoztak létre, 1948-ban pedig Bugacon templomépítési alapot. A lelkészlakás 1957-re, a bugaci imaház 1967-re épült fel. 1952-ben lelkészüket: K. Nagy Balázs.

Ágasegyháza – Története az előbbiekhöz hasonló, a török időkben elnéptelenedett, a pusztára Kecskemét városához került, s a 20. század elején kezdett benépesülni. Az 1900-as évek elejétől re-

formátus tanítók tanítottak hittant, gondozták a református híveket. Ekkoriban mindössze 117 lakosa volt. 1918-ban küldöttség ment Ágasegyházáról Kecskemétre, kérve híveik lelkigondozását. A református lelkészek havonta egyszer ki is jártak istentiszteletet tartani. 1923 és 1935 között Csósz Lajos tanító és felesége szervezte, gondozta áldozatos munkával a gyülekezetet. A húszas években már parochiális tanács alakult, 1930-ban kéri, hogy hetente tartsanak istentiszteletet. Válaszul a kecskeméti egyház új segédlelkészi állást szervezett, és ezután gyakrabban jártak ki Ágasegyházára. 1931-ben a parochiális tanács pusztai lelkészi állás szervezését kérte, egyelőre ezt nem tudták teljesíteni. 1934-ben egy adományozott telken felépült az imaházuk, s ugyanazon a telken 1938–39-ben a lelkészlakás. Az építési költség egy részét a kecskeméti egyház állta. 1936-ban már 546 ház állt elszórtan a vidéken. 1936 októberétől már helyben lakó lelkészüket Bálint Zoltán segédlelkész személyében, akit 1939. január 1-től vallásosztályi lelkésszé neveztek ki, majd 1947-től tanyamissziói lelkész az egyházi részben. 1952-ben is ő volt a lelképásztor.

Az önálló egyházközségek megszervezését tehát részben a törvény által szorgalmazott, a gyülekezetek saját lábára állítását célzó szándék motiválta, részben társult e mellé a folyamat mellé a kényszerítő anyagi szükség, hogy az állami fizetéskiegészítés megszerzésével biztosítsák a lelkészi állásokat. Mindezeketől függetlenül a tanyavilág lelkigondozásának, a lelkészi szolgálatok, a vallásoktatás ellátásának felelősségét önként vállalta fel a kecskeméti református egyházközség, jóval a törvény megszületése előtt.

A gyermeki szorongás

„Az emberektől való rettegés csapdába ejt, de aki az Úrban bíz, az oltalmat talál.”

Péld 29,25.

Becsengettek.... Nemcsak az iskolákba, óvodákba, de a munkahelyekre is. Véget ért a szabadság, elmúltak a gondtalanabb hétköznapiak, a pihenés, a nyugalom órái. Nem örökre, csak egy jó időre.

Elindulunk minden reggel a gyerekeinkkel, akiket kiteszünk az éppen aktuális nevelési intézmény elé. Közben mi is megérkezünk a ránk váró feladatok sorához. De vajon eszünkbe jut-e, hogy gyermekeink fejében mi zajlik, milyen gondolatok foglalkoztatják őket? Nem izgulnak-e, vagy félnek-e valamitől?

Ha félnek, szoronganak, vajon mitől szoronghatnak igazán? De valójában mi is a szorongás?

A szorongás egy olyan állapot, melyet feszültség,

nyugtalanság, bizonytalanság jellemez. A szorongás optimális szintje teljesen normális reakció egy feszültséggel, stresszel teli helyzetben, azonban a túlzott mértékű aggodalmaskodás teljesítmény-csökkentő hatású is lehet.

Beszélhetünk debilizáló és facilitáló szorongásról. A facilitáló szorongás pozitív hatással lehet a teljesítményre, a debilizáló azonban ronthatja a teljesítményt. Ez utóbbi teljesen blokkolhatja a tanulót, melynek következtében még a valóban megtanult, elsajátított anyagot sem tudja visszaadni.

Ha már ismerjük a szorongás teljesítményt növelő és teljesítményt csökkentő hatását, akkor rá kell jöjjünk, hogy valószínűleg a debilizáló

szorongást figyelhetjük meg saját magunkon is, és gyermekeinken is.

De milyen jelekből vehetjük észre, ha gyermekünk szorong? Néhány jellemző tünet:

- Negatív belső dialógus. A kudarcból szorongó diákok gyakran folytatnak lekicsinylő, negatív belső párbeszédet (pl.: nem leszek képes rá, a tanár úgyis olyat fog kérdezni, amit nem tudok)
- Rettegnek attól, hogy felelés közben nem tudnak megszólalni, sőt ezt fel is idézik, így tartva félelemben magukat.
- Irreálisan magas vagy alacsony célokat tűznek ki maguk elé.
- Sokszor negatív, passzív gondolatok árasztják el őket.
- Könnyen elkalandoznak a feladatvégzéstől.
- A tanulási stratégiáik nem hatékonyak.
- Kerülik tudásuk ellenőrzését.
- Vizsgaszituációkban feszültek, nem tudnak megfelelően teljesíteni.

A szorongás típusai:

- **A teljesítményszorongás** az a magatartási zavar, melyben megjelenik a siker utáni vágyakozás, a kudarcból, a szeretet elvesztésétől való félelem. A szorongó gyermek általában a kudarcot akarja elkerülni, mert fél, hogy szülei szeretetét elveszti. Ezek a gyerekek olyan családban nőnek fel, ahol túlzottan magasak az elvárások velük szemben.

Az átlagos intelligenciával rendelkezők inkább a szóbeli megmérettetésnél „fagynak” le. Vannak olyanok is, akiknek magasabb az intelligenciájuk, így ők gyakran az egyszerű vá-

laszok, váratlan helyzetek miatt esnek kétségbe.

- **A generalizált szorongás** jellegzetes tünete a nagyfokú, tartós szorongás és aggodalom bizonyos események vagy cselekedetek miatt.
- **A szeparációs szorongásról** mint magatartási zavarról abban az esetben beszélünk, hogyha a 4 évesnél idősebb gyerek a szorongás jeleit mutatja anyja távollétében. Jelei lehetnek, hogy nehezen szakad el az anyjától, reggelente fáj a feje, hasa, testi tüneteket produkál.

Javaslatok a szorongás eredményes leküzdésére:

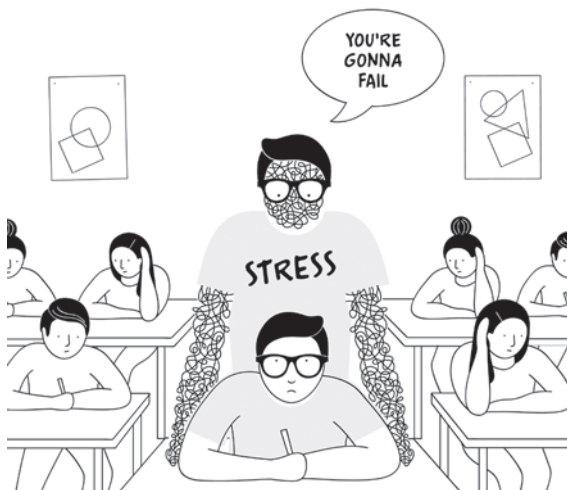
1. Ne becsljük le a gyermek félelmeit, mert az ő szempontjából azok nagyon is reálisak. Ne mondjunk ilyet: „Ne butáskodj! Nincs is ott semmi!” Mondjuk inkább ezt: „Megértem a félelmed. Hidd el, biztonságban vagy velünk!”
2. A félelmeinkről beszélni, nem gyávaság! Törekedjünk arra, hogy meg tudjuk fogalmazni saját félelmeinket! Erre a legjobb példa, ha a szülő is mer beszélni az érzéseiről.
3. Skálázzuk be a félelmét!
4. Legyenek reális elvárásaink gyermekünkkel szemben; ami még nem okoz szorongást neki! A siker, a pozitív visszajelzés sokkal fontosabb a legtöbb gyerek számára.
5. A szorongás leküzdése csak fokozatosan megy! Teszteljük le, mennyire boldog a gyerekünk!
6. Próbáljunk ki új dolgokat, helyzeteket! A szorongó gyerekek nagyon nehezen tesznek így. Ezért fontos számukra a fokozatosság, erőltetés nélkül.
7. Különböző lehetőségek felajánlása. Amennyiben a gyermek stresszel valami új dolog kipróbálása előtt, ajánljunk neki alternatív választási lehetőséget.

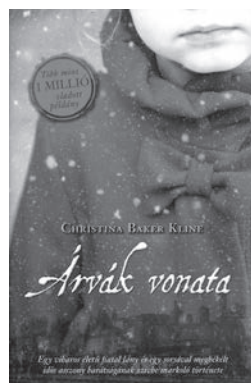
8. Pozitív visszajelzések a gyermek számára: „Jól csináltad!”, „Észrevetted, hogy egyedül mentél ki a sötét szobán keresztül?”, „Észrevetted, hogy már a nagyobb csúszdán is le mertél csúszni?”
9. Engedjük meg neki, hogy egyedül is kipróbálja magát!
10. Határok és szabályok. A gyermeknek a szabadság mellett szüksége van határookra is, mert ez ad neki biztonságot. Ezeket a határokat a szülőknek kell lefektetni. Szorongás és félelem kialakulhat a gyermekekben a határok, szabályok hiánya miatt is, mert nem érzi biztonságban magát.
11. Add meg gyermekednek az irányítás lehetőségét! A gyermek gyakran attól fél, hogy nem ő irányítja az eseményeket, amik vele történnek. A legnagyobb félelmek egyike, ha nem tudja uralni, ami történik vele.
12. A saját félelmeink kezelése is segítség a gyermek számára. A félelem ragadós! Amitől anya vagy apa fél, attól a szorongó gyermek sem fogja biztonságban érezni magát.*

Útravalóul: segítsük egymást nemcsak az örömeinkben, hanem szorongásainkban is! Közösen sokkal nagyobb lehetőségeink vannak arra, hogy le tudjuk győzni, vagy éppen uralni tudjuk mindazokat, amelyek nyomasztanak, terhelnek. Így szabadítva fel a tudatot, elengedve a negatív érzelmeket.

Müller Péter szerint *„a tanítás csak információt tölt a fejekbe, de a nevelés: növel. Nem mennyiséget ad, hanem minőséget. Segít egy rózsának igazi rózsává válni. És egy gyereknek megtalálni és kibontani önmagát.”*

* <https://csaladbanutazunk.hu/szorongas-lekuzdese-gyermekemmel>

Könyvajánló

RODRIGO GARCIA: BÚCSÚ GABÓTÓL ÉS MERCEDESTŐL

SOMOGYINÉ VÍG SZILVIA: Elértem abba a korba, amikor lépten-nyomon azon kapom magam, hogy a gyerekkoromra gondolok, és számba veszem, mennyi mindent köszönhetek a szüleimnek. Egy-egy személyiségvonásomban, mindennapi gestusomban pedig édesapámat vagy édesanyámat vélem felfedezni magamban. Jókat mosolygok, amikor rájövök, hogy ugyanolyan gondossággal parkolok, mint apu; a boltban, ugyanúgy szóba elegyedem idegenekkel, és mosolyogva köszönök el, mint régen ő. És ugyanolyan szenvedéllyel veszem be magam a konyhába, mint anyu.

Vajon így lehetett ezzel, így kereste a hasonló vonásokat Rodrigo Garcia is, akinek nem kisebb személyiség volt az édesapja, mint Gabriel Garcia Marquez, aki olyan csodás, emberek milliói számára meghatározó könyvélmények alkotója, mint a *Száz év magány* vagy a *Szerilem a kolera idején*.

Nem tudom. Azt tudom, hogy Marquez fia, Rodrigo Garcia nem tudott hangtalanul elmenni szülei halála mellett. Egy végtelenül személyes, sokszor naturalisztikus, az utolsó, betegséggel teli hetek leírását sem nélkülöző memoárt szentelt nagyhatalású édesapjának és csodálatos édesanyjának, így búcsúzva tőlük. Rodrigonak eközben akarva-akaratlan bevillannak családi emlékek és lapok, jelenetek tűnnek elő Marquez műveiből.

Miközben olvastam a művet, családkunk is nehéz napokat élt át szeretett édesapám betegsége folytán. Személyesen is segített ez a könyv, hogy még nagyobb hálával vegyem körbe időszüleimet. Csillapítja kíváncsiságom a nagy mesélő, Marquez élete, titkai, különös, már-már szürreálisan meszeszerű képei iránt.

Egyszer egy nagyon jó tanárom azt mondta, az ember magát még félműveltnek sem mondhatja,

ha nem olvasta el a *Száz év magányt*. Vajon műveltebb lettem, mert olvastam? Nem tudom, nem is érdekes ez... Sokkal fontosabb, hogy mennyivel kevesebb lettem volna, ha nem olvasom el a könyveit, ha nem láthatom rajtuk keresztül azt a mesevilágot, amelybe írásai elrepítenek.

Mindig izgalmasnak tartottam, ha beleláthat-

tam egy író vagy költő életébe, mindennapjaiba. A saját élethelyzetem, szüleim miatt is kevesebb lennék, ha nem vettem volna kezembe ezt a könyvet. Kihagyhatatlan olvasmány a *Búcsú Gabótól és Mercedestől* Marquez-rajongók és mindazok számára, akik szeretnek elmélázni emlékeken, elmúláson, szülők iránti szereteten.

CHRISTINA BAKER KLINE: ÁRVÁK VONATA

SZILASI ILDIKÓ: Vivien és Molly két különböző korú, származású, akaratos, bátor nő, akik különbözőségeik ellenére mégis olyan hasonlóságokkal rendelkeznek, melyeket a kívülállók nehezen, vagy egyáltalán nem értenek. Mi az, ami ezt okozza? A számos veszteség és nélkülözés, melyet mindketten gyermekkoruk óta megélték. S mi hiányzik számukra a leginkább? Éppen az, ami mindenki számára a legfontosabb és legtermészetesebb, amit oly gyakran nem is értékelünk igazán: a szerető és oltalmazó család.

1854 és 1929 között elhagyott gyerekek tízezreit szállították vonaton az Amerikai Egyesült Államok keleti partvidékéről a közép-nyugati országrészbe. A gyerekek sorsa csak a vakszerencsén múltott: vagy befogadó, szerető családra leltek, vagy gyermekkorukat és fiatalságukat kemény munkával, szolgaságban töltötték.

Fiatal ír bevándorlóként Vivian Daly is egyike volt azoknak a gyerekeknek, akik New Yorkból indultak vonattal a bizonytalan jövő felé. Később visszatér a keleti partvidékre, s az idős hölgy Maine partjai mentén éli csendes, nyugodt életét, emlékei pedig szinte a feledés homályába vesznek. Ám padlásán, ládádba

rejtve ott sorakoznak mozgalmas életének relikviái.

S itt jelenik meg a történetben a tizenhét éves Molly Ayer. Az indián származású lány tudja, hogy csak azért nem kell bevonulnia a fiatakorúak börtönébe, mert közhasznú munkában segíthet kitakarítani az idős hölgy padlását. Miközben segít átválogatni a 92 éves Vivian holmiját, rá kell jönnie, hogy a látszat ellenére sok közöttük a hasonlóság. Mollyt is kézről kézre adták a nevelőszülők. Vivianhez hasonlóan őt is idegenek nevelték fel.

A padlás – mely az elfeledett, ki nem mondott érzések tárháza és egy dolgozat, ami hozzásegíti a valódi én, a származás felismerésében – sorsfordító erővel bír a 17 éves Molly és a 92 éves Vivien számára. A munka, mely fizikai feladatként kezdődik, lelki békét, rendet teremt. S végül megértjük, hogy e két bátor és erős nőnek igaza volt... Jó, hogy hittek és mindvégig kitartottak amellet, hogy a sorsuk egyszer csak tényleg jóra fordul.

Christina Baker Kline regénye részletekben gazdag, nagyívű történetet mesél el, melyben egyformán szerephez jut a történelem, az egyéni kitartás, a váratlanul köttetett barátság lehetősége és magunkban tartott titkok sorsfordító szerepe.

Tartalom

- 1 BÁN MAGDOLNA: Főszerkesztői gondolatok

ARANYALMA EZÜSTTÁNYÉRON

- 2 BORSOS-PINTÉR NÓRA: Bosszúságba csomagolt áldás, avagy eső augusztus 20-án...

LÉLEKTŐL LÉLEKIG

- 4 DIETRICH BONHOEFFER: Felismerni és látni
4 MAX LUCADO: Az imától a válaszig tartó hosszú út
5 Napkezdő kérdések és válaszok
6 CSELOVSZKY FERENC: Örömuzenet

EZ TÖRTÉNT...

- 7 ZSIGA TAMÁS: Magyar hősök emlékünnepe
10 VETÉSSY KATALIN: Szubjektív emlékezés
13 MOLNÁRNÉ CSITÁRI KRISZTINA: Csapatépítés Hieronymus Boschsal és Cantata profanával
16 GÖRÖG ISTVÁN: Isten tenyerén!
19 PAPP ATTILA GYULA: Ez az a nap!
22 BÁRDOS PÉTERNÉ: Morzsaszedégetés, azaz áldások és sikermorzszak a cigánymisszióban

NÉGYSZEMKÖZT

- 24 BÁN MAGDOLNA: Kuti József lelkipásztort kérdeztük

GYÜLEKEZETI ÉLET

- 30 HAMAR NORBERT ÉS ETELKA: Petőfivárosiak Dédestapolcsányban
33 BORSOS-PINTÉR NÓRA: Együtt vagyunk „Krisztus jó illata”
35 FODORNÉ DR. ABLONCZY MARGIT: Családos körök a Kecskeméti Református Egyházközségben 2022
41 KOMÁDI RÓBERT: Mi értelme van a konfirmációnak?
44 VINCZE ÁRPÁD: Bibliai történetek a konfirmációs vizsgán
48 Felnőtt konfirmáció 2022. május 31.
49 PÁL FERENC: Hitvallás szívvel és szájjal a befogadás ünnepén
50 Bizonyágtételek a katonatelepi felnőtt konfirmációról
52 FÁBIÁN ERZSÉBET: Pünkösdi széchenyivárosi gyülekezeti családi nap az Emmausban

- 54 GROSCH ANDRÁS: Beszámoló a „Tanúim lesztek” sorozatról
55 KISMEDVE: Indián tábor az Emmausban
59 HERCZEG LÁSZLÓ: Júliusi Túr-túra, vagy ahogyan mi éltük át...
62 NAGY ILONA HENRIETTA: Sófár tábor
64 ACKERMANNÉ KELŐ KAMILLA: Személyes beszámoló a Többgenerációs táborról
65 HORVÁTHNÉ F. ANNA: Naplórészlet

DIAKÓNIA

- 68 SIPOS MÓNIKA: 20 éves a Szarvas utcai Sion
70 LASSU-PLASEK TÍMEA: 20 éve tartó gondoskodás

CSALÁDPASZTORÁCIÓ

- 74 FODORNÉ DR. ABLONCZY MARGIT: A nagyszülőkről

KOLLÉGIUMI ÉLET

- 77 JÓZSA ANIKÓ: Bibliai történetmondó verseny
79 SZONDINÉ ASZTALOS ÉVA: Teaház
80 CSÓSZ GYÖZÖNÉ: Felújított tanterem az általános iskolában
81 Bemutatkoznak az általános iskola új pedagógusai
83 A gimnázium új pedagógusai: Peleskey Miklós Péter és Trepák Ildikó
85 SUHAJDA SAROLT: Interjú Nagy Annával, a gimnázium diákönkormányzatának munkáját segítő tanárral
87 HAJDÚNÉ DÉNES JULIANNA: RefiKém
90 Képes beszámoló
92 A GIMNÁZIUM CSAPATA: Beszámoló az Econventio Egyesület balatoni pénzügyi táboráról
93 ANDRÁSYNÉ BARANYI-TÓTH ANIKÓ: Testvéri látogatás a Pálmácska óvodában
94 MÉSZÁROS ADÉL: Élménybeszámoló az internátusi kirándulásról

MÚLTIDÉZŐ

- 95 BÍRÓ ÉVA: Viseljetez gondot az egész nyájra!

MÓZESKOSÁR

- 101 FARKAS DÓRA: A gyermeki szorongás

KÖNYVAJÁNLÓ

- 104 SOMOGYINÉ VÍG SZILVIA, SZILASI ILDIKÓ: Könyvajánló

